

परिच्छेद एक

गाउँ वस्तुगत विवरण परिचय

नेपाल सरकारबाट सुशासन प्रवर्धन, सामाजिक सशक्तीकरण तथा विकास प्रतिफल अविबृद्धि गर्ने प्रमुख रणनीतिका रूपमा स्थानीय शासनलाई स्वीकार गरिएको छ । यसै अवधारणानुकूल नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थानीय शासनको संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुसार शासन सञ्चालनमा केन्द्रीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकारको संरचना प्रस्ताव गरिएको छ । संविधानले गाउँपालिका र नगरपालिकालाई स्थानीय सरकार र जिल्लातहमा विकास व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह कार्यमा समन्वय गर्न जिल्ला परिषद्को व्यवस्था गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुसार स्थानीय तहमा समावेशी तथा लोकतान्त्रिक प्रणालीको अभ्यास र विकास प्रतिफलमा अभिवृद्धि गर्न स्थानीय शासनको अनुशरण गरिनेछ । गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको विद्यमान यथार्थ स्थिति भल्काउन आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषणका माध्यमबाट तयार गरी तर्कपूर्ण, सिलसिलेवार र व्यवस्थित रूपमा प्रस्तुत गरिएको सूचनाको एकीकृत दस्तावेज वस्तुगत विवरण हो । यस परिच्छेदमा गाउँपालिका वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयारीको आधार, उद्देश्य, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमा समावेश गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीका लागि स्तरीय विधि, औजार तथा प्रकृयाको अवलम्बन गर्नु जरुरी हुन्छ । चुरे गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई यस परिच्छेदमा समावेश गरीएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा गाउँपालिका अथवा नगरपालिकाको व्यवस्था गरेको छ । जस अनुसार स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारितासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ । सहकारिता, समन्वय र सहअस्तित्वका आधारमा सञ्चालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साभेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ । स्थानीय जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई स्थानीय तहको सुदृढीकरण गर्न नीतिगत तथा ब्यवहारिक अभ्यासहरु अगाडि बढिरहेका छन् ।

परिवर्तित नवीनतम परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त अधिकारबमोजिमको अभिभारा पूरा गर्न गतिशिल विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र समृद्धिका लागि अर्थपूर्ण पहल हुन जरुरी छ । यस कार्यका लागि नवनिर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन संचालन र विकास प्रक्रियालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ । स्थानीय सरकारका गतिविधिहरुबाट जनतामा स्वायत्तताको महसुस हुने गरी संघीय समावेशी शासन व्यवस्थाको मर्मलाई जीवन्त तुल्याउने अपेक्षा गरिएको छ । मानव संसाधन तथा आर्थिक स्रोतको सीमिताका वबावजुद उर्लदो जनआकांक्षाको व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न वास्तविक सूचना तथा तथ्याङ्क बलियो आधारका रूपमा रहन्छ ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डीकृत र क्षेत्रगत सूचना सहितको गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी जरुरी हुन्छ । नेपालमा सर्वप्रथम सातौँ आवधिक योजनाले हरेक जिल्लाले विकासका सम्भावना र स्रोतको आवश्यक सूचना हासिल गर्न आर्थिक, सामाजिक र भौगोलिक क्षेत्र समेटिएको वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने निर्देशित गरेको थियो । तत्कालीन गाविस तथा नगरपालिकाको सन्दर्भमा दसौँ आवधिक योजनाले वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने कुरालाई उठान गरेको थियो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र तत्सम्बन्धी नियमावली २०५६ लागु भएपछि तत्कालीन स्थानीय निकायमा वस्तुगत विवरण तयारी नियमित

रुपमा अगाडि बढेको थियो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ४४ तथा हालका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू प्रत्येकले गाउँपालिका स्तरीय वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरी गाउँपालिकाको वस्तुगत देखिने स्रोत नक्सा तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको थियो । गाउँपालिकाको नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्त्वपूर्ण हुनेछ । उपलब्ध कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासको आधारमा तयार गरिएका वस्तुगत विवरणले गाउँपालिकाको सेवाप्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्ध विकासमा टेवा पुऱ्याउने छ ।

१.२ समस्या कथन

यस गाउँ वस्तुगत विवरणले तथ्याङ्क र सूचनामा आधारित भई योजना तर्जुमा गर्ने प्रक्रियामा आधारभूत जगको काम गर्छ । यो वस्तुस्थिति चित्रण तथा विश्लेषण मूलतः भविष्यमा हुने चुरे गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा गर्न, गाउँपालिकाको वारेका सबै सरोकारवालाहरूलाई जानकारी प्रदान गर्न, तथ्याङ्कीय आधारमा योजना तर्जुमा गराउन र तथ्याङ्कीय सूचना प्रवाह गर्ने सन्दर्भमा तयार गरिएको हो । यस दस्तावेजले चुरे गाउँपालिकाको विकास सम्बन्धी कार्यमा संलग्न संघ संस्था तथा निकायहरूलाई गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्थाको जानकारी दिइ जिल्लालाई विकासको कुन वाटोतिर लग्ने भन्ने कुरा निक्यौल गर्न मद्दत गर्नेछ । यस गाउँपालिकाको विशेष चाख राख्ने, अध्ययन अनुसन्धान गर्ने र जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय योजना तर्जुमामा समेत यो पुस्तक सहायकसिद्ध हुनेछ । यस विश्लेषणमा गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था कस्तो छ ? हालको अवस्था रहे गाउँपालिकाको विकासमा के असर होला ? गाउँपालिकाको विकासको गति तथा प्रभावकारी ढङ्गले लग्न के कस्ता योजना बनाउन सकिन्छ, सो को लागी तथ्याङ्कीय आधार, गाउँपालिकाको सम्भावनाहरू र अवसरहरू कहाँ कसरी रहेको छ सो को जानकारी र विवेचना गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

१.२.१ उद्देश्य

गाउँ क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, सम्भावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो । उक्त मूल उद्देश्यका साथै निम्नानुसार विशिष्ट उद्देश्य रहेका छन् ।

- गाउँको जनसाङ्ख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्न,
- गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार पार्न,
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउन,
- यसरी तयार भएको समग्र गाउँपालिकाको वस्तुगत चित्रण तथा विवरण सम्बन्धी विभिन्न संघ संस्था तथा सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा गाउँपालिकाको भौतिक, प्राविधिक, मानवीय तथा वित्तीय स्रोतसाधनको स्थिति र उपलब्धताबारे विश्लेषण गर्न ।
- गाउँपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउन ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहाय अनुसारका कानूनी तथा नीतिगत आधारहरु रहेका छन् ।

क. नेपालको संविधान: नेपालको संविधान २०७२ अनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।

ख. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४: ऐनको दफा ११ को उपदफा २ च, ड र थ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । जस अन्तर्गत, जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकाङ्क, राजस्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा स्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार भनी उल्लेख गरिएको छ ।

ग. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा कार्यविधि, २०७४: यस कार्यविधिको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढंगले बनाउनु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिती देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ” भनि प्रस्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

१.४ वस्तुगत विवरण तयारीका प्रक्रियागत चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरण ढाँचा, विगतका सिकाइसम्बन्धी विषयविज्ञका सुझाव र गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमतिअनुसार वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१.४.१ सहमति निर्माण

गाउँ वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था तथा उपलब्ध कार्यविधि अनुसार चुरे गाउँपालिकासँग समन्वय गरी संकल्प रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट कन्सल्टेन्सी प्रा.लि. को प्राविधिक सहयोगमा वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । स्थानीय सरकार क्षमता विकास मार्फत स्थानीय शासन प्रणालीमा सुदृढीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने रणनीति तथा कार्यक्रम अनुसार गाउँ कार्यपालिका र गाउँ विकास सरोकारवालासँग राय परामर्शका आधारमा गाउँ कार्यपालिकाको नेतृत्वमा निर्धारित ढाँचा, तथ्याङ्कका विधि तथा प्रक्रिया अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी प्रक्रियालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनका लागि मार्गनिर्देशन गर्ने उद्देश्यले चुरे गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिको समन्वयमा वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.४.२ गाउँ वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण प्रविधि तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण प्रविधि र कार्यविधिलाई गाउँसभाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गर्ने निर्णय गरिएको छ । यसका साथै गाउँ कार्यपालिकाको नेतृत्व, सक्रिय सहभागिता र सहयोगमा उपलब्ध गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त गाउँपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.४.३ गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखीकरण

गाउँ कार्यपालिकाको आयोजनामा गाउँसभा, कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र गाउँ विकास सरोकारवालाबिच साझा धारणा, बुझाइ र कार्ययोजना तयार गर्न २०७५ वैशाख २४ गते एक दिने गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यशालाको आयोजना गरियो । यस कार्यशालाको उद्देश्य गाउँ कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा गाउँ विकासका सरोकारवालाबिच गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, वस्तुगत विवरण स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण औजार, विधि तथा प्रक्रिया र सम्बन्धित सरोकारवालाको सहभागिता, सहयोग र प्रतिवद्धता लगायत विविध पक्षका बारेमा जानकारी गराउने तथा छलफल गर्ने रहेको छ । अभिमुखीकरण कार्यक्रममा गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, कानुनी तथा नीतिगत आधार, स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको विषय क्षेत्र, श्रोत, संकलन र विश्लेषणका औजार, तयारी विधि तथा प्रक्रियामा तर्जुमा प्रक्रियाबारे अन्तरक्रियामूलक छलफल गरी समान धारणा तथा बुझाई कायम गरियो । यस क्रममा गाउँपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी र भूमिका तथा प्रतिवद्धता बारे राय परामर्श गरी कार्यतालिका समेत तयार गरिएको छ ।

१.४.४ तथ्याङ्क सङ्कलन

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय स्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । प्राथमिक स्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक तथ्यांक संकलन फारम प्रयोग गरीएको थियो । द्वितीय स्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्वेक्षण फारम उपयोग गरिएको छ । तथ्याङ्क संकलनका लागि उपयोग गरीएका फारम अनुसूची- ११ र १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख स्रोतहरूमा गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागअन्तर्गतका कार्यालयहरू, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरू प्रमुख रूपमा रहेका छन् । निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरू परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको छ ।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन, विश्लेषण र स्रोत नक्सा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधिद्वारा विश्लेषण गरियो । प्राप्त तथ्याङ्क तथा विवरणलाई विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैङ्गिक र जातिगत) रूपमा समेत विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त सूचना तथा विवरणलाई सम्भव भएसम्म विषयगत, वडागत, लैंगिक र जातिगत रूपमा खण्डीकृत गरी प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क न्यूनतम भएका विषय तथा सूचकहरूमा केन्द्रीय तथ्यांक विभागको तथ्याङ्कलाई हालको वडागत मानसंग मेलखाने गरी प्रस्तुत गरिएको छ । यसैगरी जिल्लागत रूपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यीकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोहीअनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरूमध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्रोत नक्सा तयार गरिएको छ ।

१.४.६ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गाउँ वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, गाउँ कार्यपालिका र सरोकारसंगको छलफल र निष्कर्ष बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध स्तरीय ढाँचा, स्थानीय परिवेश र विशिष्टता विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

१.४.७ वस्तुगत विवरण सुभावा सडकलन

स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा उल्लिखित स्तरीय ढाँचाबमोजिम तयार गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुभावा प्राप्त गर्न गाउँपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०७५/०३/१३ गते कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरियो । कार्यशालामा विषयगत रूपमा मस्यौदा वस्तुगत विवरणको सूचना तथा विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत् समूह छलफलमा गरी सुभावा सडकलन गर्नुका साथै वस्तुगत विवरणलाई औपचारिक रूपमा अनुमोदन गरी प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई गाउँपालिकाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा लिई योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धि को लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता प्राप्त गरियो । यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र गाउँ कार्यपालिका समिति र सहयोगी निकायहरूलाई उपलब्ध गराई सुभावा सडकलन गरिएको छ ।

१.४.८ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुभावा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुभावालाई समावेश गरी गाउँ वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरियो ।

१.५ अध्ययन प्रतिवेदनको सीमा

गाउँ पालिकाको वस्तुगत विवरणको कार्यक्षेत्र व्यापक रहे तापनि स्रोत समय लागत तथा विविध सूचनाहरूको सीमितताका कारणले यस अध्ययनलाई निश्चित सीमाभित्र बाँधिएको छ । संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम वस्तुगत विवरण तयार गरिएको आधारभूत सर्वेक्षण फारमबाट प्राप्त हुन सक्ने तथ्याङ्कलाई यस अध्ययनको मुख्य सीमा क्षेत्र मानिएको छ । गाउँका विभिन्न सरकारी गैरसरकारी कार्यालय, अन्य संघ संस्थाले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, सम्बन्धित गाउँपालिका आदी स्रोतहरूबाट उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा यो वस्तुगत विवरण तयार गरीएको छ । यस अध्ययनमा निर्धारित उद्देश्यको आधारमा आवश्यकताअनुसार तथ्याङ्क संकलन गरीएको छ । यस अध्ययनमा तथ्याङ्क सडकलनका लागि घरधुरी सर्वेक्षण फारम, संस्थागत सर्वेक्षण फारम, लक्षित समूह छलाफल, मुख्य व्यक्ति अन्तरक्रिया विधिहरू अवलम्बन गरीएको थियो ।

परिच्छेद दुई गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

चुरे गाउँपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत कैलाली जिल्लामा अवस्थित पहाडी क्षेत्रअन्तर्गत पर्ने गाउँपालिका हो । साविक सहजपुर, खैराला र निगाली गाविसहरु मिलेर बनेको बनेको यो गाउँपालिका ४९३.१८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यस क्षेत्रको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास सम्भावनाहरुलाई देहाय बमोजिमका शीर्षकहरुमा व्याख्या गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

चुरे गाउँपालिका कैलाली जिल्लाको पहाडी क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने गाउँपालिका हो । सड्धीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, २०७५ अनुसार यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट करिब ३८० मिटर देखि १९५० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको चुरे गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २८ डिग्री ५९.६८४' देखि २९ डिग्री २.७४८' उत्तरी अक्षांश र ८० डिग्री ३६.२९८' देखि ८० डिग्री ४१.१६६' पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यसको पूर्वमा मोहन्याल गाउँपालिका, पश्चिममा गोदावरी नगरपालिका र डडेलधुरा जिल्लाको केही भाग, उत्तरमा डोटी जिल्ला र दक्षिणमा गोदावरी र गौरीडंगा नगरपालिका पर्दछन् । यो गाउँपालिका कुल ४९३.१८ वर्ग किलो मिटर क्षेत्रफल भएको यो गाउँपालिका सदरमुकाम धनगढीबाट ३० कोशको दुरीमा लगभग उत्तरी कोणमा अवस्थित रहेको छ । २०६८ सालको जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या १८९२४ रहेको प्राप्त तथ्याङ्कले देखाँउछ । जसमध्ये पुरुषको संख्या ९३२९ रहेको छ भने महिलाको सङ्ख्या ९५९५ रहेको छ । घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या २२३२० रहेको छ । जस मध्ये पुरुषको सङ्ख्या ११२८२ रहेको छ भने महिलाको सङ्ख्या ११०३८ रहेको छ ।

भूबनोटअनुसार यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भूभाग पहाडी क्षेत्र भित्र पर्ने भएकाले त्यति उर्वरशील छैन । समशीतोष्ण हावापानी भएकाले यस गाउँपालिकाको अधिकतम ३२ डिग्री सेलसियस र न्यूनतम तापक्रम १७ डिग्री सेलसियस सम्म रहेको पाइन्छ । खासगरी खोला छेउछाउ बेसीहरुमा धान र गाहुँ खेती गरिन्छ भने भिरालो जमिनमा गहुँ र मकै खेती गरेको पाइन्छ । खाद्यवालीका लागि उर्वरशील माटो नहुनु, सिचाइको सुविधा नहुनु आदि जस्ता कारणले गर्दा यो गाउँपालिका खाद्य सडकको मारमा परिरहेको छ । वनजङ्गल पर्याप्त मात्रामा रहेकोले धेरै जसो मानिसहरुले बाखापालन व्यवसायबाट नै अम्दानी गरेको देखिन्छ । फलफूल खेतीअन्तर्गत सुन्तला खेतीबाट यस गाविसका मानिसहरुले राम्रो आम्दानी गरेका छन् । त्यसै गरी व्यवसायिक तरकारी खेती बाट पनि आम्दानी गरेको देखिन्छ । सालै भरि खाना पुग्ने गरी खाद्य वस्तुहरु उत्पादन हुन सकेको छैन । प्रायःजसो खाद्य, दलहन, तेलहन वस्तुहरु तराई क्षेत्रबाट आयात गरिन्छ भने व्यवसायिक तरकारी खेति, पशुपालन र फलफूल खेतीको राम्रो सम्भावना देखिन्छ । गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका: नं. १ : भौगोलिक अवस्थिति

वडा नं.	समावेश साविक गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१	निगाली वडा नं. २ देखि ७	९५.०३	१९.२६
२	निगाली वडा नं. ८ र ९, खैराला वडा न. ६ देखि ९	४२.७६	८.६७
३	सहजपुर वडा नं. ६, ८ र ९, निगाली वडा नं. १	३४	६.८९

४	खैराला वडा नं. १ देखि ५	२०७.५७	४२.०८
५	सहजपुर वडा नं. १, २	४७.२	९.५७
६	सहजपुर वडा नं. ३, ४, ५ र ७	६६.६३	१३.५१
जम्मा		४९३.१८	१००

स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, २०७५

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण

नेपाली दक्षिणी भाग तराईको समथर मैदान पछि देखिने उठेको उभार तथा महाभारतबाट दक्षिण तर्फ ओर्लिदा समथर तराई आउन अघिको अन्तिम पर्वतीय क्षेत्रलाई चुरे भनिन्छ। यो खुकुलो पत्रे चट्टान र कमलो माटोले बनेको भूभाग नेपालको पूर्व पश्चिम फैलिएको छ। पाकिस्थानको इन्दस नदीदेखि नेपाल हुँदै भारतको बहमपुत्र नदीसम्म फैलिएको चुरेले नेपालको कुल क्षेत्रफलको १२.७८ प्रतिशत भूभाग ओगटेको छ। भूगोलविदहरूको अध्ययन अनुसार करिब चार करोड अघि हिमालय उत्पत्तिका क्रममा ग्रेगर र थेगर थुप्रिएर चुरे क्षेत्रको निर्माण भएको हो। उत्तरबाट हिउ पग्लेर आउने नदि महाभारत क्षेत्र हुँदै अन्तिममा चुरेबाट तराईतिर बग्दछन्। यसले दक्षिण समथर तराईका लागि पानी सिञ्चत गरी भूमिगत जल भण्डारणमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ। यस्तो महत्त्वपूर्ण भूमिका बोकेको क्षेत्रमा चुरे गाउँपालिकाको सम्पूर्ण क्षेत्र पर्ने भएकाले चुरे गाउँपालिका नामकरण भएको हो। चुरे गाउँपालिका ऐतिहासिक, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक रूपले महत्त्वपूर्ण क्षेत्र हो। नवगठित स्थानीय तह अन्तरगत साविक सहजपुर, खैराला र निगाली गाविसलाई मिलाएर वि.सं. २०७३ मा चुरे गाउँपालिकाको गठन गरिएको हो। यसमा समावेश भएका साविकका गाविसहरू सहजपुर, खैराला र निगालीको पुरै भागहरू चुरे पर्वतहरूले घेरेको हुँदा यस गाउँपालिकाको चुरे गाउँपालिका नामकरण भएको देखिन्छ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

चुरे गाउँपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत कैलाली जिल्लामा अवस्थित रहेको छ। साविकका ३ गाविसहरू (सहजपुर, खैराला र निगाली) समावेश गरी बनाइएको यस गाउँपालिकामा ६ वटा वडाहरू रहेका छन्। यसको पूर्वमा मोहन्याल गाउँपालिका, पश्चिममा गोदावरी नगरपालिका र डडेल्धुरा जिल्लाको केही भाग, उत्तरमा डोटी जिल्ला र दक्षिणमा गोदावरी र गौरीगडगा नगरपालिका पर्दछन्। कैलाली जिल्लामा विद्यमान १ उप महानगरपालिका ६ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका गरि १३ स्थानीय तहमध्ये चुरे गाउँपालिका पनि एक हो। गाउँपालिकाको केन्द्र तथा कार्यालय घरखेडा गाउँमा रहेको छ। पूर्ववत रूपमा नेपालको सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा पर्ने सेती अञ्चलको कैलाली जिल्लामा रहेको यो गाउँपालिका जिल्लाभित्रको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि निर्वाचन क्षेत्र नं. ४ अन्तरगत पर्दछ।

२.४ धरातलीय अवस्था

कैलाली जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलीय स्वरूपका हिसाबले पहाडी क्षेत्रको अधिकांश जमिनको बनोट भिरालो प्रकृतिको छ भने नदी तटीय क्षेत्र लागायतका अन्य क्षेत्रमा पनि समथर जमिन पनि रहेको छ। पहाडी श्रृङ्खलाले बनेको यस गाउँपालिकामा कडा खालको चट्टानी भूभाग, भिरपाखा तथा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको विविधतायुक्त धरातलीय अवस्थिति रहेको छ। सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, २०७५ अनुसार यस क्षेत्रमा मुख्यतया विभिन्न स्थानमा गरि करिब १४ प्रतिशत समथर भूभाग रहेको छ र कडा खालको चट्टान र भिर रहेको यो स्थानमा चरनका लागि पाटन क्षेत्रसमेत रहेका छन्। जमिनको भूबनोट अनुसार यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भूभाग पहाडी क्षेत्रभित्र पर्ने भएकाले त्यति उर्वरशील छैन।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा नौमुले भरना, नाग ढुङ्गा, रातो पैरो, कम्पासे धुरा, चमेरो गुफा, बाघे भरना, भासू भिर, चुरे टाकुरा, चिम्ले ओडार ग्वासीधुरा, देसना, कटगिरी जस्ता पर्यटकिय तथा प्राकृतीक सम्पदाहरू रहेका छन् । यस क्षेत्रमा ३२ वटा चरन क्षेत्र, ८३ वटा खानेपानी मुहानहरू, ३ वटा चुन खानी, १ वटा कोइला खानी, घना वनक्षेत्रहरू, पाटन क्षेत्र तथा नदीनालाहरू रहेका छन् ।

गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफलको २७.४५ क्षेत्रफलमा कृषि गरिएको छ भने १९.४५ क्षेत्रफल पाखो जमिन रहेको छ । वनक्षेत्रले ओगटेको क्षेत्र हेर्दा जंगल र चरण क्षेत्रले ८२.११ प्रतिशत रहेको छ । चुरे क्षेत्रको चारकोषे भाडी मुख्य प्राकृतिक सम्पदाको रूपमा रहेको छ । बालुवा ढुङ्गा लगायतका खनिजहरू यस क्षेत्रमा पाइन्छ । गाउँपालिकाको जमिनमा कृषि क्षेत्र, जंगल, चरण क्षेत्र, बगर भाडी तथा नदिले ढाकेको क्षेत्र सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. २ : वर्तमान भूउपयोगसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	चुरे गाउँपालिका	
		क्षेत्रफल (बर्ग कि.मि.)	प्रतिशत
१	कृषि क्षेत्र	२७.४५	५.५६५९
२	पाखो	१९.४५	३.९४३८
३	वन तथा चरन क्षेत्र	३८२.६२	७७.५८२
४	आवास क्षेत्र	१५.१३	३.०६७८
५	नदिनालाले ओगटेको क्षेत्र	१७.५	३.५४८४
६	सडकले ओगटेको क्षेत्र	२.११	०.४२७८
७	अन्य	२८.९२	५.८६४
	जम्मा	४९३.१८	१००

(स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८)

२.६ सांस्कृतिक अवस्था

यस क्षेत्रमा खस सभ्यता तथा हिन्दू सांस्कृतिको अनुपम सङ्गम रहेको छ । क्षेत्री, ब्राम्हण, जनजाति, दलित जातिको मिश्रित बसोवास रहेको यस गाउँपालिकामा मुख्य कामकाजी भाषा नेपाली भएतापनि स्थानीय मौलिक डोटेली भाषा बोलीचालीमा रहेको पाइन्छ । मगर जातिहरूको बाहुल्यता भएको यस ठाउँमा मगर जातीका विभिन्न सांस्कृतिक तथा धार्मिक रीतिरिवाजहरू भल्किन्छन् । धार्मिक रूपमा हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको उच्च बाहुल्य रहेको यो क्षेत्रमा मनाइले चाडपर्वहरूमा कृष्णाष्टमी, तिज, जनैपूर्णिमा, दसै, तिहार, माघे सङ्क्रान्ती, चैते दसै, गौरा पर्व, होली, शिवरात्रि आदि रहेका छन् । यस क्षेत्रमा जात्राहरूमा मोहन्याल जात्रा र केदार जात्रा प्रमुख रूपमा मनाइने गरिन्छ । यस क्षेत्रमा विशेष गरेर शिवरात्रि मेला, देसना मेला, मसानी मेला आदि लाग्ने गर्दछन् । धार्मिक तथा भाषिक रूपमा करिब एकरूपता रहेको यो क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरूले यहाँको सामाजिक र सांस्कृतिक उत्कृष्टता भल्काउने गर्दछन् । भेषभूषाका रूपमा पुरुषहरूले मुख्य रूपमा दौरा सुरवाल, टोपी तथा कोट र महिलाले गुन्यु चोली र पटुकी बाँध्ने गर्दछन् । यस चुरे गाउँपालिकामा धार्मिक तथा ऐतिहासिक मनोरम स्थलहरू

उल्लेखनीय मात्रामा रहेका भए तापनि ती स्थलहरूको प्रचार प्रसार हुन नसकेका कारण सबैको जानकारीमा आउन सकेको पाँइदैन ।

२.७ विकासका सम्भावनाहरू

चुरे गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरू, आर्थिक अभ्यास र उपलब्ध मानवीय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई हेर्ने हो भने यस गाउँपालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरूको आँकलन गर्न सकिन्छ । गाउँ विकासका सम्भावनाहरूलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३ : विकासका सम्भावनाहरू

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
१	प्राकृतिक श्रोत तथा साधन	<ul style="list-style-type: none"> समसीतोष्ण हावापानी र पहाडी क्षेत्रीय जैविक विविधता ठुलीगाड लगायतका बाह्रै महिना बहने नदी तथा खोला पाटन तथा चरन क्षेत्र नदी तटीय समथर भूभाग जङ्गल तथा चारकोसे भाडी
२	आर्थिक	<ul style="list-style-type: none"> मकै, धान, अदुवा, कोदो जस्ता अर्गानिक उत्पादन व्यवसायिक अर्गानिक सुन्तलाका लागि प्रसिद्ध पशुपालनको अभ्यास वित्तीय सुविधामा सहज
३	सामाजिक	<ul style="list-style-type: none"> बहुमुखी क्याम्पस, माध्यामिक तहसम्मको शैक्षिक संस्थासम्मको पहुँच स्वास्थ्य चौकी, केन्द्र लगायतका स्वास्थ्य सुविधा पूर्ण सरसफाइका अभ्यास धारामा आधारित खानेपानी सुविधा विस्तार
४	भौतिक पूर्वाधार	<ul style="list-style-type: none"> भीमदत्त राजमार्गको करिब ३० किमी क्षेत्र रहेको आवश्यकता अनुसारका पुल तथा साँधुको निर्माण राजमार्गबाट बाटो विस्तारको पहल
५	सुशासन तथा संस्थागत	<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिका, विषयगत शाखा, समितिको गठन र सञ्चालन गैसको विकास कार्यमा संलग्नता

परिच्छेद तिन जनसङ्ख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धीत वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसङ्ख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन् ।

३.१ जनसङ्ख्या वितरणको अवस्था

चुरे गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २२३२० रहेको छ तथापि जनगणना २०६८ अनुसार १८९२४ रहेको देखिन्छ । वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसङ्ख्या वडा नं. १ मा ५४६७ रहेको छ भने सबै भन्दा न्यून वडा नं. २ मा २१४४ रहेको देखिन्छ । जनगणना २०६८ र हालको सर्वेक्षण अनुसार जनसङ्ख्याको अवस्थालाई वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ४ : पारिवारिक तथा जनसङ्ख्या विवरण

वडा नं.	जनगणना २०६८				२०७५ सर्वेक्षण			
	घरधुरी	जनसङ्ख्या			घरधुरी	जनसङ्ख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा
१	७७७	२३४६	२२०१	४५४७	८८८	२६९६	२७७१	५४६७
२	३३१	९८९	१०३७	२०२६	३५५	१०३२	१११२	२१४४
३	५३८	१५०९	१४६४	२९७३	६७७	१७९८	१९०४	३७०२
४	५८६	१६५७	१५९०	३२४७	६२४	१९८९	१९०३	३८९२
५	४५५	१२४८	१२२२	२४७०	४३७	१३१०	१२९५	२६०५
६	६७५	१८४६	१८१५	३६६१	८०८	२२१३	२२९७	४५१०
	३३६२	९५९५	९३२९	१८९२४	३७८९	११०३८	११२८२	२२३२०

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, घरधुरी सर्वेक्षण २०७५)

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको स्तम्भचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.२ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

उमेर का आधारमा जनसङ्ख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समुह अनुसार २ वर्षमुनिको १७३४ र ७५ वर्ष माथिको कूल १३० रहेको देखिन्छ । उमेर तथा लैङ्गिकताका आधारमा वडागत रूपमा उमेर समुह अनुसारको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५ : उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	२ वर्ष भन्दा कम		२-५ वर्ष		६-१० वर्ष		११-१५ वर्ष		१६-२४ वर्ष		२५-४५ वर्ष		४६-६० वर्ष		६१-७५ वर्ष		७५ वर्ष भन्दा माथि	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१	२१४	१९१	२०५	२०१	२५०	२४७	३६४	३७३	६०२	६०६	६७४	६९३	२७०	३३४	९८	१०३	२२	१७
२	९४	१०२	८०	१००	११७	१३५	१३७	१४९	२१०	२१८	२५३	२५०	९७	१०३	५०	४४	४	९
३	१३८	१३५	१२५	१३७	१६४	१४६	२३१	२४९	३६२	४२५	४६२	४७७	१९२	१९७	९५	१०४	१५	१९
४	१७०	१५०	१९५	१६८	२३२	१९४	२६३	२६८	४२७	३६१	४३१	४५९	२०७	२४६	५८	५३	३	७
५	१२६	८०	९०	१०५	१३१	१४०	१९०	१९०	२८६	२७०	३३७	३३४	९७	१२८	४७	३९	८	७
६	१६७	१६७	१६५	१७०	२४४	२५४	३२१	३०४	४४५	४५२	५६०	६२७	२१०	२२९	९५	१०५	८	११
जम्मा	९०९	८२५	८६०	८८१	११३८	१११६	१५०६	१५३३	२३३२	२३३२	२७१७	२८४०	१०७३	१२३७	४४३	४४८	६०	७०

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.३ मातृभाषाको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

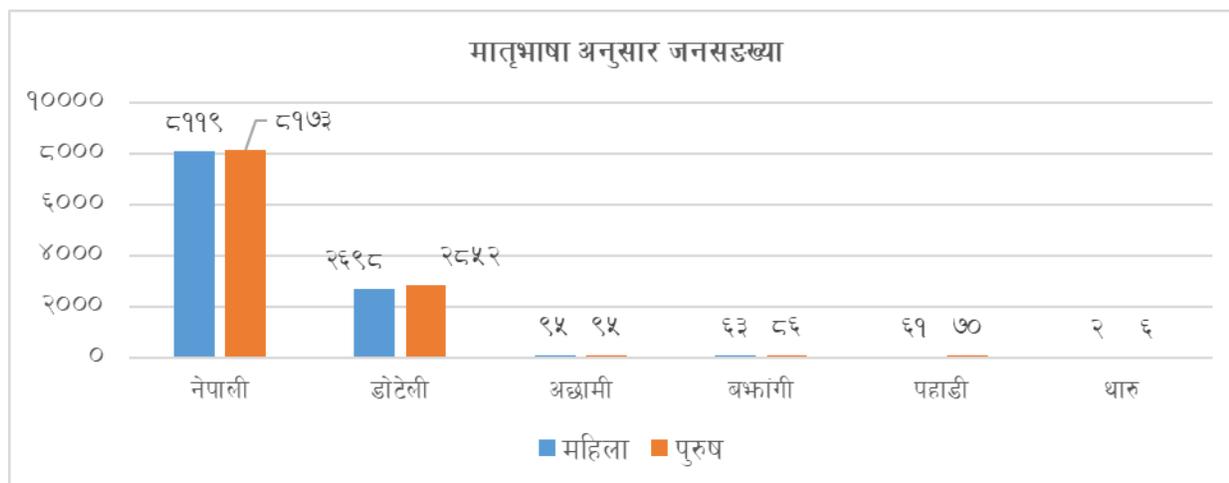
घरघुरी सर्वेक्षण २०७४ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र नेपाली भाषा सबभन्दा बढि १६२९२ जना तथा ७२.९९ प्रतिशतले बोलिने गरेको पाइएको छ । तथापि ५५५० (२४.८७ प्रतिशत) जनाले डोटेली भाषा बोल्ने गरेको देखिन्छ । वडागत रूपमा मातृभाषा अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६ : मातृभाषाको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

मातृभाषा	मातृभाषा अनुसार जनसङ्ख्या			
	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
नेपाली	८११९	८१७३	१६२९२	७२.९९
डोटेली	२६९८	२८५२	५५५०	२४.८७
अछामी	९५	९५	१९०	०.८५
बभांगी	६३	८६	१४९	०.६७
पहाडी	६१	७०	१३१	०.५९
चौधरी	२	६	८	०.०४
जम्मा	११०३८	११२८२	२२३२०	१००.००

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको स्तम्भचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.४ धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

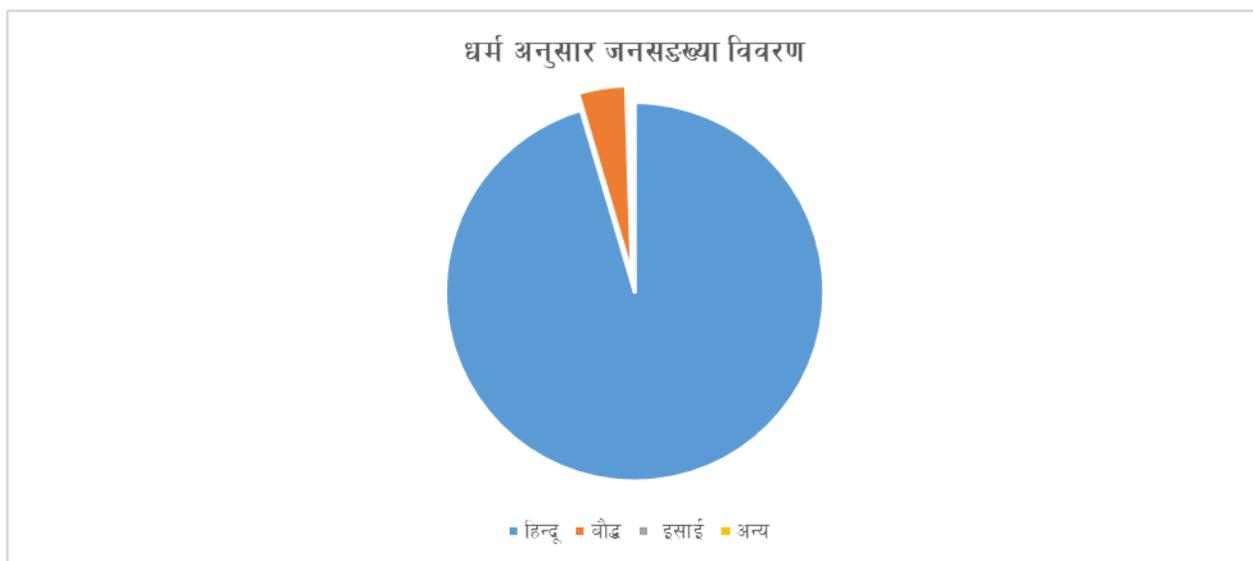
घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार धार्मिक हिसाबले गाउँपालिकाभित्र हिन्दू धर्म मान्नेहरूको सङ्ख्या २१२९७ वा ९५.४२ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसै गरि बौद्ध, इसाई धर्म मान्नेहरूको जनसङ्ख्या क्रमशः ९१३ र ३३ रहेको देखिन्छ । हालको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ७ : धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसङ्ख्या (घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ अनुसार)				
	हिन्दु	बौद्ध	इसाई	अन्य	जम्मा
१	५२८९	१५८	७	१३	५४६७
२	१८२१	२९३	२६	४	२१४४
३	३७०२	-	-	-	३७०२
४	३७९७	४३	-	५२	३८९२
५	२४५०	१४७	-	८	२६०५
६	४२३८	२७२	-	-	४५१०
जम्मा	२१२९७	९१३	३३	७७	२२३२०
प्रतिशत	९५.४१	४.०९	०.१४	०.३४	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको वृत्तचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.५ जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

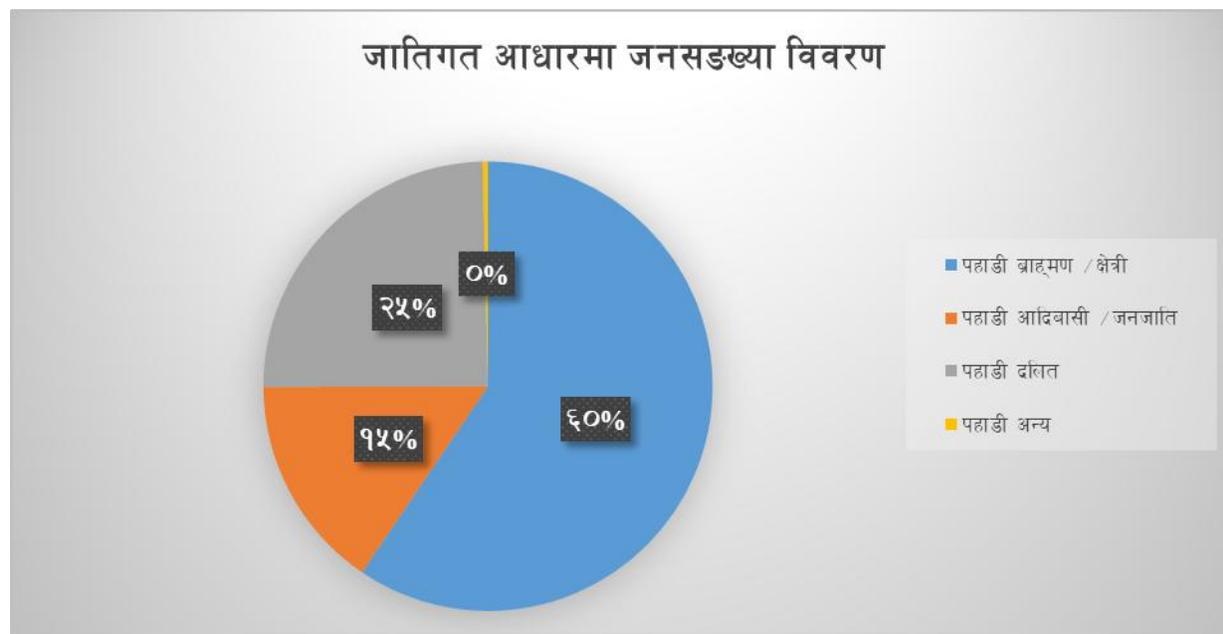
जातजातिगत आधारमा जनसङ्ख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा पहाडी ब्राह्मण क्षेत्रीको जनसङ्ख्या १३२७५ जना तथा ५९.४७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । जसअनुसार पहाडी आदिवासी जनजातिको जनसङ्ख्या ३४५४ पहाडी दलित ५५०५ र अन्य ८६ रहेको छ । गाउँपालिकाको जातजातिगत जनसङ्ख्यालाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८ : जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

वडा नम्बर	जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण				
	पहाडी ब्राह्मण / क्षेत्री	पहाडी आदिवासी / जनजाति	पहाडी दलित	पहाडी अन्य	जम्मा
१	३५५३	७९१	११२३	०	५४६७
२	९३३	७५२	४३०	२९	२१४४
३	२४९४	६५७	५३७	१४	३७०२
४	१३१४	५२०	२०५६	२	३८९२
५	१९१६	६५	६२१	३	२६०५
६	३०६५	६६९	७३८	३८	४५१०
जम्मा	१३२७५	३४५४	५५०५	८६	२२३२०
प्रतिशत	५९.४७	१५.४७	२४.६६	०.३८	१००

स्रोत: घरभूरी सर्वेक्षण २०७५

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको वृत्तचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.६ टोल अनुसार घरधुरी तथा जनसङ्ख्या विवरण

चुरे गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा अनुसारका घरधुरी तथा जनसङ्ख्याको विवरण यस प्रकारले उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९ : टोल अनुसार घरधुरी तथा जनसङ्ख्याको विवरण

वडा नं.	वडा अनुसार बस्ती तथा टोलको नाम	घर परिवार सङ्ख्या	पुरुष	महिला	जम्मा
१	अलाड, दुमगडा, खेतपातल, पोखरा, चिलोटे, आमसेरा, मिलनपुर, बबेड, घरखेडा, ओजेना, चिउरा, चटकपुर, मेलबास, घोरेथर, भासु, सैलेख, पटरेनी, पालडी, जिरेतोला, निगाली, काउछे, घरजगरा, गाजरी, सिमली	८८८	२६९६	२७७१	५४६७
२	सल्लेगडा, नौघरे, सल्लेखोला, राँगोमारे, सिमली, हिन्जिरे, खैराला, जगाती, विनकुँडी, केदार, वसन्तपुर, डौंठे, देसना, ओबा, काफलगौरा, ठुलागडा, चाड, भैसीखर्क, छडखोला, दोबर	३५५	१०३२	१११२	२१४४
३	भिमथला, धप्रेनी, आमथला, टाडखोला, खालीगडा, ककरेनी, काउली, काप्रेगडा, सहजपुर, जारीमथला, गुवाडी, ठागुडाडा, लक्ष्मीवजार, भावर, आमसेरा, सेरा, बसर, हाल्दाडी, खालीगडा, शान्तिपुर, थली, भक्तपुर	६७७	१७९८	१९०४	३७०२
४	बजुरमारे, जगाती, ठुलोवन, गाजरी, वन्द्वार, तल्ली वन्द्वार, तल्लो भुजे, चिल्लेवास, कोट, खारेपानी, निउरेसैन, दरवार, पाहाडी, घरकाजारा, मुलेसाटा, न्युडाल, टुनिखाल, तामेगर्भा, वैसेनी, बाटेगडा,	६२४	१९८९	१९०३	३८९२

	रानी भुकुडा, बन्ड, बालुवागडा, कछटे, छेपारेखाली आदि				
५	बरसेनी, मौरी, धनेरी, खालीगडा, जलजला, टुनी गैरा, कटुजे, देउराली, डाडाखर्क, राजवन, जोरायल, धनेरी, टुनी गैरा, भासु, गोपाले, काफलगैरा, खानीडाडा	४३७	१३१०	१२९५	२६०५
६	तितरे, गजार, गौजेना, बसाडी टोल, गिथडा, भालुखोला, छकालेपानी, देउगडा, सल्लेरी टोल, धुपखेडा, रन्तोला, ओखलढुङ्गा, चिउरीखोला, सिराडी, कुमैना, आमपानी, गोगनपानी, जिम्नेनी, भावर, फल्डुडे, सुर्जाटोल, बेलघारी, बयला, बासपानी, विष्ट टोल, लाखी	८०८	२२१३	२२९७	४५१०
	जम्मा	३७८९	११०३८	११२८२	२२३२०

(स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण २०७५)

३.७ घरमुलीको विवरण

लैङ्गिकताका आधारमा घरमुलीको स्थिति हेर्दा कुल ३७८९ घरपरिवारमध्ये पुरुष घरमुली हुने घरपरिवार सङ्ख्या २६८२ र महिला घरमुली हुने परिवार ११०७ मात्र रहेका छन् । लिङ्गका आधारमा वडागत घरमुलीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १० : घरमुलीको विवरण

वडा नम्बर	घरधुरी		
	महिला घरमुली	पुरुष घरमुली	जम्मा
१	२४५	६४३	८८८
२	७३	२८२	३५५
३	२६२	४१५	६७७
४	२२६	३९८	६२४
५	१५५	२८२	४३७
६	१४६	६६२	८०८
जम्मा	११०७	२६८२	३७८९
प्रतिशत	२९.२२	७०.७८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसङ्ख्या

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खालका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु जम्मा ३७९ मध्ये सबैभन्दा उच्च शारीरिक अपाङ्गता भएकाहरुको सङ्ख्या २०३ वा ५३.५६ प्रतिशत रहेको छ । वडागत रूपमा वडा नं. ३ मा सबैभन्दा बढी १०४ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ११ : अपाङ्गताको आधारमा जनसङ्ख्या

वडा नं.	अपाङ्गताका आधारमा जनसङ्ख्या							
	शारीरिक अपाङ्गता	वौद्धिक अपाङ्गता	दृष्टिविहीन (आँखा नदेख्ने)	सुन्न नसक्ने (बहिरा)	बोली अकमकिने (भकभके)	श्रवण दृष्टि विहीन	मनोसामाजिक अपाङ्गता	जम्मा
१	३०	४	३	१	१	१०	७	५६
२	७	३	६	५	०	२	३	२६
३	५८	३	८	२४	५	१	५	१०४
४	४०	४	११	७	७	२	८	७९
५	३५	१	९	११	६	०	१	६३
६	३३	५	२	०	१	३	७	५१
जम्मा	२०३	२०	३९	४८	२०	१८	३१	३७९
प्रतिशत	५३.५६	५.२७	१०.२९	१२.६६	५.२७	४.७४	८.१७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

३.९ बसोवासको अवस्थासम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेको कुल २२३२० जनसङ्ख्यामध्ये ९०.४२ प्रतिशत वा २०१८२ जना आफ्नै घरमा बस्ने गरेको देखिन्छ । त्यसै गरि स्वदेशमै अन्यत्र रहेको र विदेश गएकाहरुको जनसङ्ख्या क्रमशः ९३४ र १२०४ रहेको छ । यससम्बन्धी वडागत विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२ : बसोबारको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बसोबासका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण			
	गणना गरेको स्थान बसोबास गरेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको	विदेश गएको	जम्मा
१	५०५७	२१०	२००	५४६७
२	१८५८	१८२	१०४	२१४४
३	३३३१	१५७	२१४	३७०२
४	३६०६	७६	२१०	३८९२
५	२२८०	१३७	१८८	२६०५
६	४०५०	१७२	२८८	४५१०
जम्मा	२०१८२	९३४	१२०४	२२३२०
प्रतिशत	९०.४२	४.१८	५.३९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

३.१० वैवाहिक स्थिति

वैवाहिक स्थितिलाई हेर्दा १०५६७ जना विवाहित, ८१६१ जना अविवाहित, २६३ जना विदुर वा विधवा र १ जना मात्र सम्बन्ध विच्छेद रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. १३ : वैवाहिक स्थिति

वडा नम्बर	वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण			
	अविवाहित	विवाहित	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद
१	१४३८	२५९७	५२	
२	८३४	९५७	३२	१
३	१३४९	१७७१	४९	
४	१५२७	१७५७	९४	
५	१०४९	१२६९	२१	
६	१९६४	२२१६	१५	
जम्मा	८१६१	१०५६७	२६३	१

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

३.११ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७५ असार १५ गतेसम्म दर्ता भएका विवरणअनुसार)

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को यस गाउँपालिकामा २०७५ असार १५ गतेसम्मको विवरण अनुसार कुल १२५८ जन्म दर्ता, ९९ मृत्युदर्ता, १७३ विवाह दर्ता भएको पाइन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. १४ : व्यक्तिगत घटना विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१	४७८	३६	४४	०	२८	४७
२	३३०	२१	३१	०	१३	१८
३	९५	११	२०	०	२२	७
४	१८०	१०	३३	०	१०	२५
५	१०४	५	२४	०	५	११
६	७१	१६	२१	०	११	५९
जम्मा	१२५८	९९	१७३	०	८९	१६७

स्रोत: वडा तथा गाउँपालिका कार्यालय, २०७५

परिच्छेद चार

आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको पेसा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको आर्थिक गतिविधिसम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी शीर्षक अन्तरगत पेसा सम्बन्धि विवरण, उद्योग सम्बन्धि, प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण, आम्दानी खर्च विवरण, सुकुम्वासीसम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ पेसाअनुसार जनसङ्ख्या

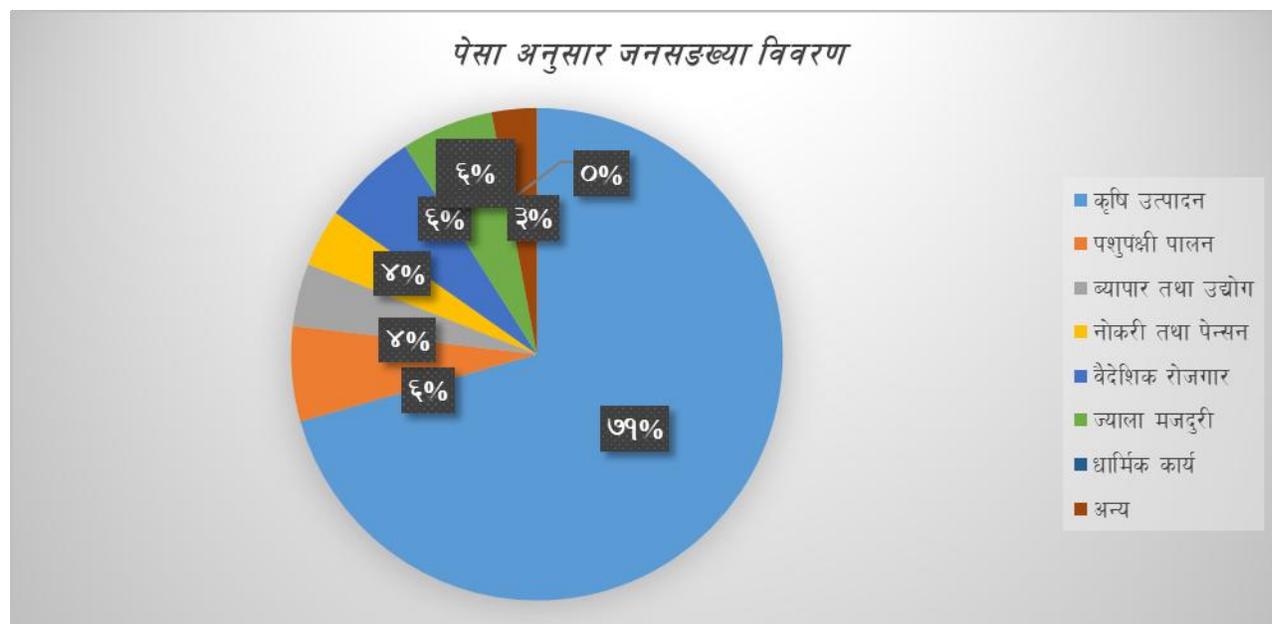
यस गाउँपालिकाका मानिसहरूको संलग्नता विविध पेसामा रहेको देखिए तापनि कृषि पेसामा संलग्न मानिसहरूको सङ्ख्या निकै उच्च रहेको देखिन्छ । पेसाअनुसारको जनसङ्ख्याको विवरणलाई देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ : पेसा अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

पेशा	उमेर अनुसार जनसङ्ख्या										
	०- २५		२६ -४०		४१ -६०		६१ वर्ष भन्दा माथी		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
कृषि उत्पादन	८१	१०५	१५०४	१३०६	५८९	६७३	३४	४३	२२०८	२१२७	४३३५
पशुपक्षी पालन	१९	९	२०३	१३०	९	१३	०	०	२३१	१५२	३८३
व्यापार तथा उद्योग	४	१०	३०	१७२	८	२९	०	०	४२	२११	२५३
नोकरी तथा पेन्सन	०	०	५६	१२७	१	३९	९	०	६६	१६६	२३२
वैदेशिक रोजगार	७	७८	१७	२२४	४	४६	८	०	३६	३४८	३८४
ज्याला मजदुरी	८	४३	१६	१९८	१	१०५	०	०	२५	३४६	३७१
धार्मिक कार्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	६६	९८	५	७	२	१	२	१	७५	१०७	१८२
जम्मा	१८५	३४३	१८३१	२१६४	६१४	९०६	५३	४४	२६८३	३४५७	६१४०

(स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५)

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको वृत्तचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.२ आम्दानी र खर्चअनुसार परिवार विवरण

प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा आम्दानी तथा खर्चको स्तर अनुसार घरधुरी सङ्ख्याको विवरण देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १६ : आम्दानी र खर्चअनुसार परिवार विवरण

क्र.स.	आम्दानीको आकार	परिवार सङ्ख्या	प्रतिशत	खर्चको आकार	परिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
१	रु. ४० हजार भन्दा कम	४५४	११.९८	रु. ४० हजार भन्दा कम	५१६	१३.६१८
२	रु. ४० देखि ८० हजारसम्म	९९५	२६.२६	रु. ४० देखि ८० हजारसम्म	१३६२	३५.९४६
३	रु. ८० देखि १ लाखसम्म	४२८	११.२९	रु. ८० देखि १ लाखसम्म	५१५	१३.५९२
४	रु १ लाख देखि २ लाख पचास हजारसम्म	१२६१	३३.२८	रु १ लाख देखि २ लाख पचास हजारसम्म	९९२	२६.१८१
५	रु. २ लाख देखि ५ लाखसम्म	४९१	१२.९५	रु. २ लाख देखि ५ लाखसम्म	२९१	७.६८०१
६	रु ५ लाख भन्दा बढी	७१	१.८४	रु ५ लाख भन्दा बढी	२४	०.६३३४

(स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५)

४.१.३ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उपलब्ध हुन सक्ने कृषि, पशु, इन्जिनियरिङ्ग, वन, मेडिसिन, खाद्य प्रशोधन, वकिल, पत्रकार जस्ता प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन कुल ५२ रहेको छ । जसमध्ये सबैभन्दा बढी कृषि र पशु क्षेत्रमा २२ जना रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १७ : प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																जम्मा
	कृषि र पशु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१	२	१	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	५
२	०	८	-	-	-	-	०	१	-	-	-	-	-	-	-	-	९
३	२	१	०	१	०	५	५	३	४	३	०	१	-	-	-	-	२५
४	०	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	३
५	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२
६	२	२	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२	-	-	-	-	८
जम्मा	७	१५	०	१	०	५	६	७	४	३	०	३	०	१	०	०	५२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.१.४ वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि जाने कुल १२०४ जना मध्ये सबैभन्दा उच्च सङ्ख्यामा भारत जाने १०५४ रहेका छन् । खाडी मुलुक तथा मलेसिया जस्ता देशमा जाने ११५, युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया जाने २ र जापान, कोरिया जानेको जनसंख्या ३१ रहेको छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १८ : वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको संख्या				
	भारत	खाडी मुलुक तथा मलेसिया	युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया	जापान वा कोरिया	जम्मा
१	१६९	२१	०	१०	२००
२	९७	७	०	०	१०४
३	१७९	२५	०	१०	२१४
४	१९७	९	१	३	२१०
५	१७५	८	१	४	१८८
६	२३७	४५	२	४	२८८
जम्मा	१०५४	११५	४	३१	१२०४

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.१.५ सुकुम्बासीसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुल २४२ घरपरिवार सुकुम्बासी रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १९ : सुकुम्बासीसम्बन्धी विवरण

वडा नं	घरपरिवार संख्या	कैफियत
१	६५	जगाति, पर्खड, पालडी, घरखेडा, किमतोला आदि
२	९	कनोडी, खैराला, हिन्जरे आँगी
३	१३२	भक्तपुर, बसर, मत्से, काउली, सल्लेगडा आदि
४	१४	सैन, मुसरखेत, ठुलावन आदि
५	१५	बरसेनी, पटरेनी काफलगैडा, निगलाडी आदि
६	७	कोट, बुझा, गौलीखोला, मचुरे आदि
जम्मा	२४२	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१.६ उद्योगसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र ३ वटा साना लघु उद्योगहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । यी उद्योगहरुबाट ४ जना महिला र १० जना पुरुषले प्रत्यक्ष रूपमा रोजगारीको अवसर प्राप्त गरेको देखिन्छ । लघु उद्योगहरु रहेका स्थान, उत्पादन हुने वस्तु र उत्पादित वस्तुबाट हुने वार्षिक आम्दानी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. २० : उद्योग सम्बन्धी विवरण

साना उद्योगको नाम	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवाबाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
अदुवा प्रशोधन	३	आफै	साना	०	७	७	सुटो, मसला	१५०००००
मान धागो उद्योग	६	आफै	घरेलु साना	१	१	२	धागो	५००००
अचार उद्योग	६	आफै	घरेलु साना	३	२	५	अचार, कालो चुक	९९०००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२ कृषि तथा पशु विकास

यस शीर्षकमा सिँचाई, कृषि तथा पशु विकाससम्बन्धी गतिविधिहरू अन्तरगत सिँचाई सुविधासम्बन्धी विवरण, कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामीत्वसम्बन्धी, अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्रीसम्बन्धी विवरण, कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन आदि विवरणहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२.१ सिँचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा वर्षेभरी र मौसमी गरी ४० वटा सिँचाई पूर्वाधारबाट करिब ३९८ हेक्टर जमिनमा सिँचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ। यस्तो सुविधाबाट १९८४ घरपरिवार लाभान्वित हुने गरेका छन्। आयोजनागत रूपमा सिँचाईको स्थल, किसिम, माध्यम, उपलब्धता, सिंचित जमिन तथा लाभान्वित घरधुरी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. २१ : सिँचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

सिँचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिँचाईको किसिम	सिँचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिँचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				एकाई	परिमाण			
मिलनपुर सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	२४	६०
मिलनपुर मिल सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	१.५	मौसमी	३०	७५
घटो खोला सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	३५	७०
चोभार सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	२.५	मौसमी	६५	७६
चिउली खोला सिँचाई	१	कुलो	पाइप र कुलो	किमी	१.५	मौसमी	१५	५०
बवेड सिँचाई	१	कुलो	कुलो	मी	५००	मौसमी	१०	२४
हरडागडा पालडीसैन	१	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	२०	५२
चोट्टे सिँचाई	१	कुलो	कुलो	मी	७००	मौसमी	५	१८
सिमली सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१०	२५
कान्द्रा खोला सिँचाई	१	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१	१०
खैराला सिँचाई	२	नहर	कुलो	किमी	३	वर्षभरि	५	५०
सल्लेखोला सिँचाई	२	नहर	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	७	३०
देसना सिँचाई	२	कुलो	कुलो	किमी	१.५	मौसमी	४	२४
पुर्ने कुलो सिँचाई	२	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	३	२०
कमला नदी सिँचाई	३	नहर	कुलो	किमी	३	वर्षभरि	२०	१३०
कमला नदी समैजलिङ्ग सिँचाई	३	नहर	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	१०	५०
ठुलीगाड गड घट्ट	३	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१५	७०

सिँचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिँचाईको किसिम	सिँचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिँचाईको उपलब्धता	सिँचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				एकाई	परिमाण			
काफलगैरा सिँचाई	३	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	१०	४०
पियालेखोला सिँचाई	३	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षभरि	२०	५५
पटरेनी सिँचाई	३	कुलो	कुलो	किमी	१.२	वर्षभरि	१२	२५
कमलानदी सिँचाई	३	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	१०	७०
भुकडा सिँचाई	४	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	१०	४०
भुकडा खोला सिँचाई	४	कुलो	कुलो	किमी	३	मौसमी	३	६०
कोट भुकडा खोला	४	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	२	४०
सनी भुकडा सिँचाई	४	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षभरी	२	३६
बलुवा गडी सिँचाई	४	नहर	नहर	किमी	२	वर्षभरि	४	१५०
जगानी सिँचाई	४	नहर	नहर	किमी	३	वर्षभरि	३	१००
घोडाकाटी सिँचाई	४	नहर	पाइप, नहर	किमी	३	वर्षभरि	४	५०
मुलेसाटा खेत सिँचाई	४	कुलो	नहर	किमी	२	वर्षभरि	३	३०
घोराघाटी सिँचाई	४	कुलो	नहर	किमी	२	वर्षभरि	२	५०
मुल दुङ्गा सिँचाई	४	कुलो	नहर	किमी	१	मौसमी	१	४२
भडार खोला सिँचाई	४	कुलो	नहर	किमी	२.५	वर्षभरि	२.५	१५
भित्री खोला सिँचाई	४	कुलो	नहर	किमी	२	मौसमी	२.५	३०
चरुवा खोला सिँचाई	४	कुलो	कुलो	किमी	२१	मौसमी	२	१५
ठुला गडा सिँचाई	५	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	३	८
मान सिँचाई	५	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	७	२८
लिसवेली सिँचाई	५	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षभरि	७	२०
बेलघाडी सिँचाई	६	कुलो	कुलो	किमी	३	मौसमी	३	६०
गौजना सिँचाई	६	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षभरी	२	३६
गजार सिँचाई	६	नहर	नहर	किमी	२	वर्षभरि	४	१५०
जम्मा ४०							३९८	१९८४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.२ कृषिकार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्वसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा कृषिकार्यका लागि आफ्नो परिवारको नाममा रहेको ३५९९ घरधुरीले उपयोग गरिएको कुल जमिन १२१६७ रोपनी रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी अरूको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने ३२२ घरपरिवारले १५२ रोपनी जमिन उपयोग गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. २२ : कृषिकार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्वसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	आफ्नो परिवारको नामको जग्गा उपभोग गर्ने		अरूको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने		अन्य स्वामित्वको जग्गा उपयोग गर्ने		कृषिकार्य नगर्ने परिवार
	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	
१	८३२	३२१२	८०	६५	४६	९	५६
२	३५२	१८५२	७९	११	९०	३७	३
३	६०३	१४५६	३२	१३	४०	१७	७४
४	६२४	२०९५	४२	२७	२०	२९	०
५	४२५	१३९८	२४	१७	२१	२२	१२
६	७६३	२१५४	६५	१९	२७	२७	४५
जम्मा	३५९९	१२१६७	३२२	१५२	२४४	१४१	१९०

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

४.२.३ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरूमध्ये अन्नबाली, दलहन बाली, तेलहन बाली क्रमशः ७५२७ रोपनी, ४३९.८ रोपनी र २३९.९ रोपनी जमिनमा उत्पादन हुने र जसबाट क्रमशः २४७६९, ५७७.६ र १८१.२ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरूको केही परिमाणमा बिक्री समेत हुने गरेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. २३ : अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्नबाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	बिक्री	क्षेत्रफल	उत्पादन	बिक्री	क्षेत्रफल	उत्पादन	बिक्री
	रोपनी	क्विन्टल	क्विन्टल	रोपनी	क्विन्टल	क्विन्टल	रोपनी	क्विन्टल	क्विन्टल
१	१३५६	५२१८	४००	१०.४	९५	१९	९.२	२	०
२	१११५	३४६२	०.५	२७.७	७९.२	१८.६	१३०.५	१२७.५	३३.७
३	१४४५	४०८९	४४१.५	४५	५०	१५.२	१९.२	८.२	०
४	९५८.३	३७२९	२६६.५	३२.१	२५.४	१७.१	१४.५	५.४	०
५	९६२	२८३९	१६५	३७.४	७७.३	२९.४	२७.८	१७	०
६	१६९१	५४३४	२९१	२८७.२	२५०.७	४५.७	३८.७	२१.१	२.१
जम्मा	७५२७	२४७६९	१५६५	४३९.८	५७७.६	१४५	२३९.९	१८१.२	३५.८

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.२.४ पशुपालन तथा दुधजन्य र मासुजन्य उत्पादनको अवस्था

पशुपन्छी पालनको अवस्था हेर्दा १६२८९ बाखा खसीबाट १,१८,२३० कि.ग्रा. मासु उत्पादन भएको देखिन्छ । १७५० वटा गाई, भैंसी बाट कूल २९८७ लिटर दुध उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २४ : पशुपालन तथा दुधजन्य र मासुजन्य उत्पादनको अवस्था

क्र.सं.	किसिम	संख्या			उत्पादन			विक्रि रु.
		संख्या	दुध उत्पादन (लि.)	मासु(के.जी.)	हाड छाला	उन (के.जी.)	अन्य	
क	पशु							
१	गाई गोरु	६७७८	५८६५					५३९००
२	भैंसी राँगा	१७५०	२९८७					११८१४
३	बाखा खसी	१६२८९		११८२३०				९५०७५२
४	बडगुर सुँगुर	१९७		४७२९				७०४५८०
५	घोडा खच्चड	१५						
६	भेडा च्याङ्गा	७		५				
जम्मा		२५०३६	८८५२	१२२९६४	०	०	०	११२१०४६
ख	पन्थी	सङ्ख्या		जम्मा	अण्डा (संख्या)	मासु केजी		
१	कुखुरा	८९७४		८९७४	५१२११	१५६१२		
२	हाँस	३२		३२	२१७	९७		
३	अस्टिच							
जम्मा		९००६	०	९००६	५१४२८	१५७०९	०	०

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.२.५ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

गाउँपालिका भित्र रहेको कुल ३७८९ घरपरिवार मध्ये ११२७ घरपरिवारमा मात्र ९ महिना देखि १ वर्ष सम्म आफ्नै उत्पादनले खान पुग्दछ । यससम्बन्धी विवरणलाई वडागत रुपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २५ : कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिनासम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिनासम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि वर्ष दिन खान पुग्ने	अन्य	जम्मा
१	२५१	२४५	१४५	२४२	५	८८८
२	७८	१०५	१०४	६८	०	३५५
३	१७१	१५७	१२४	२१३	१२	६७७
४	१९३	१५३	७१	१९९	८	६२४
५	११३	१००	५८	१५८	८	४३७
६	२१९	२१२	१२५	२४७	५	८०८
जम्मा	१०२५	९७२	६२७	११२७	३८	३७८९

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.२.६ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धी मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यावसायिक वा अगुवा कृषकको सङ्ख्या ६० रहेको छ भने जेटिए ८, पशुकार्यकर्ता २ र व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक ३ रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २६ : कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धीत मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटिए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक
१	१०	३	-	१
२	७	१	-	-
३	१५	२	२	१
४	५	२	०	१
५	७	-	-	-
६	१६	-	-	-
जम्मा	६०	८	२	३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.७ कृषि उपजमा लाग्ने रोग किरा

यस गाउँपालिकामा विभिन्न किसिमका रोग तथा किराको प्रकोपले वाली तथा कृषि उपजमा क्षति पुगाउने गरेको छ । यस क्षेत्रमा देखापर्ने यस्ता रोग तथा किराको विवरण वाली अनुसार देहायवमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. २७ : कृषि बालीमा लाग्ने रोग किरा सम्बन्धी विवरण

तरकारी बालीमा लाग्ने रोगको नाम	फलफूल खेतीमा लाग्ने रोगको नाम	खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोगको नाम	दलहन बालीमा लाग्ने रोगको नाम	नगदे बालीमा लाग्ने रोगको नाम
ओंसाकिरा	गवारो	गवारो	चुसाहा किरा	ढुसी रोग
डढुवा	ओंसाकिरा	डढुवा	गवारो	गानो कुहिने रोग
पात खुम्चिने	लाही किरा	कालोपोके	पात खुम्चिने	
लाही किरा	गान्धी किरा	सिन्दुरे	पतेरो	
भाइरस	पतेरो	खैरा		
निमाटोड	खपटे			

(स्रोत : कृषि सेवा केन्द्र तथा समुह छलफल, २०७५)

४.२.८ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग

यस क्षेत्रमा पशुपन्छीमा मौसम अनुसार लाग्ने विभिन्न खालका रोगले वेला बखतमा क्षति पुऱ्याउने गरेको छ । यस्ता रोग व्याधिलाई कतिपयले घरमै त कतिपयले भेटेरेनरीमा उपचार गराउने गर्दछन । यहाँ देखा पर्ने रोग तथा उपचारको अभ्यासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २८ : पशुपन्छीमा लाग्ने रोग किरा सम्बन्धी विवरण

पशुपन्छी	रोगको नाम
पशु	भागागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थेक्स, पी.पी.आर, एन युरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिसिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिबर, खोरेत, रेविज, नाम्ले, माटे, जुका, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्रा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेला, रेविज
पन्छी	क्सीडिपेसिस, कोराइजा गम्बरो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फबल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्बोरो, रानी खेत

(स्रोत : पशु सेवा केन्द्र तथा समुह छलफल, २०७५)

४.२.९ व्यावसायिक कृषि फर्मसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा बाखा, गाई, भैसी र कखुरा पालन फर्मका रूपमा साना खालका २२ वटा समूह तथा फर्महरु सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ । यस्ता फर्म र उत्पादन तथा रोजगारी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २९ : व्यवसायिक कृषि फर्मसम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्मको नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	एकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
केदारेश्वर बाखा तथा फलफूल फर्म	१	पालडी गाउँ	बाखा	वटा	७०	नविन बम	०	२
बाखा पालन फर्म	१	घोडथर	बाखा	वटा	५०	पुष्कर आचार्य	०	२
बाखा पालन फर्म	१	सिमली	बाखा	वटा	६०	हिक्मत बोहरा	०	०
बाखा पालन फर्म	१	घरखेडा जगाती	बाखा	वटा	६०	परशुराम कडेल	०	२
फारएसटी पोल्ट्री फर्म	३	जरीमथला	कुखुरा	वटा	४०००	भोज भट्ट	-	४
कुखुरा फर्म	३	सहजपुर	कुखुरा	वटा	५००	दामोदर गौतम	-	-
कुखुरा फर्म	३	पटरेनी	कुखुरा	वटा	४००	कृष्ण साउद	-	-
बाखा पालन फर्म	३	सहजपुर	बाखा	वटा	४०	इन्द्र ब. वली	०	०
बाखा पालन फर्म	३	सहजपुर	बाखा	वटा	३५	प्रशु सापकोटा	०	०
बाखा पालन फर्म	३	सल्लेबुङ्गा	बाखा	वटा	४०	नेत्र ब. शाह	०	०
बाखा पालन फर्म	३	सहजपुर	बाखा	वटा	३५	दिपक शाह	०	०
भैसी फारम	३	सहजपुर	भैसी	वटा	३	तेज ब. शाह	०	०
मौरी फारम	३	धप्रनी	मह	लि.	५०	प्रेम राना	०	०
गिता निशा बाखा फर्म	६	गजार	बाखा	वटा	३५	हर्क बहादुर दमाइ	०	१
आयआर्जन कृषि फार्म	६	वयला	कुखुरा	कि. ग्रा.	२००००	बाल कृष्ण विष्ट	०	१
उग्रतारा पोल्टी फर्म	४	बालुवागडा	कुखुरा	वटा	१२००	योगेन्द्र देउवा	०	१
बाखापालन फर्म	५	सल्लरी	बाखा	वटा	५०	लक्ष्मी बोहरा	०	०
चन्द्रा गाई पालन फर्म	५	निगलाडि	गाई	लि.	५०	लक्ष्मी बोहरा	०	०
भासु माई बाखा फारम	५	भासु	बाखा	वटा	३७	पत्रो धामी	०	०
लालीगुरास बाखापालन महिला समूह	४	चुरे, ४	बाखा	वटा	७०	मिश्रित	०	०
मिलन बाखापालन समूह	२	चुरे, २	बाखा	वटा	७७	मिश्रित	०	०
जनमुखि बाखापालन समूह	२	चुरे, २	बाखा	वटा	६७	मिश्रित	०	०
खरीजात बाखापालन समूह	३	चुरे, ३	बाखा	वटा	७२	मिश्रित	०	०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.२.१० कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित समूह वा संस्थाहरूमा ६७ कृषक समूह, १२ व्यावसायिक कृषि फर्म, ७ कृषि सहकारी, १ एग्रोभेट, २ वटा पशुपालन समूहहरू यस गाउँपालिकामा रहेका देखिन्छन् । कृषि क्षेत्रमा सामूहिक रूपमा कार्य गर्ने समूह र कृषि सहकारीमा आवद्ध रहेका सदस्यसहित समूहसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ३० : कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र संख्या	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर सङ्ख्या	जैविक वा कम्पोस्ट मल उत्पादन केन्द्र सङ्ख्या
	समूह संख्या	सदस्य		समूह सङ्ख्या	सदस्य		फर्म सङ्ख्या	सदस्य		सहकारी सङ्ख्या	सदस्य				
		म	पु		म	पु		म	पु		म	पु			
१	४०	६००	३००	-	-	-	१०	५०	६०	१	९०	७०	-	-	-
२	१	१०	१०	१	१०	०	-	-	-	१	३०	०	-	-	-
३	३	२४	१४	-	-	-	१	०	४	१	११०	९०	-	-	-
४	१	१०	११	२	८	९	१	४	३	१	३५	४०	-	-	-
५	१०	४१५	४११	-	-	-	-	-	-	१	३६५	३३१	१	-	-
६	१२	१५०	१५०	-	-	-	-	-	-	२	६०	१२०	-	-	-
जम्मा	६७	१२०९	६९६	३	१८	९	१२	५४	६७	७	७१०	६५१	१	०	०

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५)

४.३. प्रमुख पेसासम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकामा पेसासम्बन्धी विवरण हेर्दा दश वर्षभन्दा माथिको १३२७३ जनसङ्ख्या मध्ये सबैभन्दा बढी कृषिकार्यमा संलग्न जनसङ्ख्या १०१२२ रहेको छ। दश वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्याको प्रमुख पेशागत स्थिति निहान्दा सबैभन्दा न्यून ५६ जना स्वरोजगार गर्ने रहेका छन्। प्रमुख पेसाअनुसार जनसङ्ख्यासम्बन्धी विवरण देहायवमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३१ : प्रमुख पेसासम्बन्धि विवरण

वडा नं.	१० वर्ष भन्दा माथिका पेशा अनुसार जनसङ्ख्या							
	कृषि	ब्यापार	नोकरी	वैदेशिक रोजगार	ज्याला मजदुरी	स्व रोजगार	अन्य	जम्मा
१	३०६५	१३४	१४३	२००	६८	३४	१३	३६७७
२	१०९१	७४	३६	१०४	३५	०	१	१३४१
३	१४५८	९५	१५७	२१४	१२८	१६	३६	२१०४
४	१७२६	४७	९६	२१०	५९	०	५	२१४३
५	९३५	२१४	५९	१८८	११७	०	४	१५१७
६	१८४७	६७	१६३	२८८	९३	६	७	२४९१
जम्मा	१०१२२	६५१	६५४	१२०४	५२०	५६	६६	१३२७३

(स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५)

४.४ पर्यटन विकास

यस शीर्षक अन्तरगत पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण, होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण विवरणहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

४.४.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

धार्मिक तथा प्राकृतिक दृष्टिले पर्यटकीय महत्व रहेका मुख्य स्थलहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन्। गाउँपालिकाभित्र वार्षिक करिब ४००० जना पर्यटकहरूको आगमन हुने गरेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३२ : पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	वार्षिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (मी)			
शिवालय	१	नपुगेको	०	५०० मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
चिम्ले ओडार	१	नपुगेको	०	३ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक, पर्यटक	३००
घाडा लेक	१	नपुगेको	०	१ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
केदार मन्दिर	१	नपुगेको	३	२ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक,	६००
बबेड	१	पुगेका	४	३ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक,	१०००
देसना	२	पुगेको	१	४ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	५००
कडकिरी	२	पुगेको	३	५ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	३००
सानी केदार	२	नपुगेको	३	३ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
मसानी मेला	३	नपुगेको	०	३ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
ग्वासी धुरा	३	नपुगेको	०	२ कि.मि.	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
कम्पासे धुरा	३	नपुगेको	०	२ कि.मि.	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
मेलखाली क्षेत्र	३	नपुगेको	०	२ कि.मि.	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
जौखेत करलेगडा	३	नपुगेको	०	२ कि.मि.	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
ग्वासी समैजी	३	नपुगेको	०	५०० मि.	सामुदायिक	ऐतिहासिक	१०००
ढुङ्गे ताल	३	नपुगेको	०	३ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटन	-
देवता ताल	३	नपुगेको	०	३ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटन	-
बसरखोला भरना	३	नपुगेको	०	२ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटन	-
केदार गुफा	३	नपुगेको	०	४ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटन	-
त्रिवेणी	३	नपुगेको	-	५ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटन	-
मसानी माडु	३	नपुगेको	-	६ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
चुरे टाकुरा	४	नपुगेको	-	१८ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
मोहन्याल मन्दिर	४	नपुगेको	-	१५ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
गर्खा दरवार	४	नपुगेको	-	१८ कि.मि.	पब्लिक	पुरातात्विक	-
ओखरे देवीथान	४	नपुगेको	-	२० कि.मि.	सांस्कृतिक	धार्मिक	-

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (मी)			
बेताल देवता मन्दिर	४	नपुगेको	-	२० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
शिवमैला, खानीडाडा	५	नपुगेको	-	२० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
मसानी मेला, देउराली	५	नपुगेको	-	२० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
कम्पासे धुरा	५	नपुगेको	-	३ कि.मि.	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
रातो पहिरो	६	नपुगेको	-	२२ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	३००
कोट गुफा	६	नपुगेको	-	१२ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
चमेरे गुफा	६	नपुगेको	-	५ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
कम्पासेधुरा	६	नपुगेको	-	१५ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
गडी दरवार	६	पुगेको	-	३ कि.मि.	सामुदायिक	ऐतिहासिक	-
भासु मन्दिर तथा भिर	५	पुगेको	-	० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक, पर्यटकीय	-
							४०००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.४.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी आवासीय सुविधा रहेका ७१ वटा होटल तथा रेस्टुरेन्ट व्यावसायीक रूपमा सञ्चालनमा रहेका छन् । यहाँका होटल तथा रेस्टुरेन्टहरूमा वार्षिक करिब ४७१०० आन्तरिक र ४७१५ बाह्य पर्यटक आउने गरेको देखिन्छ । यस खालका होटलहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेका छ ।

तालिका नं. ३३ : होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटलको प्रकार	होटलको स्तर	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	बाह्य (विदेशी)
N 14 होटल	३	मारभही	७	१४	आवासीय	नन्स्टार	४००	५०
मलक्ष्मी होटल	३	सहजपुर	२	६	आवासीय	नन्स्टार	१००	०
सम्भना होटल	३	मारभही	४	८	आवासीय	नन्स्टार	६००	५०
NS धनकुटा होटल	३	सहजपुर	३	६	आवासीय	नन्स्टार	१०००	२००
महाकाली होटल	३	सहजपुर	२	५	आवासीय	नन्स्टार	५००	०
सुस्मीता होटल	३	सहजपुर	२	४	आवासीय	नन्स्टार	४००	१०००
रूपक होटल	३	सहजपुर	२	७	आवासीय	नन्स्टार	४००	१००
इन्द्रकमल रेस्टुरेन्ट	३	मारभही	२	५	रेस्टुरेन्ट	नन्स्टार	४५००	०

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार	होटेलको स्तर	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	वेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)
बोहरा होटेल	३	मारभही	१	२	रेष्टुरेन्ट	नन्स्टार	४५००	०
श्री जोरायल होटेल	६	फल्तुडे	३	१०	आवासीय	नन्स्टार	१२००	१५०
सगरमाथा होटेल	६	फल्तुडे	५	१०	आवासीय	नन्स्टार	१३००	४००
बोहरा होटेल	६	फल्तुडे	२	४	आवासीय	नन्स्टार	९००	१७५
शेर्पा होटेल	६	फल्तुडे	२	४	आवासीय	नन्स्टार	१०००	१९०
बाँझलेख होटेल	६	चुरे, ६	१	३	आवासीय	नन्स्टार	६००	०
मानसरोवर होटेल	६	फल्तुडे	-	-	आवासीय	नन्स्टार	१०००	३५०
अंकित होटेल	६	फल्तुडे	४	६	आवासीय	नन्स्टार	१५००	२००
युगदिप होटेल	६	फल्तुडे	२	२	आवासीय	नन्स्टार	५००	२००
टि.एस. होटेल एन्ड किराना	६	चुरे ६	२	३	रेष्टुरेन्ट	नन्स्टार	-	-
वीरेन्द्र होटेल एन्ड लज	१	शिवनगर	७	१४	आवासीय	नन्स्टार	२५००	१००
बोहरा होटेल	१	शिवनगर	-	-	आवासीय	नन्स्टार	१०००	५०
निलम चाइनिज कर्नर	१	शिवनगर	५	१०	आवासीय	नन्स्टार	३०००	१५०
अन्जना होटेल एन्ड लज	१	रिठेखाला	४	६	आवासीय	नन्स्टार	१५००	५०
दिपेश होटेल एन्ड लज	१	पालडी	४	६	आवासीय	नन्स्टार	१२००	२०
न्यु एभरेस्ट होटेल एन्ड लज	१	अलाड	४	१०	आवासीय	नन्स्टार	२०००	५०
बैतडी दिपसन होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	१००	-
जयकालीका होटेल	५	निगलाडी	-	-	अन्य	नन्स्टार	५०	-
माउटेन्ट गेष्ट हाउस	५	खानीडाँडा	४	६	आवासीय	नन्स्टार	२००	१६०
विरेन्द्र होटेल	५	खानीडाँडा	७	१४	आवासीय	नन्स्टार	५००	१००
धार्चुला होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	५००	-
विशाल होटेल	५	खानीडाँडा	६	१६	आवासीय	नन्स्टार	४००	२००
मनकामना होटेल	५	खानीडाँडा	७	१४	आवासीय	नन्स्टार	४००	२००
घोडाघोडी होटेल	५	खानीडाँडा	६	६	आवासीय	नन्स्टार	५००	१००
डोटी बोगटान होटेल	५	निगलाडी	-	-	अन्य	नन्स्टार	१००	-
सरोज होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	३००	-
ममता होटेल	५	खानीडाँडा	५	१०	आवासीय	नन्स्टार	५००	५०
न्यु ममता होटेल एन्ड लज	५	खानीडाँडा	१०	६	आवासीय	नन्स्टार	५००	१००
सरस्वती होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	५०	-
शुभकामना होटेल	५	खानीडाँडा	६	६	आवासीय	नन्स्टार	१०००	३००
प्रेमदीप होटेल	५	खानीडाँडा	४	६	आवासीय	नन्स्टार	५००	-
अधिकारी होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	४००	-
MD साफ्कोटा होटेल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	३००	-
आयुस बभ्नाङ्ग नास्ता	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	२००	-

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार	होटेलको स्तर	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)
B for U Hotel	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	१००	-
सम्भ्रना होटल	५	खानीडाँडा	२	२	अन्य	नन्स्टार	२००	-
सुदूर पश्चिम स्टाप होटल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	३००	-
हिमाञ्चल डोटी	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	२००	-
गौरी प्र. आचार्य	५	खानीडाँडा	-	-	आवासिय	नन्स्टार	२५०	-
S.T टेडर्स	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	-	-
भुवन होटल एण्ड लज	५	खानीडाँडा	६	६	अन्य	नन्स्टार	३००	-
ठगुन्ना नास्ता पसल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	-	-
महेश होटेल	५	खानीडाँडा	३	४	आवासीय	नन्स्टार	५५०	-
पुष्पाञ्जली होटल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	३००	-
विक्रम होटल	५	खानीडाँडा	-	-	अन्य	नन्स्टार	-	-
मनिषा होटल	५	खानीडाँडा	४	४	अन्य	नन्स्टार	-	-
पाठक होटल	५	देउराली	३	५	आवासीय	नन्स्टार	४००	-
बभाड घामी होटल	५	निगलाडी	२	४	अन्य	नन्स्टार	३००	-
बभाड महता होटल	५	निगलाडी	२	७	अन्य	नन्स्टार	२००	-
दार्चुला सुरज होटल	५	निगलाडी	२	२	अन्य	नन्स्टार	४००	-
लक्ष्मी होटल	२	खैराला	३	३	अन्य	नन्स्टार	४००	-
पुस्कर होटल	२	कनकेडी	२	१	अन्य	नन्स्टार	३००	-
अमर होटल	२	खैराला	१	२	अन्य	नन्स्टार	५००	-
करन होटल	२	खैराला	२	१	अन्य	नन्स्टार	४००	-
चक्र होटल	२	देसना	२	२	अन्य	नन्स्टार	५००	-
कँडेल होटल	४	गर्भा	३	३	अन्य	नन्स्टार	४००	-
साउद होटल	४	जगाती	२	१	अन्य	नन्स्टार	३००	-
सिजापति होटल	४	बालुवागडा	१	२	अन्य	नन्स्टार	५००	-
तरामी होटल	४	बालुवागडा	२	१	अन्य	नन्स्टार	४००	-
वलामी होटल	४	बालुवागडा	३	३	अन्य	नन्स्टार	४००	-
लामिछाने होटल	४	बालुवागडा	२	१	अन्य	नन्स्टार	३००	-
लामा होटल	४	बालुवागडा	१	२	अन्य	नन्स्टार	५००	-
सिंह होटल	४	बालुवागडा	२	१	अन्य	नन्स्टार	४००	-
उग्रतारा हटल	४	बालुवागडा	२	२	अन्य	नन्स्टार	५००	-
जम्मा ७१							४७१००	४७१५

स्रोत : संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.५ घट्ट, मिल, सडकलन तथा प्रसोधनसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका पानीघट्ट, मिल र सडकलन केन्द्रको सङ्ख्या हेर्दा ४१ परम्परागत घट्ट २५ सुधारिएको घट्ट, कुटानी पिसानीका लागि पानी मिल, डिजेल र विद्युत् मिल क्रमशः ३, १२ र ३ रहेका छन् । तुलनात्मक रूपमा परम्परागत पानी घट्टहरूको सङ्ख्या उच्च रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ३४ : घट्ट, मिल, सडकलन तथा प्रसोधनसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत् मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१	८	५	-	-	३	-	-	-	-	-
२	९	-	-	-	२	-	-	-	-	-
३	२	४	-	३	-	१	-	-	-	-
४	७	७	-	-	३	-	-	-	-	-
५	४	४	-	-	-	१	१	-	-	-
६	११	५	-	-	४	१	१	-	-	-
जम्मा	४१	२५		३	१२	३	२			

स्रोत: समुह छलफल २०७५

४.६ व्यापार र व्यवसायसम्बन्धी विवरण

व्यापार र व्यवसायको सङ्ख्या हेर्दा यस क्षेत्रमा ५२ वटा व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । जसमा किराना वा व्यापारिक वस्तुबाट करिब १ करोड ५० लाख ८० हजार, निर्माण सामग्रीबाट ८६ लाख ५० हजार र कपडा तथा फेन्सीबाट ४१ लाख ३० हजारको वार्षिक कारोबार हुने गरेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि १ मा छ । व्यवसायका आधारमा वडागत विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ३५ : व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

वडा	किराना वा व्यापारिक वस्तु, सङ्ख्या	कपडा तथा फेन्सी सङ्ख्या	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र सङ्ख्या	मासु विक्री केन्द्र सङ्ख्या	निर्माण सामग्री, सङ्ख्या	औषधी पसल वा क्लिनिक	मर्मत सेवा केन्द्र, सङ्ख्या	इलेक्ट्रिकल सङ्ख्या
१	१८	०	०	०	१	०	०	०

२	११	२	०	०	०	२	०	०
३	५	१	०	०	०	०	०	०
४	८	१	०	०	०	०	०	०
५	६	०	०	०	१	०	०	०
६	४	३	०	०	९	१	०	१
जम्मा	५२	७	०	०	११	३	०	१
कारोबार	१५०८००००	४१३००००	०	०	८६५००००	१२२००००	०	९०००००

संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.७ खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा खनिज तथा खानी उपलब्धताको सन्दर्भमा हेर्दा २, ३ र ४ मा वडाहरुमा चुन तथा वडा नं. ६ मा कोइला खानी उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३६ : खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण

क. स.	खनिजको नाम	वडा नम्बर	पाईने स्थान
१	चुन खानी	२	करकल्ले, नरघट्टी, जमराडी मूल
२	चुन खानी	३	कमला नदी
३	चुन खानी	४	टुसारेनी खोला, घुले खर्क
४	कोइला खानी	६	कोटमड्डु लाखीखोला

स्रोत: समुह छलफल, २०७५

४.८ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका १० वटा स्थानीय बजार एवं व्यापारिक केन्द्रहरुमा खाद्यान्न, खुद्रा, भाँडा, हार्डवेयरका सामग्री, कपडा, स्टेसनरी तथा मासु लगायतका वस्तुहरुको कारोबार हुने गरेको पाइन्छ। स्थानीय बजार तथा त्यस बजारमा कारोबार हुने मुख्य वस्तुहरु सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३७ : स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	बजारको नाम	स्थान	कारोबार हुने मुख्य वस्तु
१	फल्टुडे बजार	चुरे ६	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हार्डवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल
२	बयाला बजार	चुरे ६	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हार्डवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल
३	सहजपुर बजार	चुरे ३	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हार्डवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल
४	मारहट्टी बजार	चुरे ३	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हार्डवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल

क्र.सं.	बजारको नाम	स्थान	कारोबार हुने मुख्य बस्तु
५	लक्ष्मी बजार	चुरे ३	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हाडवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल
६	पालडी बजार	चुरे १	खाद्यान्न, खुद्रा, कपडा, मासु पसल
७	अलाड बजार	चुरे १	खुद्रा, मासु पसल
८	मिलनपुर बजार	चुरे १	खुद्रा, मासु पसल
९	शिवनगर बजार	चुरे १	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हाडवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल
१०	खानीडाँडा बजार	चुरे ५	खाद्यान्न, खुद्रा, भाडा, हाडवेर, कपडा, स्टेसनरी, मासु पसल

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

४.९ कृषि बजार सम्बन्धीविवरण

यस गाउँपालिकामा वडा नं. ३ को माहट्टीमा र वडा नम्बर १ को पखिर, निगाली, अलाड, घरखेडामा मात्र कृषि बजार उपलब्ध रहेको छ।

४.१० बैंक तथा वित्तीय सङ्स्था र सहकारीसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र कुल १० वटा सहकारी संस्थाहरू र ५ वटा लघुवित्त संस्थाहरू रहेको पाइन्छ। यी सङ्स्थाहरूले कृषि क्षेत्रमा लगानी गरेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३८ : बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारीसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	लघु वित्त संस्था		
१	छिमेक लघुवित्त संस्था	३	कृषि
२	किसान बहु उद्देश्यीय संस्था	५	कृषि
३	सन राईज बैङ्क	६	कृषि, अन्य
४	जनता बैङ्क	५	कृषि, व्यापार
५	किसान बहु उद्देशिय संस्था	२	कृषि
ख.	सहकारी संस्था		
१	सहजपुर सहकारी संस्था	३	कृषि
२	भिजन सहकारी संस्था	३	कृषि
३	त्रिशुल सहकारी संस्था	३	कृषि
४	जन कल्याण कृषि सहकारी संस्था	५	कृषि

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	लगानीको मुख्य क्षेत्र
५	स्वावलम्ब महिला सहकारी संस्था	५	कृषि
६	पौरखी कृषि सहकारी संस्था	६	कृषि
७	लोक केशरी सहकारी संस्था	६	कृषि
८	निगाली सहकारी संस्था, पालडी	१	कृषि
९	जनज्योती कृषि सहकारी संस्था	१	कृषि
१०	निगाली सहकारी संस्था, अलाड	१	कृषि
जम्मा	१५ वटा		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.११ आयात तथा निर्यातको अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रमा खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल र नगदेवाली जस्ता उत्पादित वस्तु आयात तथा निर्यात हुन गरेको छ। यस क्षेत्रबाट आयात तथा निर्यात हुने वस्तुहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३९ : आयात तथा निर्यातको अवस्था

निर्यात तथा आयात हुने प्रमुख कृषि उपजको नाम	एकाई	गाउँपालिकामा आयात हुने परिमाण	गाउँपालिकामा निर्यात हुने परिमाण
खाद्यान्न			
चामल	क्विन्टल	२००००	०
तरकारी र फलफूल			
आलु	टन	०	१०
टमाटर	टन	०	२०
गोभी	टन	०	२०
अदुवा	क्विन्टल	०	१३०००
फलफूल			
सुन्तला	क्विन्टल	०	६००००
केरा	दर्जन	०	१५००
आँप	क्विन्टल	०	१००
मह	लिटर	०	२००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.१२. व्यावसायिक सिपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र सिलाइ बुनाइ तालिम लिने सबैभन्दा बढी सङ्ख्या १०७ रहेको छ, त्यसपछि कृषिसम्बन्धी तालिम लिनेको सङ्ख्या ४० रहेको छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायवमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ४० : व्यवसायी सीपमूलक तालिम लिएको विवरण

क्र.सं.	तालिमको नाम	प्राविधिक तालिम लिनेको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१	कम्प्युटर	१३	१९	३२
२	सिलाइ बुनाइ	१०७	०	१०७
३	सिकर्मी डकर्मी	७	१३	२०
४	मेकानिक्स	१	३	४
५	कृषि	१३	२७	४०
६	जनस्वास्थ्य	१	२	३
७	पशुपालन	९	५	१४
८	वन	४	९	१३
९	पर्यटन टुर गाइड	-	-	-
१०	कलासम्बन्धी	-	-	-
११	अन्य	१	१	२
जम्मा		१५६	७९	२३५

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

परिच्छेद पाँच सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैङ्गिकता, खानेपानी, सरसफाइ जस्ता सामाजिक विषयहरूमा देहायबमोजिमका शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

यस शीर्षकअन्तरगत हालको साक्षरताको अवस्था, शैक्षिक स्तरअनुसार जनसङ्ख्या विवरण, शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण, विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण, शिक्षक विवरण, विद्यालयको भौतिक अवस्था, भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धि दर आदि शैक्षिक स्थितिको बारेका उल्लेख गरिएको छ ।

५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था

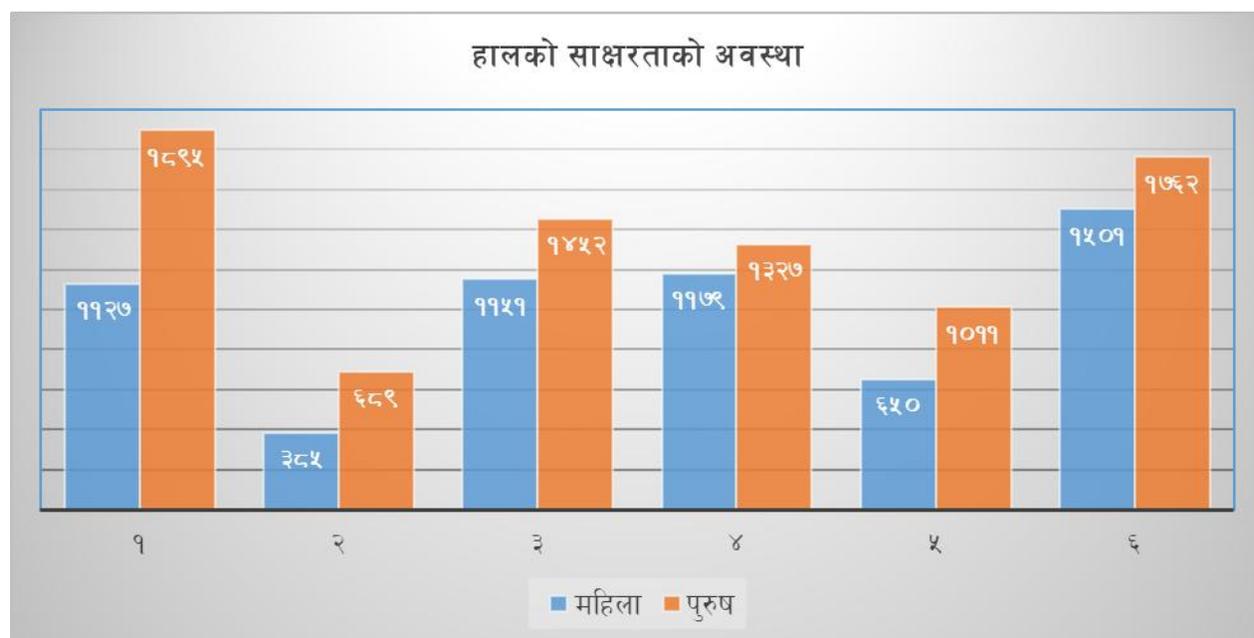
गाउँपालिका क्षेत्रको औसतमा साक्षरताको स्थिति हेर्दा वडा नं. ६ मा सबैभन्दा उच्च ८४.८४ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. २ मा ६०.२९ प्रतिशत मात्र रहेको छ । यस क्षेत्रको पुरुषको साक्षरताको स्थिति हेर्दा वडा नं. ६ मा सबैभन्दा उच्च ८९.८९ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. २ मा ७५.७१ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसै गरी महिलाको साक्षरताको स्थिति हेर्दा महिलाको वडा नं. ६ मा सबैभन्दा उच्च ७९.७९ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. २ मा ४४.८७ प्रतिशत मात्र रहेको छ । लैङ्गिकताका आधारमा यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४१ : हालको साक्षरताको अवस्था

वडा नम्बर	साक्षरता को आवस्था ६ वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूहको जनसङ्ख्या			साक्षरता दर (प्रतिशत)		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	औषत
१	११२७	१८९५	३०२२	४९.४९	७९.६५	६४.५७
२	३८५	६८९	१०७४	४४.८७	७५.७१	६०.२९
३	११५१	१४५२	२६०३	७४.९८	८९.७९	८२.३८
४	११७९	१३२७	२५०६	७२.५९	८३.७२	७८.१५
५	६५०	१०११	१६६१	५९.४१	९१.०८	७५.२५
६	१५०१	१७६२	३२६३	७९.७९	८९.८९	८४.८४
जम्मा	५९९३	८१३६	१४१२९			

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

माथिको तालिकाको विवरणलाई तलको स्तम्भचित्रमा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१.२ शैक्षिक स्तरअनुसार जनसङ्ख्या विवरण

गाउँपालिका भित्रको शिक्षाको स्तर विश्लेषण गर्दा आधारभूत तहको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गरेकाहरुको सङ्ख्या ७१७२ रहेको छ भने स्नातकोत्तर गर्नेहरुको संख्या २५ जना मात्र रहेको छ । यससम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४२ : शैक्षिक स्तर अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

वडा नं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसङ्ख्या									
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	एम फिल वा माथि	TSCL	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर
१	९२१	१२६९	७२५	५८	५		५	९६०	७४४	७८०
२	२०५	६४७	१७१	१०	०		०	२४६	५५५	३१०
३	१९३	१०१२	५५१	७८	१०		२	१३००	२७१	२८५
४	३४०	१५९०	३४८	३७	२		३	५२६	६७०	३७६
५	३४४	७९२	४३५	६२	४		३	३६५	३७७	२२३
६	२८३	१८६२	६६२	८८	४		२	६४५	४१०	५५४
जम्मा	२२८६	७१७२	२८९२	३३३	२५	०	१५	४०४२	३०२७	२५२८

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.१.३ शैक्षिक संस्थासम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा रहेका विद्यालयहरूको तहगत सङ्ख्या देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४३ : शैक्षिक संस्थासम्बन्धी विवरण

वडा	आधारभूत (कक्षा १-८)	माध्यमिक (कक्षा १-१२)	क्याम्पस (स्नातक तह)	कैफियत
१	११	३	१	
२	६	०		
३	७	१		
४	७	१		
५	३	१		
६	७	१		
जम्मा	४९	७	१	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कुल ४८ विद्यालय मध्ये ४९ आधारभूत र ७ वटा माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् । यी विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने पूर्व प्राथमिक तहमा ९३१, आधारभूत तहमा ४८२३ र माध्यमिक तहमा ८५२ जना रहेको पाइन्छ । विद्यालयगत तथा वडागत छात्रछात्राहरूको विवरण **अनुसूची-२** राखिएको छ भने तहगत रूपमा अध्ययन गर्ने छात्र छात्राहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ४४ : विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

विद्यालयको किसिम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्र ।	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत विद्यालय	३८३	३७२	७५६	१६२१	१६२४	३२४५	-	-	-	१९८४	१९५८	३९४२
माध्यमिक विद्यालय	८६	८९	१७५	७७०	८०९	१५७९	४३५	४१७	८५२	१२९१	१३१५	२६०६
जम्मा	४६९	४६१	९३१	२३९१	२४३३	४८२३	४३५	४१७	८५२	३२७५	३२७३	६५४८

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.५ क्याम्पससम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका वडा नम्बर १ मा एउटा मात्र बहुमुखी क्याम्पस रहेको छ। जसमा शिक्षा शास्त्र र व्यवस्थापन विषयहरूको स्नातकसम्म पढाइ हुने गर्दछ। अन्य जानकारी देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४५ : क्याम्पसमा अध्ययन गरीरहेका छात्रछात्राको विवरण

क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	सङ्काय	तह	पढाइ हुने प्रमुख विषयहरू	बिद्यार्थी सङ्ख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
शिव सूर्य बहुमुखी क्याम्पस	१	शिक्षा र व्यवस्थापन	स्नातक तह	अङ्ग्रेजी, नेपाली, स्वास्थ्य र जनसङ्ख्या	४०	२०	६०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ४८ वटा विद्यालयहरूमा १११ पक्की भवन तथा ३७ वटा कच्ची भवन रहेको देखिन्छ। यी विद्यालयहरूको विद्यालयगत भौतिक पूर्वाधारसम्बन्धी विवरण अनुसूची-३ मा रहेको छ भने तहगत अन्य जानकारी देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४६ : विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको किसिम	भवन संख्या		कोठा संख्या	
	पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची
आधारभूत विद्यालय	७४	३१	१७८	८२
माध्यमिक विद्यालय	३७	६	११८	२३
जम्मा	१११	३७	२९६	४३५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.७ शिक्षक विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कुल ४८ वटा विद्यालयहरूमा कुल १२४ स्वीकृत शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा २०५ शिक्षक र १०१ शिक्षिका कार्यरत रहेका छन्। आधारभूत र माध्यमिक तहमा विद्यालयगत रहेका यस्ता शिक्षकहरूको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक, महिला शिक्षक तथा विषयगत शिक्षकसम्बन्धी विवरण अनुसूची-४ मा रहेको छ भने तहगत रूपमा देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४७ : शिक्षक विवरण

विद्यालयको किसिम	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या	महिला शिक्षक संख्या	विषयगत शिक्षक सङ्ख्या
------------------	-----------------	------------------------	---------------------	-----------------------

	संख्या	शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अङ्ग्रेजी
आधारभूत विद्यालय	५९	१३०	८४	५३	०	१९	७	२६
माध्यमिक विद्यालय	६५	७५	१७	२४	५	१३	१०	१३
जम्मा	१२४	२०५	१०१	७७	५	३२	१७	३९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.८ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धि दर

गाउँपालिका भित्र रहेका ४१ आधारभूत तथा ७ माध्यमिक तहका विद्यालयहरूको तहगत खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धि दर र उत्तीर्ण दर औसत रूपमा देहायबमोजिम रहेको छ भने वडागत विद्यालयगत विवरण अनुसूची-५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ४८ : भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धि दर

विद्यालयको किसिम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धि दर			उत्तीर्ण दर		
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
आ. वि.	६८.९	८४.०	-	८०.५	८९.०	-	६९.३	-	-	९४.३०८	-	-
मा. वि.	७९	८४.४	७९.५७	७८.८	८३	८०.२८	५४.७	५८.७	५१	८८.१४३	७८.६	५५
औषत	७३.९	८४.२	३९.७८	७९.६	८६.०२	४०.१४	५८.०	५८.७	५१	९१.२२५	३९.३	५५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.९ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने, छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी

गत शैक्षिक वर्ष विद्यालयहरूमा आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीहरूको जम्मा छात्र संख्या ७६८ जना छात्रा सङ्ख्या ७७५ रहेको देखिन्छ। विद्यालयगत विवरण अनुसूची-६ मा रहेको छ भने यस तहगत विवरण देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ४९ : आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने, छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी

विद्यालयको किसिम	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आ. वि.	१८३९	१७३७	२९५	३१८	१९०	१२०८	४८५	४४९
म. वि.	१२०५	१३५३	४७३	४५७	१२४	८६६	०	०
जम्मा	३०४४	३०९०	७६८	७७५	३१४	२०७४	४८५	४४९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.१० शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था

विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा, CBEGRA कार्यान्वयन, एकीकृत पाठ्यक्रम, इन्टरनेट सुविधा र छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा एकीकृत पाठ्यक्रम ८ वटा विद्यालयहरूमा लागू भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-७** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.११ बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण

विद्यालयहरूमा बालमैत्री शिक्षा कायम गर्न विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक, बाल क्लब गठन र बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा केहि विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-८** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.१२ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्तिको अवस्था हेर्दा दलित, अपाङ्ग, विपन्न र जेहेन्दार छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी डुंख्या तलको तालिकामा छ। यससम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-९** मा प्रस्तुत गरिएको छ भने तहगत छात्रछात्राहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ५० : छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको किसिम	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार										
	दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	२१२	२४०	१९	१२	२९६	३	२८	३	६५	२१२	२४०
माध्यमिक विद्यालय	१६९	२३७	४	३	७०	१०	१२	१७	२१	१६९	२३७
जम्मा	३८१	४७७	२३	१५	३६६	१३	४०	२०	८६	३८१	४७७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.१३ विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

आधारभूत विद्यालयसम्मको पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यस्ता विद्यालयसम्म पुग्न लाग्ने समयलाई आधार मान्दा १ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्ने घरपरिवार सङ्ख्या ५५८ रहेको छ भने १५ मिनेट समय लाग्ने घरपरिवार ६०७ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५१ : विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

वडा नं	विद्यालयसम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घर परिवार सङ्ख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१	१९५	२३५	१०५	६७
२	३६	४५	५८	१७०
३	८५	१३८	१३०	८६
४	८१	१३३	१२१	७६

वडा नं	विद्यालयसम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घर परिवार सङ्ख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
५	७४	५९	९८	७०
६	१३६	१४५	८५	८९
जम्मा	६०७	७५५	५९७	५५८

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

यस शिर्षकमा गाउँपालिकाको स्वास्थ्य संस्थाको विवरण, स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण, स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण, प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था, खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण आदि स्वास्थ्य अवस्था र विवरणको बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ७ स्वास्थ्य संस्थाहरूमध्ये ३ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ र ३ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन्। यस्ता संस्थाहरूमा कूल ३० स्वास्थ्यकर्मीको स्वीकृत दरवन्दी रहेकोमा जम्मा २९ जना मात्र कार्यरत रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ५२ : स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्यकर्मी		शच या संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा						
		स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
खैराला स्वास्थ्य चौकी	२	६	६	-	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सहजपुर स्वास्थ्य चौकी	३	६	६	-	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छ
निगाली स्वास्थ्य चौकी	१	६	५	-	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, सायल	१	३	३		छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, गर्भा	४	३	३		छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सामुदायिक स्वास्थ्य	५	३	३		छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्यकर्मी		शय्या संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा						
		स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
एकाइ, खानीडाँडा											
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, शान्तिनगर	६	३	३		छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
जम्मा		३०	२९								

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध हुने स्वास्थ्य सेवाहरूको अवस्था हेर्दा सुरक्षित मातृत्व र पोषण सेवा सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी संस्थागत सेवा विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ५३ : स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/छैन)						
		सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मसी	आँखा उपचार सेवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा
खैराला स्वास्थ्य चौकी	२	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ
सहजपुर स्वास्थ्य चौकी	३	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ
निगाली स्वास्थ्य चौकी	१	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति गरी जम्मा ३३ जना रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवा सम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ५४ : स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याब टेक्निसियन	अन्य

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
खैराला स्वास्थ्य चौकी,	२	०	०	१	०	२	२	१	१
सहजपुर स्वास्थ्य चौकी	३	०	०	१	०	३	३	१	०
निगाली स्वास्थ्य चौकी	१	०	०	०	०	२	३	०	१
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, सायल	१	०	०	०	०	१	१	०	१
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, गर्भा	४	०	०	०	०	१	१	०	१
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, खानीडाँडा	५	०	०	०	०	१	१	०	१
सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, शान्तिनगर	६	०	०	०	०	१	१	०	१
जम्मा		०	०	२	०	११	१२	२	६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.४ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था

प्रमुख बस्तीहरुबाट स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यी स्वास्थ्य संस्थामा आइपुग्न लाग्ने समयका आधारमा १ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्ने १२२७ घरपरिवार र १५ मिनेट समयमै आइपुग्न सक्ने घरपरिवार ३६८ घरपरिवार रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५५ : प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था

वडा नं	नजिकको स्वास्थ्य चौकीसम्म आई पुग्न लाग्ने समय अनुसार घर परिवार संख्या				जम्मा घरधुरी
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी	
१	६५	२४५	२९१	२८७	८८८
२	१५	९५	१२४	१२१	३५५
३	९०	१४२	१९४	२५१	६७७
४	५६	१५९	२१८	१९१	६२४
५	५७	९७	२०३	८०	४३७
६	८५	२०२	२२४	२९७	८०८
जम्मा	३६८	९४०	१२५४	१२२७	३७८९

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.५ मृत्यु हुने कारणसम्बन्धी विवरण

गत वर्ष मृत्यु हुनेहरू कुल ११ महिला र १२ पुरुष मध्ये सबैभन्दा बढी १४ जनाको नसर्ने रोगका कारण भएको देखिन्छ। विभिन्न रोगका कारण मृत्यु हुनेहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ५६ : मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	महामारी/सर्ने रोग		नसर्ने रोग		टिबी, जन्डिस, आदि/सर्ने रोग		दुर्घटना		अन्य		जम्मा	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१	-	-	३	४	-	१	-	-	२	१	५	६
२	-	-	-	१	-	१	-	-	१	-	१	२
३	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	१	१
४	-	-	१	-	-	-	-	-	-	१	१	१
५	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	१	१
६	-	-	१	-	-	१	-	-	१	-	२	१
जम्मा	०	०	७	७	०	३	०	०	४	२	११	१२

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.६ खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका संख्या ३४७५ जना पाइन्छ। आ.व. २०७४/०७५ को डाटा अनुसार यहाँका स्वास्थ्य केन्द्रबाट खोप लिने बालबालिका सङ्ख्या १८९६ जना, वृद्धी अनुगमन गरिएका बालबालिका सङ्ख्या २२ जना मध्ये कुपोषित बालबालिका सङ्ख्या १५ रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५७ : खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका सङ्ख्या			खोप लिने बालबालिका सङ्ख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनिका	२ वर्ष मुनिका	५ वर्ष मुनि	बिसिजि	पेन्टाभ्या लेन्ट	पोलियो तेसो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	वृद्धी अनुगमन गरिएका	वृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
१	१२	३०	२५	६०	-	६०	५०	७०	१२	७
२, ४	२२४	१५८	१७०	१९०	१५०	१२२	१६३	८०	१०	८
३, ५, ६	-	-	१४७	१८३	१३२	१३८	१५६	-	-	-
जम्मा	२३६	१८८	३४२	४३३	२८२	३२०	३६९	१५०	२२	१५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.७ सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्वको लागि आवश्यक खोप सेवा, गर्भावस्थाको जाँच र सुरक्षित प्रसूति जस्ता सूचकलाई आधार मान्दा यस गाउँपालिकाअन्तरगत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा यस वर्ष २८५ जनाले प्रसूती सेवा लिएको जसमा ६९ जनाले स्वास्थ्यकर्मीको उपस्थितिमा र ६३ जनाले स्वास्थ्य कर्मीको अनुपस्थितिमा नै सुत्केरी भएको देखिन्छ । यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५८ : सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/ प्रसूति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती सङ्ख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवतीको सङ्ख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	६३	६४	६४	६३	६३	५०	१०
२, ४	९६	५४	४३	३३	-	१४	१४
३, ५, ६	१२६	१०५	५६	५६	८२	५	३९
जम्मा	२८५	२२३	१६३	१५२	१४५	६९	६३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.८ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

मातृशिशु सुरक्षाको अवस्था हेर्दा जीवित नवजात शिशुको सङ्ख्या गतवर्षको आँकडा अनुसार जम्मा १५५ र मृत जन्म नवजात शिशु संख्या २ रहेको देखिन्छ । यस क्षेत्रमा कुल ६२ महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेविका रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५९ : मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

वडा नं.	गर्भाविस्था/ प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु सङ्ख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ बर्षका महिलाको सङ्ख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	-	६३	-	-	६३	५८	६	२	३	१९
२, ४	०	१०	२	३	१५	-	२७०	०	२०	१९
३	-	८२	-	१	८२	-	३१२	-	१७२६	२४
जम्मा	०	१५५	२	४	१६०	५८	५८८	२	१७४९	६२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.९ गाउँपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र देखा पर्ने प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचारको अवस्था हेर्दा सबै भन्दा बढी निमोनियाका विरामी स्वास्थ्यचौकीमा आउने गरेको देखिन्छ। रोगबाट प्रभावित, उपचार हुने, फलोअप गरिएका र रेफर गरिएकाको सङ्ख्या देहायवमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ६० : गाउँपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप गरिएको सङ्ख्या	रेफर गरिएको सङ्ख्या	मृत्यु भएको सङ्ख्या
१	निमोनिया	७२	६६	५०	४	-
२	भाडा पखाला	५५०	५५०	१०१	-	-
३	मलेरिया	१	-	१	१	-
४	कालाजार	-	-	-	-	-
५	क्षयरोग (टिबी)	६७	७	६७	-	१
६	कुष्ठरोग	३	-	-	-	-
७	रक्तचाप	२९	-	-	-	-
८	मुटुरोग	-	-	-	-	-
९	ग्यास्टिक/अल्सर	८४२	२९६	२००	-	-
१०	पक्षघात	-	-	-	-	-

११	एचआइभी एड्स	-	-	-	-	-
१३	क्यान्सर	-	-	-	-	-
१४	मधुमेह (चिनी रोग)	५	५	५	-	-
१५	दम (स्वासप्रश्वास)	२१४	६४	-	-	-
१६	प्रसूतिजन्य रोग	७०	७०	५	-	-
१७	अन्य	-	-	-	-	-
जम्मा		१८५३	१०५८	४२९	५	१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.१० परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

स्वास्थ्यको अवस्थालाई हेर्दा गाउँपालिकाभित्रको कूल जनसङ्ख्या मध्ये २९४ दीर्घरोगी, ८६५ सामान्य रोगी र २११६१ स्वस्थ रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ६१ : परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

वडा नम्बर	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी
१	५२७६	१५४	३७
२	१८८६	२३४	२४
३	३५१९	१४६	३७
४	३६०९	१७८	१०५
५	२४५८	१०७	४०
६	४४१३	४६	५१
जम्मा	२११६१	८६५	२९४

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.११ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था

बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था हेर्दा स्वास्थ्य संस्थाको तथ्याङ्कअनुसार गाउँपालिका भित्र वडा नम्बर १, २ र ४ मा जम्मा १५ जना कुपोषित बालबालिका रहेका देखिन्छन्।

५.२.१२ जीवनबिमासम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्र भित्र विमा गरेका जनसंख्या २२० रहेको छ । जसमध्ये जीवन विमा गर्ने १२०, स्वास्थ्य विमा गर्ने ९३ र अन्य विमा गर्ने ७ जना रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६२ : जीवनबिमासम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	विमा गरेका वा नगरेका परिवार संख्या					विमा गरेका जनसंख्या
	जीवन विमा	स्वास्थ्य विमा	अन्य विमा	विमा नगरेको	जम्मा	
१	३८	३	२	५४२४	५४६७	४३
२	१०	२	-	२१३२	२१४४	१२
३	१२	१८	-	३६७२	३७०२	३०
४	१०	३४	१	३८४७	३८९२	४५
५	२०	२२	१	२५६२	२६०५	४३
६	३०	१४	३	४४६३	४५१०	४७
जम्मा	१२०	९३	७	२२१००	२२३२०	२२०

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

यस शीर्षकमा खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार, शौचालय प्रयोगको अवस्था, खानेपानीका मूहान सम्बन्धि विवरण आदिका बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.३.१ खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कुल ३७८९ घरपरिवार मध्ये २०६५ घरपरिवारले सार्वजनिक धाराको पानी उपयोग गर्दछन् घरमै धाराको पानी उपभोग गर्ने घरपरिवार ७६६ मात्र रहेको छ । विभिन्न स्रोतअनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरपरिवारसम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६३ : खोपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	खानेपानीको स्रोत अनुसार घरपरिवार सङ्ख्या									जम्मा
	पाइपधारा घरको	पाइपधारा सार्वजनिक	डिप बोरिङ्ग	हेन्डपम्प	ढाकिएको इनार कुवा	मूलको पानी	नढाकिएको इनार कुवा	नदी खोला	अन्य	
१	८८	६०८	०	२	१	८९	१	९२	७	८८८
२	५२	१६१	१	०	४०	५९	१०	३२	०	३५५
३	३२७	२३९	१	१	१७	८२	४	६	०	६७७

वडा नं.	खानेपानीको श्रोत्र अनुसार घरपरिवार सङ्ख्या									जम्मा
	पाइपधारा घरको	पाइपधारा सार्वजनिक	डिप बोरिङ्ग	हेन्डपम्प	ढाकिएको इनार कुवा	मूलको पानी	नढाकिएको इनार कुवा	नदी खोला	अन्य	
४	१३५	३५५	०	०	३	९३	३	३५	०	६२४
५	५७	३१४	०	०	०	१८	४२	६	०	४३७
६	११८	३८८	०	१	५१	४८	८४	११७	१	८०८
जम्मा	७६६	२०६५	२	४	११२	३८९	१४४	२८८	८	३७८९

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था

शौचालयको प्रयोगको अवस्थालाई हेर्दा ११ वा ०.२९ प्रतिशत घरपरिवारमा फल्स भएको सार्वजनिक ढल भएको शौचालय, १८३७ वा ४८.४८ घरपरिवारमा साधारण खालको शौचालय रहेको तथा ५३ वा १.३९ घरपरिवारमा चर्पी नभएको अवस्था देखाउँछ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायवमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ६४ : शौचालय प्रयोगको अवस्था

वडा नं.	शौचालयको अवस्था अनुसार घरपरिवार सङ्ख्या			साधारण शौचालय	जम्मा
	शौचालय नभएको	फल्स भएको सार्वजनिक ढल	फल्स भएको सेफ्टी ट्याङ्क		
१	११	०	३३२	५४५	८८८
२	४	१	५२	२९८	३५५
३	२२	१२	४३१	२१२	६७७
४	४	३	४११	२०६	६२४
५	१३	०	२५४	१७०	४३७
६	४	०	३९०	४१४	८०८
जम्मा	५३	११	१८७०	१८३७	३७८९
प्रतिशत	१.३९	०.२९	४९.३५	४८.४८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.३.३ सार्वजनिक शौचालय तथा ढलसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र जम्मा ८ सार्वजनिक शौचालयको उपलब्धता रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६५ : सार्वजनिक शौचालय तथा ढलसम्बन्धी विवरण

वडा नं	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्क सम्बन्धी विवरण	
		ढल रहेको	सेफ्टी ट्याङ्क
१	शिवनगर	-	सेफ्टी ट्याङ्की
१	अलाड	-	सेफ्टी ट्याङ्की
३	भक्तपुर		सेफ्टी ट्याङ्की
३	मरहट्टी	ढल रहेको	-
३	सहजपुर	-	सेफ्टी ट्याङ्की
५	निगलाडी	-	सेफ्टी ट्याङ्की
५	खानीडाँडा	-	सेफ्टी ट्याङ्की
५	खानीखोला	-	सेफ्टी ट्याङ्की
जम्मा	८ वटा		

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

५.३.४ खानेपानीका मुहानसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा गरी कुल ८३ वटा खानेपानीका मुहान अर्थात स्रोत रहेको पाइन्छ । यससम्बन्धी खानेपानीको स्रोत रहेको स्थान, वडा तथा उपयोगको अवस्थाको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६६ : खानेपानीका मुहानसम्बन्धी विवरण

क्र.सं	खानेपानीका मुहान	स्थान	वडा	उपयोगको अवस्था
१	निगाली मुहान	कसान	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२	सिमली मुहान	सिमली	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
३	जिरेतोला मुहान	जिरेतोला	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४	कौवाजडा मुहान	कौवाजडा	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन

५	भासु मुहान	भासु	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
६	कान्द्रा खोला	कान्द्रा	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७	घोडखेर खोला	काप्रा	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
८	चिनारी खोला	चिनारी	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
९	पतडा खोला	पतडा खोला	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१०	घरखेडा	रिँगे	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
११	बवेड	बवेड	१	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१२	मलभुङ्गा	कन्केरी	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१३	खलोनी खोला	कन्केरी	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
१४	पत्थर सावुन	कन्केरी	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१५	भैँसी खर्क	कन्केरी	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१६	जमराडी	कन्केरी	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१७	केदार मूल	बसन्तपुर	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
१८	खालीमुल	बसन्तपुर	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
१९	श्रीवारी	खैराला	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२०	सात कोटेरी	सल्लेखोला	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२१	तासेकरी	हिन्जिर	२	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
२२	डन्डरी खोला	सनीभुक्का	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२३	सुनपाल खोला	सनीभुक्का	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२४	टुसारेनी खोला	सनीभुक्का	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२५	तामे गर्भ	साटा	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
२६	घोडाघाँटी	निगलासैन	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२७	भुक्का खोला	वैसेली	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
२८	खारेपानी	खारेपानि	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
२९	ठुला खेत	रज्यौडा	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३१	सालकोट	भुजे	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३१	भुजे मुहान	भुजे	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३२	बालुगडा	बलुवा	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन

३३	पहाडी	मलरङ्ग	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
३४	उर्लेगेनी	दरवार	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३५	कोट	कोट	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३६	तल्ली भुकुडे	सैन	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
३७	मसुरखेत	डुकपस्नी खेत	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३८	गोगन पानी	गोगन पानी	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
३९	साभ्रबुदा	बाभी	४	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४०	मुलखोला	काफल डाडा	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४१	पगाली भासु	भासु	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
४२	भाँक्रीखोला	माल	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४३	निगलाडी	निगलाडी	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४४	पल्लो निगलाडी	निगलाडी	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
४५	भाक्रिखोला	बग्रीगडा गुनी	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४६	सिमपानी	माल	५	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४७	काउलीखोला	काउली	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४८	जुलुकेनी	जुलुकेनी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
४९	घोगडी खोला	घोगडी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५०	नौमुले	ओखलहुङ्गा	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
५१	घट्टेखोला	कपडीगडा	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५२	माभ्रपानी	खालीगडा	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५३	समैखोला	आमथला	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
५४	सेउराडी	मस्ये	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५५	थम्रनी	धम्रेनी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५६	मङ्गलपुर नाउला	मङ्गलपुर	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५७	भगलाडी	भगलाडी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
५८	मगराउ	चित्रपुर	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
५९	सिंह नाउलो	सहजपुर	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६०	गेगन नाउलो	सहजपुर	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन

६१	बुढी नाउलो	बिच टोल	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
६२	सैनेडी मुल	सैनेडी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६३	पिपलरेखोला मुल	भक्तपुर	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६४	गुरतपानी	थली	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६५	शिवधारा	ओखलढुङ्गा	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६६	हल्डानी	हल्डानी	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
६७	ठुलीखोला	काफल गौरा	३	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६८	बुढै खोला मूल	तल्ले बगैचुला	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
६९	धर्मशाला मूल	ब्याला बेलघारी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
७०	आमसुली मूल	लाखीभावर	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७१	आल टाकुरा मूल	कुमैना गिथडा	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७२	अलैचीखोला	खालीगडाधुमैनी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७३	कैनपानी मूल	चिनापानी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
७४	छिलछिले मूल	मड्ड कोट	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७५	भेडाकोटी मूल	मदरे वसेरी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७६	मेलखोला मुल	सेरी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
७७	सकालेपानी	गजार	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७८	खाम पानी मूल	गेगन पानी	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
७९	लेतेपानी मूल	खिम्ती	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
८०	जुगाकोली मूल	ओखलढुङ्गा	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
८१	कुन्टेपानी मूल	बयाला रानीवन	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन,
८२	बुढीकोगोठ मूल	डाडाँ खर्क	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन
८३	मेलघट्टे मूल	बयाला,बहादुरखाली	६	पिउन, खाना पकाउन, नुहाउन, लुगा धुन, गाईवस्तुलाई खुवाउन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशकरण

यस शीर्षकमा महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरणसँग सम्बन्धित बालबालिकाहरुको अवस्था, बाल क्लब तथा सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्थाका बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.४.१ बालक्लब तथा सञ्जालको विवरण

गाउँपालिका भित्र कुल ६ वटा बालक्लब रहेका छन् । यस्ता बालक्लबहरुमा जम्मा ४३ बालक २९ बालिका सदस्यका रूपमा रहेका छन् । वडाहरुमा रहेका बालक्लबहरु विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६७ : बालक्लब तथा सञ्जालको विवरण

वडा नं	बाल क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या	
			बालक	बालिका
२	न्यु स्टार सृजनशील	चुरे २ खैराला	१४	११
	युवा तथा खेलकुद समिति	चुरे २ कैलाली	७	४
	हिमाली बाल क्लव	चुरे २ कडकिरी	७	४
	प्रशान्त बाल क्लव	चुरे २ देसना	४	३
६	जनसेवा बाल क्लव	चुरे ६ शान्तिनगर	५	४
	भगवती बाल क्लव	चुरे ६ कोटठुङ्गानी	६	३
जम्मा			४३	२९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.४.२ घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण

वडा नं. १, ३, ४ र ६ मा अनाथ घरपरिवारविहीन बालबालिकाहरु रहेको देखिदैन । यस गाउँपालिका भित्र ३ बालक तथा २ बालिका अनाथ घरपरिवारविहीन रहेको देखिन्छ । घरपरिवारविहीन बालबालिकासम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६८ : घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण

वडा नं	अनाथ बालबालिका सङ्ख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
१	-	-	-
२	१	१	२
३	-	-	-
४	-	-	-
५	२	१	३

वडा नं	अनाथ बालबालिका सङ्ख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
६	-	-	-
जम्मा	३	२	५

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

५.४.३ सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को तेस्रो चौमासिकमा यस गाउँपालिका भित्र रहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, पूर्ण अपाङ्ग, आंशिक अपाङ्ग, बाल सुरक्षा अनुदान र दलित वर्ग अनुदान प्राप्त गर्नेहरुको वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ६९ : सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	७३	४९	९७६०००	९३	४७२०००	२	४	४८०००	४	१	१२०००	५४	४३	१५५२००	२१	१७	२१२०००
२	११	४३	१९२०००	५४	२७८०००	०	०	०	७	७	३३७००	१२	१६	४४८००	७	१०	१०००००
३	३४	३७	५६८०००	८२	३६०००	-	१	८०००	३	७	२४०००	२६	३८	१२४०००	२२	१८	२१२००
४	२०	१५	२८००००	६३	२८८०००	-	१	८०००	३	३	१४४००	१४	१९	६१६००	४	७	६८०००
५	२४	२३	३६८००	४२	१६८०००	१	४	१२०००	०	०	०	०	०	०	३	२	८०००
६	२८	२७	४४००००	८२	३३६०००	१	३	३२०००	१	४	१२०००	३३	२२	८४८००	९	१८	१३२०००
जम्मा	१९०	१९४	२४९२८००	४१६	१५७८०००	४	१३	१०८०००	१८	२२	९६१००	१३९	१३८	४७०४००	६६	७२	५४१२००

स्रोत: वडा कार्यालयहरु, २०७५

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

यस शीर्षकमा खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण, युवाक्लबसम्बन्धी विवरण, युवा सिर्जनशीलता, उद्यमशीलता र परिचालन विवरण आदिका बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुल ५ वटा पिकनिक, ३ वटा खेल मैदान र मनोरञ्जन स्थलहरु रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ७० : खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (व.मि.)	स्वामित्व
-----------	------------	-------	---------------------------	-----------

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (व.मि.)	स्वामित्व
१	बबेड खेल मैदान	खेलकुद	२००	सामुदायिक
१	सल्ले बजार खेल मैदान	खेलकुद	१५०	सामुदायिक
१	ठुलीगाड	पिकनिक	२०००	सरकारी
२	रिङ्ने ताल	पिकनिक	१०००	सरकारी
३	करले गडा	पिकनिक	८००	सरकारी
४	कम्पासे डाँडा	पिकनिक	१०००	सरकारी
५	निगलाडी	पिकनिक	८००	सरकारी
५	खानीडाँडा खेलमैदान	खेलकुद	४१	सामुदायिक
जम्मा				

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

५.५.२ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र कूल ७ वटा युवा क्लबहरु रहेका छन् । यस्ता क्लबहरुले खेलकुद तथा सामाजिक गतिविधिहरुमा संलग्न रहने गरेको पाइन्छ । यस्ता युवा क्लबहरुमा कुल ६७ युवा र ५२ युवतीहरु सदस्यका रूपमा आवद्ध रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विवरणलाई विस्तृत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७१ : युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या	
		युवा	युवती
लालीगुराउस युवा क्लब	चुरे २ कडकिरी	११	४
प्रगतिशील युवा क्लब	चुरे ३ सहजपुर	६	५
जनचेतना युवा क्लब	चुरे ६ बयाला	१८	१४
भगवती युवा क्लब	चुरे ५ डाँडा खर्क	९	६
जनज्योती युवा क्लब	चुरे, ४	३	१०
चुरे गर्व युवा क्लब	चुरे, ४	३	१५
श्री कालिका युवा क्लब	चुरे, ४	४	१३
जम्मा		५२	६७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.५.३ युवा सिर्जनशीलता, उद्यमशीलता र परिचालन विवरण

कुल ४५ जना युवाहरु व्यावसायिक कृषिमा तथा ३२ जना युवाहरु उद्योग व्यवसायमा संलग्न रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ७२ : युवा सिर्जनशीलता, उद्यमशीलता र परिचालन विवरण

वडा नं.	व्यवसायिक कृषिमा संलग्न युवा संख्या	उद्योग व्यवसायमा संलग्न युवा संख्या
१	८	४
२	७	३
३	७	६
४	५	४
५	९	७
६	९	८
जम्मा	४५	३२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

यस शीर्षकमा सार्वजनिक स्थल र पाटी पौवा, स्थानीय चाँडपर्व, जात्रा र मेला, धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण आदिका बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.६.१ सार्वजनिक स्थल र पाटी पौवा

गाउँपालिकाको वडाहरुमा कुल १५ वटा सार्वजनिक स्थल तथा पाटी पौवा रहेको पाइन्छ। यस्ता स्थलहरु धार्मिक तथा परिवर्तित मौसमका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिने गरेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ७३ : सार्वजनिक स्थल र पाटी पौवा

क्र.सं.	पर्यटकीय स्थलहरुको नाम	वडा नं.	स्थलको महत्त्व	कैफियत
१	गर्भा दरवार	४	पुरातात्त्विक सम्पदा	
२	रातो पैरो	६	पर्यटन व्यवसाय	
३	कम्पासे धुरा	६	पर्यटक स्थल	
४	चुरे टाकुरा	४	पर्यटक स्थल	

५	कम्पासे धुरा	५	पर्यटक स्थल
६	भासु मन्दिर तथा भिर	५	धार्मिक स्थल
७	खानीडाँडा शिव मन्दिर	५	धार्मिक स्थल
८	देउराली मसानी देवल	५	धार्मिक स्थल
९	शिला मेला केदार	२	पर्यटक, धार्मिक स्थल
१०	त्रिवेणी मन्दिर	२	पर्यटक, धार्मिक स्थल
११	शिवालय	१	पर्यटक स्थल
१२	बवेड	१	पर्यटक स्थल
१३	चिम्ले ओडार	१	पर्यटक स्थल
१४	ग्वासी धुरा	३	पर्यटक स्थल
१५	कम्पासे धुरा	३	पर्यटक स्थल

(स्रोत : संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५)

५.६.२ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

यस चुरे गाउँपालिका धार्मिक तथा ऐतिहासिक मनोरम स्थलहरू उल्लेखनीय मात्रामा रहेका भएता पनि ती स्थलहरूको प्रचारप्रसार हुन नसकेका कारण सबैको जानकारीमा आउन सकेको छैन । यस गाउँपालिकामा रहेका स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा मेलाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ७४ : स्थानिय चाडपर्व तथा जात्रा मेलाहरूको विवरण

क्र.स.	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता
१	दसैं तिहार	गाउँपालिकाभरि	असोज	धार्मिक, ऐतिहासिक
२	तिज	गाउँपालिकाभरि	भाद्र	धार्मिक, ऐतिहासिक
३	चैते दसैं	गाउँपालिकाभरि	चैत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक
४	मोहन्याल जात्रा	चुरे १	मङ्सिर	धार्मिक
५	माघी	गाउँपालिकाभरि	माघ	धार्मिक
६	बिसु सकरान्ति	गाउँपालिकाभरि	बवैशाख	धार्मिक
७	केदार जात्रा	चुरे २	कार्तिक	धार्मिक,
८	शिवरात्री	गाउँपालिकाभरि	माघ	धार्मिक
९	मसानी मेला	चुरे ५	असोज	धार्मिक, ऐतिहासिक
१०	देसना मेला	चुरे ६	मङ्सिर	ऐतिहासिक

११	वल्क्या	गाउँपालिकाभरि	भाद्र	धार्मिक,
१२	गौरा पर्व	गाउँपालिकाभरि	भाद्र	धार्मिक

(स्रोत : लक्षित समूह छलफल २०७५)

५.६.३ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका १४ वटा स्थलहरू रहेका छन् । सामुदायिक तथा निजी स्वामित्वमा रहेका यस्ता धेरैजसो स्थलहरूमा हालसम्म सडक सुविधा नपुगेको देखिन्छ भने यी स्थलको भ्रमण गर्न वार्षिक करिब २१०० जना पर्यटकहरूको आगमन हुने गरेको पाइन्छ । यस्ता स्थलहरूको नाम, सडक पहुँचको अवस्था, स्वामित्व, नजिकको बजार र विशेषतासम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७५ : धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (मी)			
शिवालय	१	नपुगेको	०	५०० मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
देसना	२	पुगेको	१	४ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	५००
कडकिरी	२	पुगेको	३	५ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	३००
ग्वासी समैजी	३	नपुगेको	०	५०० मि.	सामुदायिक	ऐतिहासिक	१०००
चुरे टाकुरा	४	नपुगेको	०	१८ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	-
मेहन्याल मन्दिर	४	नपुगेको	०	१५ कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
गर्खा दरवार	४	नपुगेको	०	१८ कि.मि.	पब्लिक	पुरातात्विक	-
ओखरे देवस्थान	४	नपुगेको	०	२० कि.मि.	साँस्कृतीक	धार्मिक	-
बेताल देवता मन्दिर	४	नपुगेको	०	२० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक	-
रातो पहिरो	६	पुगेको	०	२२ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकीय	३००
कोट गुफा	६	पुगेको	०	१२ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकिय	-
चमेरे गुफा	६	पुगेको	०	५ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकिय	-
कम्पासेधुरा	६	नपुगेको	०	१५ कि.मि.	सामुदायिक	पर्यटकिय	-
भासु मन्दिर तथा भिर	५	पुगेको	०	० कि.मि.	सामुदायिक	धार्मिक, पर्यटकिय	-
१४							२१००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.७ सुरक्षा निकायसम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा एउटा इलाका प्रहरी कार्यालय एउटा अस्थायी चौकी र एउटा सशस्त्र बेस क्याम्पको रूपमा रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७६ : सुरक्षा निकायसम्बन्धी विवरण

सुरक्षा निकाय रहेको स्थान र संख्या			
स्थान	कार्यालयको किसिम	प्रहरी सङ्ख्या	कैफियत
चुरे, ५ खानीडाँडा	अस्थायी चौकी	२०	
चुरे, ३ सल्लेबुङ्गा	सशस्त्र बेस क्याम्प	३२	
चुरे, ६ फल्तुडे	इलाका प्रहरी कार्यालय	२९	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.८ छाउप्रथाको अभ्यास

महिनावरी वा मासिकसाव महिलाहरुमा हुने एउटा नियमित प्रक्रिया हो । महिलाहरु प्रजनन क्रियाको लागि शारीरिक रूपमा सक्षम रहेको यो एउटा सङ्केत पनी हो । यसलाई ठेट नेपाली भाषामा नछुने हुने पनि भनिन्छ । जसको सिधा अर्थले भनेभै यो हुने बेलामा महिलाहरु भान्सामा छिर्न नहुने, अरूबाट टाढा राख्ने, कतिपय ठाउँलगायत नेपालको पश्चिम भागमा छुट्टै भुपडी तथा गोठमा बस्नुपर्ने छाउपरी चलन हाम्रो समाजमा अभै छ । साथै यस्तो बेलामा पुजा आजा गर्न नदिने, धार्मिक कार्यमा भाग लिन नदिने त्यसो गरे अपसगुन हुन्छ, भगवान रिसाउँछन् भन्ने परम्परागत धारणा अभैपनि विद्यमान छ । कसैले त अभ पूजा आजा ब्रतमा बस्न नमिल्ने भनेर त्यसका लागि औषधी खाएर पछाडि सार्ने पनि गर्दछन् । हाम्रा धर्महरुले, समाजले पनी महिलाहरुमा हुने यो एकदमै सामान्य प्रक्रियालाई अभै सामान्य रूपमा लिनसकेको देखिंदैन । स्वयम महिलाहरुले पनि प्रजनन शिक्षाको कमीले गर्दा यसलाई सजिलो रूपमा लिन सकेका छैनन् । यस गाउँपालिकाको सबैजसो घरधुरीमा छाउप्रथा अहिले पनि कायमै छ । वडा नम्बर ५ र ६ का १०, २० घरधुरीले मात्र छाउपडी प्रथा नमानेको पाइएको छ ।

परिच्छेद छ

वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेश गरिएको छ ।

६.१ सामुदायिक वन क्षेत्रको अवस्था

यस गाउँपालिकामा सामुदायिक वनको अवस्था हेर्दा जम्मा ५२ वटा सामुदायिक वन रहेका छन् । सामुदायिक वनका उपभोक्ता समूहमा २४७ महिला र २९९ पुरुष गरी जम्मा ५३६ सदस्य रहेका छन् । यस आर्थिक वर्षमा यी सामुदायिक वनहरुबाट जम्मा ९९,६३,०००। रकम सङ्कलन भएको छ । सामुदायिक वन क्षेत्र सम्बन्धी वडागत विवरण *अनुसूची-१०* मा रहेको छ, भने वडाअनुसार सामुदायिक वनको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ७७ : सामुदायिक वनको विवरण

वडा नं.	सामुदायिक संस्थाको संख्या	सदस्य			जम्मा सङ्कलित पूजा (नेरु)
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१२	५८	७४	१३२	२३४००००
२	६	३७	३४	७१	२२८०००
३	७	३७	३६	७३	६०५६०००
४	१०	३७	४९	८६	२१५०००
५	७	३६	४३	७९	८८५०००
६	१०	५७	६३	१२०	३३००००
जम्मा	५२	२४७	२९९	५३६	९९६३०००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.२. जैविक विविधतासम्बन्धी विवरण

पहाडी क्षेत्रमा हुने वन तथा जैविक विविधता यस क्षेत्रमा विद्यमान रहेको देखिन्छ । जैविक तथा वानस्पतिक महत्त्वका जीव तथा वनस्पति मध्ये यो क्षेत्र बाघ, भालु, हरिन, जरायो, चितल, वनेल, सुँगार, बाँदर, वन बाखा, स्याल आदी जस्ता जनावर र कालीज, ढुकुर, मैना, जुरेली, चिल, लामपुच्छे, तित्रा, सुगा जस्ता चराहरुको वसोवास स्थलको रूपमा परिचित छ । यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७८ : वासस्थानका आधारमा प्रमुख जनावर तथा चराचुरुङ्गीहरूको विवरण

वडा नं.	बस्तीको नाम	मुख्य जङ्गली जनावरहरूको नाम	मुख्य जङ्गली चराचुरुङ्गीहरूका नाम
१	बुंगा, कुलिवान, काप्रा, निगलवास	बघ, भालु, हरिन, जरायो, चितल, बनेल, सुंगर, बाँदर, वन बाखा, स्याल आदि	कालिज, ढुकुर, मैना, जुरेली, चिल, लामपुच्छे, तित्रा, सुगा आदि
२	खैराला, डौठे, बैसेनी, सालघारी, न्यौलाड	दुमसी, बनेल, हरिन, चितल, स्याल, गुना, बाँदर आदि	कालिज, चिल, लामपुच्छे, तित्रा आदी
३	सल्लेभुंगा, मस्से, सुनारी	स्याल, दुमसी आदि	कालिज, तित्रा
४	बालुवागडा, जगाती, बाटेगडा	बाँग, भालु, चितल, बनेल, सुंगर, बाँदर, वन बाखा, स्याल आदी	ढुकुर, कालिज, मैना, जुरेली, चिल, लामपुच्छे, तित्रा, सुगा आदी
५	खानीडाँडा, मौरी	बघ, भालु, मृग, चितल, बनेल, सुंगर, बाँदर, वन बाखा, स्याल आदी	ढुकुर, कालिज, मैना, जुरेली, चिल, लामपुच्छे, तित्रा, सुगा आदि
६	गजार, कुमैना, बाहुनपानी, आमपानी	दुमसी, बनेल, बाघ, स्याल, गुना, बाँदर आदि	कालिज, मैना, जुरेली, चिल, लामपुच्छे, तित्रा, सुगा आदी

स्रोत: समुह छलफल, २०७५

६.३ जडीबुटीको विवरण

यस गाउँपालिकामा वन क्षेत्रमा खोटो उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ। सामुदायिक वन तथा वनहरू रहेको यस क्षेत्रमा खोटोको उत्पादन करिब ११६३०० केजी, वार्षिक आमदानी १२ लाख ६२ हजार ५ सय २ राजश्व सडकलन करिब १ लाख ९६ हजार ४ सय हुने गरेको पाइन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७९ : जडीबुटीको विवरण

जडीबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जी.)	वार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)	वार्षिक राजस्व सडकलन (रु. हजारमा)
खोटो	जनजागृती सा व	३	४०००	५००००	६५००
खोटो	सालघारी	३	३०००	४००००	५२००
खोटो	पचुवली	३	४०००	५०००	६५००
खोटो	समैजलिङ्ग	३	५०००	८००००	१०४००
खोटो	ठुलीखाली	३	१०००	२००००	२६००
खोटो	गुप्तपानी	३	१५००	३००००	३८००
खोटो	दरवार	४	४२००	५००००	६५००

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जी.)	वार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)	वार्षिक राजस्व सङ्कलन (रु. हजारमा)
खोटो	चिफल्ले	४	३०००	४००००	५२००
खोटो	पखौल	४	४२००	५०००	६५००
खोटो	ठुलो वन गुगुनाडी	४	५०००	८००००	१००००
खोटो	गैथलीगडा	२	१३००	२००००	२५००
खोटो	केदार	२	४०००	५००००	६५००
खोटो	नानीखाली	२	३२००	४००००	५५००
खोटो	ठुलीखाली गुगुडेनी	२	४०००	५०००	६५००
खोटो	भगवती सामुदायिक वन	५	५५००	८००००	१०४००
खोटो	जनकल्याण सामुदायिक वन	५	६०००	७५०००	९८००
खोटो	धुरा सल्लेरी सामुदायिक वन	५	१५००	२१०००	२६००
खोटो	शिवशक्ति सामुदायिक वन	५	४०००	४८०००	६५००
खोटो	जनजागरण सामुदायिक वन	५	३२००	४२०००	५५००
खोटो	शिवशक्ति सामुदायिक वन	५	४०००	६०००	६४००
खोटो	बाँसपानी सामुदायिक वन	५	५५००	८१०००	१०५००
खोटो	बयालागडी सामुदायिक वन	६	१३००	२००००	२५००
खोटो	जनता सामुदायिक वन	६	४०००	५००००	६५००
खोटो	सिद्धसल्पता सामुदायिक वन	६	३२००	४००००	५५००
खोटो	सिद्ध हरीयाली सामुदायिक वन	६	३९००	६०००	६५००
खोटो	सिद्धप्रगतीशील सामुदायिक	६	५५००	७८०००	९४००
खोटो	सिद्ध लगनशिल सामुदायिक	६	५९००	७५०००	९८००
खोटो	ग्वासी सामुदायिक वन	६	१८००	२१०००	२९००
खोटो	सिद्धभगवती सामुदायिक वन	६	४३००	४८०००	५५००
खोटो	बाँसघारी सामुदायिक वन	६	४३००	५१०००	५५००
खोटो	चुरे सामुदायिक वन	६	५०००	५५००	६४००
जम्मा			११६३००	१२६२५००	१९६४००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.३.१ चरन क्षेत्र

गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरुमा चरन क्षेत्रको उपलब्धता रहेको देखिन्छ । चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन प्रणाली हेर्दा सामान्य रहेको पाइन्छ । यससम्बन्धी चरण क्षेत्र रहेको स्थानको विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८० : चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	चरन व्यवस्थापन प्रणाली
१	घटेखोला	घटेखोला	सामान्य
	चिलोट	चिलोट	सामान्य
	घडाखान	घडाखान	सामान्य
	छुची	छुची	सामान्य
	पतडाघोला	पतडाघोला	सामान्य
	बुढे तिमला	बुढे तिमला	सामान्य
२	गौथली	गौथली	सामान्य
	दरीवन	दरीवन	सामान्य
	क्रिथ्यागडा	क्रिथ्यागडा	सामान्य
	जमराडी	जमराडी	सामान्य
	कनकेरी	कनकेरी	सामान्य
३	खाल्टेपानी भासु	खाल्टेपानी भासु	सामान्य
	लिसापानी	लिसापानी	सामान्य
	तल्लो जोशी पताल	तल्लो जोशी पताल	सामान्य
	कुतुके	कुतुके	सामान्य
	जागयगेद	खरहरखोला	सामान्य
४	सिर्सेवन	सिर्सेवन	सामान्य
	चिलेवास	चिलेवास	सामान्य
	बाँसपानी	बाँसपानी	सामान्य
	सालकोट	सालकोट	सामान्य
	मसुरखेत	मसुरखेत	सामान्य
	भित्तापानी	भित्तापानी	सामान्य
५	भासु, गुणि माल	भासु	सामान्य

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	चरन व्यवस्थापन प्रणाली
	खानी डाडा	खानीडाँडा	सामान्य
	निगलाडी	निगलाडी	सामान्य
६	बयाला	बयाला	सामान्य
	ठुलीगडा	ठुलीगडा	सामान्य
	नापीवन	नापीवन	सामान्य
	सनवेत्ती	सनवेत्ती	सामान्य
	सेलानी	सेलानी	सामान्य
	नौमुले	नौमुले	सामान्य
	वियडा	वियडा	सामान्य
जम्मा			

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.४ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापनका दृष्टिकोणमा जोखिमपूर्ण रहेको पाइन्छ। यहाँ जलजन्य प्रकोपका साथै मानवीय क्षति भएको देखिन्छ।

६.४.१ विपद्को प्रभाव

पहाडी क्षेत्रको अध्ययनअनुसार यस क्षेत्रमा जलवायु उत्पन्न विपद्हरूमा प्रमुख रूपमा खडेरी, बाढी, पहिरो, रोगकिटाणु, हुरी बतास, असिना आदि रहेका छन्। यस मध्ये खडेरीको प्रभाव सबभन्दा बढी, दोस्रो र तेस्रोमा बाढी तथा पहिरो रहेको छ भने प्रभावका हिसाबले वनडडेलो सातौँ स्थानमा देखिएको छ। यससम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

६.४.२ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोवास गरेका परिवार विवरण

जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोवास गर्ने अधिकतम घरधुरी गाउँपालिकाको वडा नं. ३ मा रहेको पाइन्छ। यस वडाका ३६५ घरधुरी पहिरो, नदी कटान र अति भिरालो जस्ता जोखिममा रहेको देखिन्छ। बसोवास भएका बस्तीहरू अति भिरालो स्थानमा अवस्थित भएकाले विपद् जोखिमको संवेदनशीलता बढ्दो पाइन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायअनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८१ : जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	पहिरोबाट जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी सङ्ख्या	कैफियत
१	चोकटे	१२	
	पालडी सैन	१५	
	रिठेखोला	१०	
	साइल भासु	१०	
	भकलभले भिर	१५	
२	खैराला, छड खोला	१५	
	हल्डानी	१३	
	बुडीभिड	७	
३	मरखेभ	२०	
	ठुलीगाड क्षेत्र	३२	
४	रानी भुकडा	४	
	गजारी	८	
५	जलजला	१६	
	सल्लेरी	१९	
	पटरेनी, गुणी	१२	
	राजी गाउँ	१८	
	ठुला गाउँ	२१	
६	तितरे गोजना	१४	
	नुनेडाँडा	१२	
	चित्र विसाउने	१८	
जम्मा			

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

६.४.३ विपद्बाट मानवीय क्षति

मानवीय क्षति हुने विपद् उच्च देखि न्यून क्रमशः रोग माहामारी, बाढी, सर्पदंश, जङ्गली जनावरबाट क्षती, आगलागी र पहिरो प्रमुख रूपमा पाइन्छन् । सर्पदंश न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सहज देखिए तापनि उच्च विपद्को रूपमा रहेको पाइन्छ । मानवीय क्षति हुनुमा बढी जोखिमयुक्त र संवेदनशीलताका रूपमा बाढी रहेको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८२ : विपद्बाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीतलहर		रोग महामारी		सर्पदंश		जङ्गली जनावरबाट क्षति		भूकम्प	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१																
२			१													
३																
४			१								१					
५																
६			१													
जम्मा			३								१					

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

६.४.४ विपद्को किसिमअनुसार जोखिमको समय

विपद् अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा जङ्गली जनावरबाट क्षति, आगलागी, बाढी डुबान, पहिरो, रोग महामारी तथा सर्पदंशको जोखिम विशेष गरी गर्मी र वर्षायाम (चैत्रदेखि असोज) मा रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण देहायअनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ८३ : विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

वडा नम्बर	विपद्अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुबान	पहिरो	शीतलहर	रोग महामारी	सर्पको टोकाइ	जङ्गली जनावरबाट क्षति
१	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज
२	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज
३	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज
४	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज
५	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज
६	चैत्र, वैशाख	साउन, भदौ	भदौ, असोज		साउन, भदौ	साउन, भदौ	भदौ, असोज

स्रोत: समूह छलफल, २०७५

६.५ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ३७८९ घरपरिवारमध्ये मापदण्डअनुसार बनेका घरमा बसोवार गर्ने घरपरिवार सङ्ख्या ३९ मात्र रहेको छ भने ३७५० घरपरिवार मापदण्डअनुसार नबनेको घरमा बसोवास गर्दछन् ।

तालिका नं. ८४ : भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नम्बर	भूकम्प प्रतिरोधी वा मापदण्डअनुसार बनेका घरमा बस्ने घरपरिवार सङ्ख्या					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
१	८	८८०	८८८	५	८८३	८८८
२	५	३५०	३५५	३	३५२	३५५
३	९	६६८	६७७	१	६७६	६७७
४	६	६१८	६२४	०	६२४	६२४
५	४	४३३	४३७	०	४३७	४३७
६	७	८०१	८०८	२	८०६	८०८
जम्मा	३९	३७५०	३७८९	११	३७७८	३७८९

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

६.६ जलस्रोत तथा जलाधर क्षेत्र र उपयोगको स्थिति

यस गाउँपालिका भित्र बाह्रै महिना बहने खोलाहरु यस क्षेत्रमा रहेका छन् । घट्ट, सिँचाइ तथा खानेपानीका लागि जलस्रोतको उपयोग हुने गरेको छ ।

परिच्छेद: सात

यातायात पूर्वाधार

७.१ यातायात पूर्वाधार

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र करिब ३० किमी कालोपत्रे सडक रहेको भीमदत्त राजमार्ग अन्तरगत बस, जीप र मोटरसाइकल सञ्चालन हुने गरेको छ । राजमार्गदेखि अन्य भागमा जाने सडक कच्ची तथा निर्माणाधीन रहेका छन् ।

७.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको भीमदत्त राजमार्गलगायत लामो तथा छोटो दुरीका सार्वजनिक यातायात सञ्चालन भएको देखिन्छ । यहाँ रहेका सडक खण्डमध्ये सबैभन्दा लामो सहजपुर निगाली सडकको करिब ४५ किलोमिटर लामो रहेको छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ८५ : सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार
		देखि	सम्म		
५, ३, ६	भीमदत्त राजमार्ग	निगलाडी	फल्टुडे	२५ कि.मि.	कालोपत्रे
३, १	सहजपुर बोकटान सडक	सहजपुर	शिवनगर	२० कि.मि	कच्ची सडक
१	सहजपुर खैराला सडक	सहजपुर	वनखोला	३० कि.मि	कच्ची सडक
२, ४	चौमाला खैराला सडक	चौमाला	कट	२९ कि.मि	कच्ची सडक
१,३	भत्तपुर अलाड सडक	भत्तपुर	अलाड	७ कि.मि	कच्ची सडक
६	फल्टुडे गजार सडक	फल्टुडे	गजार	२३ कि.मि	कच्ची सडक
१	अलाड चटकपुर सडक	अलाड	चटकपुर	८ कि.मि	कच्ची सडक
३	मारभट्टि मस्से सडक	मारभट्टी	मस्से	५.८ कि.मि	कच्ची सडक
१	ओजेना चटकपुर सडक	ओजेना	चटकपुर	४ कि.मि	कच्ची सडक
१	पालडी शिवनगर सडक	पालडी	शिवनगर	६ कि.मि	कच्ची सडक
१	अलाड चटकपुर सडक	अलाड	चटकपुर	७.६ कि.मि	कच्ची सडक
१	निगाली रिठेखोला सडक	निगाली	रिठेखोला	४ कि.मि	कच्ची सडक
१	शिवनगर ववसान	शिवनगर	शिवनगर	६ कि.मि.	कच्ची
२	कृषि सडक	निगाली	मोहन्याल	३० कि.मि	कच्ची सडक
	कृषि सडक	वनकिडी	खैराला	१५ कि.मि	कच्ची सडक
	सहजपुर निगाली सडक	सहजपुर	वसन्तपुर	४५ कि.मि	कच्ची
४	प्रदशी सडक	वतीडाँडा	बिपिनगर	४१ कि.मि	कच्ची सडक
	बलुवा खोला रोड	बालुवा	आमबासा	१० कि.मि	कच्ची सडक
	पर्यटन रोड	जगाडी	ओमखरे	१५ कि.मि	कच्ची सडक
५	५ वटा कृषि सडक निर्माणधिन छन् ।	-	-	-	-
६	बगैचुला गाजर सडक	बगैचुला	गाजर	१५ कि.मि	कच्ची सडक
जम्मा	२५				

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.१.२ पैदल मार्ग

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न वडा र बस्तीहरू पैदलमार्गले जोडिएको देखिन्छ । यहाँ रहेका सबै जसोले वडा गाउँभित्र पैदल मार्गहरूको प्रयोग गरेको पाइन्छ ।

७.१.३ पुल तथा पुलेसा

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका विभिन्न खोलानालाहरूमा रहेका पक्की, भोलुङ्गे तथा काठेपुलहरूले गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूलाई जोडेका छन् । यस गाउँपालिकामा रहेका अधिकतम काठे पुलहरूको अवस्था जीर्ण रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. ८६ : पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला/खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		भोलुङ्गे/काठे साँघु/ट्रस्ट/पक्की	लम्बाइ (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	हरदागडा खोला	बवेड खोला	हरदागडा	बवेड	भोलुङ्गे	५०	राम्रो	२०७०
	दिगाडा खोला	दिगाडा खोला	दिगाडा	ओजेनाना	भोलुङ्गे	३०	राम्रो	२०७२
२	ओमा खोला	ओमा खोला	निगाली	देशना	भोलुङ्गे	२८	राम्रो	२०७०
	रिठेखोला पुल	रिठेखोला	भक्तपुर	गोताम	भोलुङ्गे	२५	राम्रो	२०५७
	दोभान पुल	खैराला खोला	सल्ले	बसन्तपुर	भोलुङ्गे	४०	ठिकै	२०६५
३	भगवती पुल		मत्से	शान्तिजगर	भोलुङ्गे	१०६	राम्रो	२०६०
	पिपलाडी खोला	पिपलाडी खोला	भक्तपुर	गोताम	भोलुङ्गे	६७	राम्रो	२०६८
	कुलवान खोला	कुलवान खोला	झफलगाँडा	गोताम	भोलुङ्गे	९०	राम्रो	२०६०
	समैजीलिङ्ग खोला	समैजीलिङ्ग खोला	तुसरनी	खाली	भोलुङ्गे	१००	राम्रो	२०६०
	पताडाखोला	पताडाखोला	अलाड	वासार	भोलुङ्गे	४०	राम्रो	२०६०
	पताडाखोला	पताडाखोला	अलाड	दानदुङ्गा	भोलुङ्गे	३५	राम्रो	२०६२
	घट्टे खोला	घट्टे खोला	सुगनी	झफलगाँडा	काठे	४०	राम्रो	२०६०
४	जगातीखोला	जगातीखोला	जगाती	हारखोली	भोलुङ्गे	८०	राम्रो	-
	कुरुलेखोला	कुरुलेखोला	कुरुले	रानीभुक्डा	भोलुङ्गे	९५	राम्रो	-
	बर्षेनी खोला	बर्षेनी खोला	बर्षेनी	काठे	भोलुङ्गे	२५	राम्रो	-
	घोडाकाटी पुल	घोडाकाटी खोला	बुढा गर्भा	न्युरसैन	काठे	२५	जिर्ण	-
५	गोपालेखोला	गोपालेखोला	राजीगाउ	गोपाले	भोलुङ्गे	५०	राम्रो	२०५५

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला/खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		भोलुङ्गे/काठे साँघु/ट्रस्ट/पक्की	लम्बाइ (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
	निमडापुल	भासु खोला	गुणी	निमडा	भोलुङ्गे	३२	राम्रो	२०५९
	धुराखोला	धुराखोला	माल	खानीडाँडा	भोलुङ्गे	९२	राम्रो	२०७०
	डाडाखकै	धप्रेनीखोला	जगाती	डाँडाखर्क	भोलुङ्गे	६५	राम्रो	२०५८
६	सैलानीखोला पुल	सैलानीखोला	खानीडाँडा	सेरी	भोलुङ्गे	३०	राम्रो	-
	गजार खोला पुल	गजार खोला	तिलेट	गजार	भोलुङ्गे	४०	राम्रो	-
	सिराडीखोला पुल	सिराडीखोला	आमपानी	बेला बेलघाडी	भोलुङ्गे	५०	राम्रो	-
	धाराखोला पुल	धाराखोला	दुङ्गानी	सेलानी	काठे	२०	राम्रो	२०७४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.१.४ सवारी रुटको विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेका विभिन्न सडक खण्डहरूमा सार्वजनिक बस, जीप तथा निजी मोटरसाइकलहरू सञ्चालन भईरहेको पाइन्छ । यहाँ करिब ५ वटा सवारी रुटहरू रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८७ : सवारी रुटको विवरण

क्र.स.	सवारी रुट			
	देखि	सम्म	समय (बजे)	गाडीको प्रकार
१	दुङ्गानी	अत्तरिया	८	जिव, बस ट्रक सबै
२	सहजपुर	शिवनगर	-	जिव
३	सहजपुर	मत्स्य	-	जिव
४	सहजपुर	निगाली	-	जिव, बस
५	बरौचुला	गजार	-	जिव

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक ऊर्जा

यस शीर्षक अन्तरगत इन्धनको उपयोगका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी ३७६३ घरपरिवारले दाउरालाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा उपयोग गर्ने गर्दछन् । यसबाहेका अन्य इन्धनको उपयोग हेर्दा ७ घरपरिवारमा ग्यास र ७ परिवारमा गोबर ग्यास उपयोग हुने गरेको देखिन्छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८८ : इन्धन उपयोग विवरण

वडा	दाउरा	मट्टीतेल	ग्याँस	गोबर ग्यास	अन्य	जम्मा
१	८८०	०	३	०	५	८८८
२	३५५	०	०	०	०	३५५
३	६७०	२	५	०	०	६७७
४	६२४	०	०	०	०	६२४
५	४३७	०	०	०	०	४३७
६	७९७	०	३	७	१	८०८
	३७६३	२	७	७	२	३७८१

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

७.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विजुली, मट्टीतेल, सोलार लगायतका रहेका छन् । जस मध्ये सबै भन्दा बढी ३०६४ घरपरिवारले सोलार र ४९६ घरपरिवारले विद्युत् उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । यससम्बन्धी अन्य विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८९ : बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	विद्युत्	मट्टीतेल	सोलार	अन्य	जम्मा
१	२१	०	८४५	२२	८८८
२	०	१	३२४	३०	३५५
३	२३६	२	४०८	३१	६७७
४	०	०	५७६	४८	६२४
५	१६६	१	२६५	५	४३७
६	७३	०	६५६	७९	८०८
जम्मा	४९६	४	३०६४	२११	३७८१

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

७.३. आधुनिक सुविधामा पहुँचसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा उपलब्ध सेवा सुविधा हेर्दा ९१२ घरधुरीले रेडियो र ३४९७ घरपरिवारमा मोबाइल जस्ता सुविधाको उपयोग गरेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ९० : आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	रेडियो	टेलिभिजन	मोबाईल टेलिफोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर/कार	रेफ्रिजरेटर
१	२४५	५५	८२४	५	४	१७	२	२
२	९७	५	२५३	२	३	१	१	१
३	१९३	७४	६०१	६	५	२०	४	७
४	८२	२७	६९६	१	०	०	०	०
५	९५	२५	४२१	५	०	५	१	२
६	२०६	५२	७८२	४	४	१५	४	२
जम्मा	९१२	२३७	३४९७	१७	१२	५७	१२	१४

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

७.४ आवास तथा भवन

यस शीर्षक अन्तरगत आवासीय घरको बनावटको किसिमका आधारमा घरपरिवारसम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

७.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरू जगको आधारमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च सङ्ख्यामा ढुङ्गा र माटो प्रयोग भएका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या २९६१ रहेको छ भने काठको खाँवो प्रयोग भएकाको घरमा बस्ने घरपरिवार सङ्ख्या ६२६ रहेको छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ९१ : घरको जगको आधारमा घरपरिवार

वडा	माटो वा ढुङ्गा	सिमेन्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	जम्मा
१	७१५	४९	०		१२४	८८८
२	२४१	६	१		१०७	३५५
३	५१३	४१	१		१२२	६७७
४	५१४	३४	०		७६	६२४
५	३३२	२८	०		७७	४३७
६	६४६	४१	१		१२०	८०८
	२९६१	१९९	३	०	६२६	३७८९

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

७.४.२ छानाको प्रकारका आधारमा घरधुरी

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च सङ्ख्यामा जस्ता/च्यादरको छाना भएको ४०.०१ प्रतिशत घरपरिवार बस्ने गरेको देखिन्छ। सबैभन्दा न्यून सङ्ख्यामा काठको छाना भएको घरहरूमा बस्ने घरपरिवार सङ्ख्या २९ मात्र रहेका छन्। यससम्बन्धी विवरण देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १२ : छानाको प्रकारका आधारमा घरधुरी

वडा नं.	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/ढुङ्गाको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छाना भएको	जम्मा
१	३१२	४०५	१३७	२८	३	३	८८८
२	१८७	६०	८७	०	११	१०	३५५
३	२५५	२३३	१५४	२६	५	४	६७७
४	१७८	३०३	१०६	२७	५	५	६२४
५	१४३	१७०	९६	२३	२	३	४३७
६	३००	३४५	१२७	२५	३	८	८०८
जम्मा	१३७५	१५१६	७०७	१२९	२९	३३	३७८९
प्रतिशत	३६.२८	४०.०१	१८.६६	३.४	०.७६	०.८७	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

७.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

यस गाउँपालिकामा रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनहरू भेला, बैठक, बचत सङ्कलन, कृषि उत्पादन कार्यका लागि प्रयोग हुने गरेको पाइन्छ। यी भवनहरू रहेको स्थान, प्रयोग, क्षेत्रफल, अवस्था र लाभान्वित घरधुरी जस्ता विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. १३ : सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
१	स्वास्थ्य चौकी भवन	किम्तोला	सामाजिक सेवा	१ रोपनी	३	राम्रो	५२५
	सामुदायिक भवन पखिर	पखिर	बैठक	१ रोपनी	३	ठिकै	७५
	सामुदायिक भवन घरखेडा	घरखेडा	बैठक	२ रोपनी	२	राम्रो	७६
	निगाली कृषि भवन	अलाड	बैठक	२ रोपनी	२	ठिकै	५५
	घरखेडा कृषि भवन	घरखेडा	बैठक	२ रोपनी	२	राम्रो	६५
२	कैलासपुर सामुदायिक वन भवन	कैलासपुर	बैठक	१ रोपनी	१	ठिकै	६५

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
	केदार वन भवन	ओभा	बैठक	१ रोपनी	१	ठिकै	७२
३	इलाका वन भवन	सहजपुर	सामाजिक	आठ आना	१	राम्रो	३४५
	सडक भवन	सहजपुर	सामाजिक	चार आना	१	राम्रो	४३५
४	वडा कार्यालय	दरबार टोल	सामाजिक	पाँच आना	१	राम्रो	५४३
	महिला भवन	बन्न	बैठक	छ आना	१	राम्रो	४५
५	देउराली सामुदायिक	चुरे ५	बैठक	चार आना	१	राम्रो	२३४
	खोपकेन्द्र भवन	खानीडाँडा	बच्चालाई खोप लगाउन	दश आना	१	राम्रो	४६८
	चौकडाँडा	चुरे ५	बैठक	तेर आना	१	राम्रो	१३५
६	सेलानी खोपकेन्द्र	सेलानी	बच्चालाई खोप लगाउन	आठ आना	१	ठिकै	२५०
	बयाला खोपकेन्द्र	बयाला	बच्चालाई खोप लगाउन	चार आना	१	ठिकै	३००
	गजार खोपकेन्द्र	गजार	बच्चालाई खोप लगाउन	पाँच आना	१	ठिकै	१५०
	गित्थडा खोपकेन्द्र	गित्थडा	बच्चालाई खोप लगाउन	छ आना	१	ठिकै	२०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.६ सरकारी भवन

यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, कृषि, हुलाक, वन, तथा पशु सेवा केन्द्र जस्ता सरकारी कार्यालयहरूले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन्। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायबमोजिम छ।

तालिका नं. १४ : सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	भवन	अवस्था
१	वडा कार्यालय	पालडी	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	स्वास्थ्य चौकी	किम्टोला	स्वास्थ्य चौकी	१	राम्रो

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	भवन	अवस्था
२	वडा कार्यालय	खैराला	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	स्वास्थ्य चौकी	खैराला	स्वास्थ्य चौकी	१	राम्रो
३	वडा कार्यालय	सहजपुर	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	गाउँपालिका कार्यालय	सहजपुर	गाउँपालिका कार्यालय	१	राम्रो
	इलाका वन	सहजपुर	इलाका वन	१	राम्रो
	पशु सेवा	सहजपुर	पशु सेवा	१	राम्रो
	कृषि सेवा केन्द्र	सहजपुर	कृषि सेवा	१	राम्रो
	स्वास्थ्य चौकी	सहजपुर	स्वास्थ्य चौकी	१	राम्रो
	सडक	सहजपुर	सडक विभाग	१	राम्रो
४	वडा कार्यालय	दरवार टोल	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	महिला भवन	बन्त	महिला भवन	१	राम्रो
५	वडा कार्यालय	खानीडाँडा	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	कृषि सेवा केन्द्र	खानीडाँडा	कृषि सेवा	१	राम्रो
६	वडा कार्यालय	फल्टुडे	वडा कार्यालय	१	राम्रो
	हुलाक कार्यालय	फल्टुडे	हुलाक कार्यालय	१	राम्रो
	इलाका प्रहरी	फल्टुडे	प्रहरी कार्यालय	१	राम्रो

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.७ हुलाकसम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा एउटा मात्र अतिरिक्त हुलाक सेवा रहेको छ भने सबैजसो वडाहरूमा आंशिक मोबाइल फोन सेवाको उपलब्धता रहेको देखिन्छ।

तालिका नं. ९५ : हुलाक सम्बन्धी विवरण

विवरण	नाम	ठेगाना
हुलाक	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	फल्टुडे

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.८ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा शवदाहस्थलका लागि १४ वटा स्थानहरु प्रयोग हुँदै आएको छ। यससम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ९६ : शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना
साङ्गीखोला, चौथला	चुरे, ६
चौथला	चुरे ६
निगलाडी चिसापानी	चुरे, ५
स्याहाखेला मछेली	चुरे, ५
मसानघाट खालीगडा मत्से	चुरे, ३
शान्तीपुर ठुलीगाड	चुरे ३
त्रिवेणी	चुरे, १
शिवनगर दोमिल्ला	चुरे, १
चिनारी मिलनपुर	चुरे, १
सेरेघाट	चुरे, १
ठुलीगाड दोभान	चुरे, २
खैराला खोला	चुरे, २
बालुवागडा खोला	चुरे, ४
गर्भा	चुरे, ४

स्रोत: समुह छलफल, २०७५

परिच्छेद आठ संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा सङ्गठनात्मक तथा मानव संशाधनको विद्यमान अवस्था, गाउँपालिकाको आयव्यय विवरण, सेवा सुविधा सञ्चालन र नागरिक सङ्गठनसम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुत गरिएको छ ।

८.१ सङ्गठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

गाउँपालिकाको सङ्गठनात्मक अवस्था हेर्दा गाउँसभा, गाउँकार्यपालिका, विषयगत शाखा वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरू रहेका छन् । गाउँपालिकामा १ जना निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, १ जना लेखापाल, १ नासु र १ जना कार्यालय सहयोगीहरू रहेका छन् । वडा कार्यालयहरूमा सचिव, लेखापाल र सामाजिक परिचालकहरू समेत रहेका छन् ।

८.१.१ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, कृषि, हुलाक, वन, खाद्य तथा पशु सेवा केन्द्र जस्ता सरकारी कार्यालयहरूले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायबमोजिमको छ ।

तालिका नं. १७ : गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका	चुरे गाउँपालिका	घरखेडा	३	७	गाउँपालिकाभरि
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	पालडी	१	२	वडाभरि
		वडा कार्यालय	खैराला	२	२	वडाभरि
		वडा कार्यालय	सहजपुर	३	३	वडाभरि
		वडा कार्यालय	दरबार	४	२	वडाभरि
		वडा कार्यालय	खानीडाँडा	५	२	वडाभरि
		वडा कार्यालय	फल्डुडे	६	३	वडाभरि
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	किम्तोला	१	५	वडा भरि
		स्वास्थ्य चौकी	खैराला	२	६	२ र ४ वडा
		स्वास्थ्य चौकी	सहजपुर	३	६	३, ५ र ६ वडा
		सामुदायीक स्वास्थ्य एकाइ	सायल	१	३	वडाभरि

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
		सामुदायीक स्वास्थ्य एकाइ	गर्भा	४	३	२ र ४ वडा
		सामुदायीक स्वास्थ्य एकाइ	खानीडाँडा	५	३	३ र ५ वडा
		सामुदायीक स्वास्थ्य एकाइ	शान्तिनगर	६	३	३ र ६ वडा
३	कृषि	कृषि सेवा केन्द्र	सहजपुर	३	३	सबै वडा
४	पशु सेवा	पशु सेवा केन्द्र	सहजपुर	३	३	सबै वडा
		पशु सेवा केन्द्र	खानीडाँडा	५	१	वडाभरी
५	हुलाक	अतिरिक्त हुलाक	फल्टुडे	६	२	गाउँपालिकाभरि
६	वन	इलाका वन	सहजपुर	३	५	गाउँपालिकाभरि
७	प्रहरी कार्यालय					
	इलाका	इलाका प्रहरी का.	फल्टुडे	६	२९	गाउँपालिकाभरि
	चौकी	अस्थायी प्रहरी चौकी	खानीडाँडा	५	२०	गाउँपालिकाभरि
	सशस्त्र	सशस्त्र बेश क्याम्प	सल्लेबुङ्गा	३	३२	गाउँपालिकाभरि

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

द.१.२ गाउँपालिकाको आय विवरण

गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को अनुमानित र वास्तविक आय विवरण देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १८ : गाउँपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०७४/०७५	
	अनुमानित	वास्तविक
शुरु मौज्दात	-	५२६०२०४.४
घरजग्गा कर	-	-
मालपोत वा भूमिकर	५००००	१८५४००
हाटबजार पसल कर	-	-

आय शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०७४/०७५	
	अनुमानित	वास्तविक
सवारी साधन कर	-	-
मनोरञ्जन कर	-	-
बहाल विटोरी	-	-
विज्ञापन कर	-	-
व्यवसाय कर	५००००	६४४००
व्यावसायिक भिडियो कर	-	-
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर	-	-
सेवा शुल्क	-	-
दस्तुर	१०००००	२०६०००
बिक्री आय	५००००	११५०००
दण्ड जरिवाना, पञ्जीकरण दस्तुर	१४५०००	२०६२००
अन्य आय	-	-
स्रोत उपयोग बाँडफाँड	-	-
प्रदेश अनुदान	-	-
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-	-
सशर्त अनुदान	-	-
विशेष अनुदान	-	-
समपूरक अनुदान	-	-
सङ्घीय अनुदान	-	-
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-	१८१४८५०००
सशर्त अनुदान	-	९०४६७०००
विशेष अनुदान	-	-
समपूरक अनुदान	-	१९१८०००
जम्मा आय	३,९५,०००	२७,९९,०७,२०४.४

स्रोत: गाउँपालिकाको कार्यालय, २०७५

द.२ सङ्घ/संस्था सम्बन्धी विवरण

यस शीर्षक अन्तरगत आमा तथा महिला समूहको विवरण, कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण, वाणिज्य बैङ्क, विकास बैङ्क, वित्तीय संस्था, लघुवित्त तथा सहकारी संस्थासम्बन्धी विवरण, गैरसरकारी संस्थासम्बन्धी विवरण समावेश गरिएको छ।

द.२.१ आमा तथा महिला समूहको विवरण

यस गाउँपालिकामा कृषि तथा व्यापार व्यवसाय लगायतका आयआर्जनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्ने आमा तथा महिला समूहहरू रहेका छन्। यससम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. १९ : महिला तथा आमा समूहको विवरण

क्र.सं	वडा नं.	सामुदायिक सङ्स्थाको नाम	प्रकार	सदस्य		
				महिला	पुरुष	सक्रियता
१	४	सगरमाथा महिला समूह	महिला	९	०	सक्रिय
२	२	महिला आमा समूह	महिला	९	०	सक्रिय
३	४	देउराली आमा समूह	महिला	९	०	सक्रिय
४	४	सूर्यमुखी लालीगुराँस सुन्तला आमा समूह	महिला	१७	०	सक्रिय
५	४	महिला आमा समूह	महिला	१०	०	सक्रिय
६	२	केदार आमा समूह	महिला	१३	०	सक्रिय
७	४	भरना बचत महिला समूह	महिला	९	०	सक्रिय
८	४	महिला विकास समूह	महिला	२३	०	सक्रिय
९	४	आमा समूह	महिला	३५	०	सक्रिय
१०	४	कालिका महिला समूह	महिला	१२	०	सक्रिय
११	२	सुन्दर महिला समूह	महिला	२३	०	सक्रिय
१२	४	श्री मालिका आमा समूह	महिला	११	०	सक्रिय
१३	३	आदर्श आमा समूह	महिला	२०	०	सक्रिय
१४	३	गुलाफ आमा समूह	महिला	३५	०	सक्रिय
१५	१	मिलन आमा समूह	महिला	३८	०	सक्रिय
१६	१	बर्मा आमा समूह	महिला	५२	०	सक्रिय
१७	१	गुलाब आमा समूह	महिला	३४	०	सक्रिय
१८	१	भगवती आमा स समूह	महिला	२८	०	सक्रिय
१९	१	जनचेतना आमा समूह	महिला	३१	०	सक्रिय

२०	१	हिमाल आमा समूह क	महिला	४०	०	सक्रिय
२१	१	हिमाल आमा समूह ख	महिला	३०	०	सक्रिय
२२	१	लालीगुरास आमा समूह	महिला	२२	०	सक्रिय
२३	१	कालीका आमा समूह	महिला	३६	०	सक्रिय
२४	१	कालिका आमा समूह ख	महिला	३१	०	सक्रिय
२५	१	प्रगतिशील आमा समूह	महिला	३०	०	सक्रिय
२६	१	केदारेश्वरआमा समूह	महिला	३२	०	सक्रिय
२७	१	कालिका आमा समूह	महिला	२८	०	सक्रिय
२८	१	शीतल आमा समूह	महिला	३३	०	सक्रिय
२९	१	सिर्जनशिल आमा समूह	महिला	३७	०	सक्रिय
३०	१	सिर्जना आमा समूह	महिला	३१	०	सक्रिय
३१	१	शिमलफुल आमा समूह	महिला	२०	०	सक्रिय
३२	१	सफलता आमा समूह	महिला	२५	०	सक्रिय
३३	१	प्रगति आमा समूह	महिला	२७	०	सक्रिय
३४	२	भगवती आमा समूह	महिला	२९	०	सक्रिय
३५	२	शान्ति आमा समूह	महिला	३०	०	सक्रिय
३६	२	प्रगतिशील आमा समूह	महिला	५८	०	सक्रिय
३७	३	सहजपुर आमा समूह	महिला	९	०	सक्रिय
३८	३	सि.एल.सी. ग्रुप सहजपुर(क)	महिला	९	०	सक्रिय
३९	३	सि.एल.सी. ग्रुप सहजपुर(ग)	महिला	९	०	सक्रिय
४०	५	गुणी आमा समूह	महिला	३०	०	सक्रिय
४१	५	शुभलक्ष्मी महिला समूह	महिला	३२	०	सक्रिय
४२	५	सुर्मादेवी स्वास्थ्य महिला समूह	महिला	२८	०	सक्रिय
४३	५	शैलेश्वरी आमा समूह	महिला	३३	०	सक्रिय
४४	५	मसुरी महिला बचत समूह	महिला	३७	०	सक्रिय
४५	५	भगवती आमा समूह	महिला	३१	०	सक्रिय
४६	५	धुवतारा आमा समूह	महिला	२०	०	सक्रिय
४७	५	भासुमाई आमा समूह	महिला	२५	०	सक्रिय

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

द.२.२ कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

यस गाउँपालिकामा विभिन्न समूहहरूले विशेष गरी कृषि तथा पशुपालनमा लगानी गर्दै आएको पाइन्छ । यहाँ रहेको समूहहरूको समूहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १०० : कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

क्र.सं	वडा नं.	सामुदायिक संस्थाको नाम	प्रकार	सदस्य		
				महिला	पुरुष	सक्रियता
१	४	गर्व नमूना सुन्तला खेती कृषि समूह	मिश्रित	७	१७	सक्रिय
२	४	चुरे गर्वा सुन्तला समूह	मिश्रित	५	९	सक्रिय
३	३	सरस्वती कृषक समूह सहजपुर	मिश्रित	३२	४	सक्रिय
४	४	मोहनाल बेताल बचत समूह	मिश्रित	७	११	सक्रिय
५	४	लालीगुराँस बाखापालन महिला समूह	महिला	९	०	सक्रिय
६	२	मिलन बाखापालन समूह	महिला	९	०	सक्रिय
७	२	जनमुखी बाखापालन समूह	महिला	९	०	सक्रिय
८	४	केदारेश्वर समाज	पुरुष	०	९	सक्रिय
९	४	मगर कोष	मिश्रित	२	५	सक्रिय
१०	४	श्री बचत बालुवागडा समूह	मिश्रित	८	९	सक्रिय
११	५	सिद्ध भगवती कृषि समूह	मिश्रित	७	८	सक्रिय
१२	५	लिसबयेली कृषि समूह	मिश्रित	६	९	सक्रिय
१३	५	मसानी कृषक समूह	मिश्रित	८	५	सक्रिय
१४	५	माला कृषक समूह	मिश्रित	११	७	सक्रिय
१५	५	निङगलाडी कृषक समूह	मिश्रित	९	६	सक्रिय
१६	५	भगवती कृषक समूह	मिश्रित	९	७	सक्रिय
१७	५	जनभावना कृषक समूह	मिश्रित	८	५	सक्रिय
१८	५	ग्वासी कृषक समूह	मिश्रित	७	७	सक्रिय

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

द.२.३ वाणिज्य बैङ्क, विकास बैङ्क, वित्तीय संस्था, लघुवित्त तथा सहकारी संस्थासम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र १० सहकारी संस्था रहेका छन् भने एउटा मात्र बैङ्क र ४ वटा लघुवित्तीय संस्थाहरू रहेका छन् । सडस्थाहरूको ठेगाना र लगानीको मुख्य क्षेत्रसम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १०१ : बाणिज्य बैङ्क, विकास बैङ्क, वित्तीय सङ्स्था, लघुवित्त तथा सहकारी सङ्स्थासम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	बैंङ्क, लघु वित्त सङ्स्था		
१	जनता बैङ्क	५	कृषि, व्यापार
२	किसान बहु उद्देश्यीय संस्था	५	कृषि
३	सन राईज बैङ्क	६	कृषि, अन्य
४	छिमेक लघुवित्त सङ्स्था	३	कृषि
५	किसान बहु उद्देश्यीय संस्था	२	कृषि
ख.	सहकारी संस्था		
१	निगाली सहकारी संस्था, पालडी	१	कृषि
२	जनज्योती कृषि सहकारी संस्था	१	कृषि
३	निगाली सहकारी संस्था, अलाड	१	कृषि
४	सहजपुर सहकारी संस्था	३	कृषि
५	भिजन सहकारी संस्था	३	कृषि
६	त्रिशुल सहकारी संस्था	३	कृषि
७	जन कल्याण कृषि सहकारी संस्था	५	कृषि
८	स्वावलम्बी महिला सहकारी संस्था	५	कृषि
९	पौरखी कृषि सहकारी संस्था	६	कृषि
१०	लोक केसरी सहकारी संस्था	६	कृषि
जम्मा	१५ वटा		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

८.२.४ गैरसरकारी संस्थासम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा विभिन्न विकासमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेका गैर सरकारी सङ्स्थाहरू २ वटा मात्र रहेको पाइन्छ । गाउँपालिकामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका संस्थाहरूको कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्रकृति, वार्षिक, बजेट, जनशक्ति तथा सहयोगी विकास साभेदार निकायसम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १०२ : गैरसरकारी संस्थासम्बन्धी विवरण

गैरसरकारी नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम
संकल्प रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट कन्सल्टेन्सी प्रा. लि.	अनुसन्धान तथा विकास	११०००००	तालीम, परामर्स, दस्तावेज निर्माण	५	सरकारी तथा गैर सरकारी
ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP)	चुरे गाउँपालिका	३०८८६०००	खनेपानी तथा सरसफाई	१२	नेपाल सरकार, फिनल्याण्ड सरकार

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

८.३ गाउँसभा पदाधिकारीको विवरण

गाउँसभा पदाधिकारीको विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १०३ : गाउँसभा पदाधिकारीको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री धन बहादुर रोक्का मगर	अध्यक्ष	९८४८५८३८११
२	श्री दिपा देवी साउद	उपाध्यक्ष	९८६५९३९८०२
३	श्री हुकुम बहादुर बोहरा	वडा अध्यक्ष वडा नं. १	९८६८४३२५३३
४	श्री तारा सिंह साउद	वडा अध्यक्ष वडा नं. २	९७४९०२२९१५
५	श्री टेक बहादुर शाह	वडा अध्यक्ष वडा नं. ३	९८४८४०७९२९
६	श्री कृष्ण बहादुर मल्ल	वडा अध्यक्ष वडा नं. ४	९८४८६९९०२९
७	श्री नर बहादुर तामाङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ५	९८४८५६३६९५
८	श्री प्रेम बहादुर साउद	वडा अध्यक्ष वडा नं. ६	९८४८६९२९४५
९	श्री बसुन्धरा देवी सापकोटा	कार्यपालिका सदस्य	९८४८४९५२००
१०	श्री खेमा देवी सिंह	कार्यपालिका सदस्य	९७४९०४५२९२
११	श्री पार्वती देवी ऐर	कार्यपालिका सदस्य	९८४८६०८७२३
१२	श्री हरमती ठगुन्ना	कार्यपालिका सदस्य	९८४८८९३५७५
१३	श्री कहरे दमाई	कार्यपालिका सदस्य	९८६९८०४९२२
१४	श्री गंगा राम वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	९७४९१५३८४७
१५	श्री मान बहादुर नेपाली	गाउँसभा सदस्य	९८६५६९६०७५
१६	श्री पदम बहादुर धामी	गाउँसभा सदस्य	९८६८५८६७९९
१७	श्री विर्मा देवी नेपाली	गाउँसभा सदस्य	९७४९०८०९३५
१८	श्री खडक बहादुर थापा	गाउँसभा सदस्य	९७४९०५२५९
१९	श्री दल बहादुर राना	गाउँसभा सदस्य	-
२०	श्री रमिला देवी साउद	गाउँसभा सदस्य	९८६५६४५६४४
२१	श्री विर्मादेवी दमाई	गाउँसभा सदस्य	९८००६४४८७९
२२	श्री हिकमत सिंह भाट	गाउँसभा सदस्य	९८६८४९९२९२
२३	श्री सरस्वती देवी वि.क.	गाउँसभा सदस्य	९७४९५९९९९७
२४	श्री नरेश बहादुर खत्री	गाउँसभा सदस्य	९८४८६३७४४८
२५	श्री शारदा देवी बम	गाउँसभा सदस्य	९८४८६२७८६५

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
२६	श्री देउसरा देवी भुल	गाउँसभा सदस्य	९८६५९१०६३९
२७	श्री पदम बहादुर गुरुङ	गाउँसभा सदस्य	९८४९०२३१०१
२८	श्री मान बहादुर मगर	गाउँसभा सदस्य	९७४९०८४३४९
२९	श्री बेवमती देवि वि.क.	गाउँसभा सदस्य	९७४९५९१९९७
३०	श्री टेक बहादुर आलेमगर	गाउँसभा सदस्य	९८६५६७५२०१
३१	श्री राम बहादुर धामी	गाउँसभा सदस्य	९८४८८८७८६२
३३	श्री केशव चुनारा	गाउँसभा सदस्य	९८६५९१३४९४
३४	श्री रेशम थापा	गाउँसभा सदस्य	९८६८५४२२४०

स्रोत: गाउँपालिकाको कार्यालय, २०७५

८.३.१ गाउँपालिकामा कार्यरथ कर्मचारीको विवरण

गाउँपालिकामा कार्यरथ कर्मचारीको विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १०४ : गाउँपालिकामा कार्यरथ कर्मचारीको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री हेमराज जोशी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४९०९३३३४
२	श्री लक्ष्मीराज उपाध्याय	स्वास्थ्य संयोजक	९८४८५४२३४६
३	श्री चेताराज जोशी	लेखापाल	९८४८६८१९५६
४	श्री रमेश पंगेनी	सह लेखापाल	९८६८७५६२१९
५	श्री कृष्ण बहादुर भाट	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८४८४६००१२
६	श्री अमरराज जोशी	खरिदार	९८४८४४४३२१

स्रोत: गाउँपालिकाको कार्यालय, २०७५

अनुसूची: १

व्यापार तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदि)

क. स.	व्यापार तथा व्यवसाय सञ्चालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (कोड)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
१	जोशी किराना पसल	१	१	निजी	एकल	६०००००
२	लक्ष्मी सुिता जनरल स्टोर	१	१	निजी	एकल	४०००००
३	बसन्त रजवार	१	१	निजी	एकल	४००००
४	सिता जनरल स्टोर	१	१	निजी	एकल	५००००
५	अर्जुन किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
६	LKBM पसल	१	९	निजी	एकल	६०००००
७	मालिका निमाउने पसल	१	१	निजी	एकल	५०००००
८	विनोद पदिरा पसल	१	९	निजी	एकल	४०००००
९	वर्षा किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
१०	मान ब. छेडाल किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
११	लक्ष्मण छेडाल किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
१२	मनीराम भण्डारी किराना पसल	१	१	निजी	एकल	५००००
१३	लाल बहादुर साउद किराना पसल	१	१	निजी	एकल	५००००
१४	तिलक रजवार किराना पसल	१	१	निजी	एकल	५००००
१५	चन्द्र किराना पसल	१	१	निजी	एकल	५००००
१६	हर्क ब. धामि किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
१७	लाल बहादुर बोहरा किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
१८	डि टि जी कटेज	१	९	निजी	एकल	४००००
१९	हर्क ब. धामि किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४५०००
२०	मान ब. बोहरा किराना पसल	१	१	निजी	एकल	४००००
२१	पार्वती ट्रेडस	१	५	निजी	एकल	४०००००
	जम्मा					३५५५०००
१	कर्णविर किराना पसल	२	१	निजी	एकल	२५०००
२	तुलसि किराना पसल	२	१	निजी	एकल	१०००००
३	सम्भना फेन्सी पसल	२	२	निजी	एकल	५०००००
४	मानचन्द्र किल्लीक	२	६	निजी	एकल	४०००००
५	दिनेश एग्रोभट सेन्टर	२	६	निजी	एकल	२००००
६	खडक किराना पसल	२	१	निजी	एकल	६००००
७	टेक किराना पसल	२	१	निजी	एकल	२५००००
८	चक्रयण पवित्र किराना पसल	२	१	निजी	एकल	३०००००
९	सम्भना किराना पसल	२	२	निजी	एकल	५०००००

१०	सरिता खुद्रा पसल	२	१	निजी	एकल	१०००००
११	महेश्वरी किराना पसल	२	१	निजी	एकल	१०००००
१२	निमा किराना किराना पसल	२	१	निजी	एकल	४०००००
१३	खडक किराना पसल	२	१	निजी	एकल	१०००००
१४	तुफानडाडा किराना पसल	२	१	निजी	एकल	९०००००
१५	तिलकेनी किराना पसल	२	१	निजी	एकल	२०००००
	जम्मा					३९५५०००
१	चेतना किराना पसल	३	१	निजी	एकल	६०००००
२	डि एण्ड सी किराना पसल	३	१	निजी	एकल	५०००००
३	रतन पवी जनरल स्टोर	३	१	निजी	एकल	१०००००
४	विक्रम किराना पसल	३	१	निजी	एकल	५०००००
५	मालीका किराना पसल	३	१	निजी	एकल	६०००००
६	दंगाली फेन्सी हाउस	३	२	निजी	एकल	५०००००
	जम्मा					३२०००००
१	कमला किराना पसल	४	१	निजी	एकल	५०००००
२	बाला सिंह चन्द्र किराना पसल	४	१	निजी	एकल	४०००००
३	केशव किराना पसल	४	१	निजी	एकल	२०००००
४	गम्वीर किराना पसल	४	१	निजी	एकल	४०००००
५	पूर्ण तारामी	४	१	निजी	एकल	२०००००
६	कलेल किराना पसल	४	१	निजी	एकल	१०००००
७	उग्रतारा किराना पसल	४	१	निजी	एकल	१५००००
८	चन्द्र शाह किराना पसल	४	१	निजी	एकल	९०००००
९	चन्द्र फेन्सी पसल	४	२	निजी	एकल	२०००००
	जम्मा					२२४००००
१	श्री सापकोटा पसल	५	१	निजी	एकल	१००००००
२	भक्ति राम आचार्य पसल	५	१	निजी	एकल	५०००००
३	मनिष एण्ड दिपेश स्टोर	५	१	निजी	एकल	७०००००
४	शुलभ इम्पेरियस	५	५	निजी	एकल	४०००००
५	गोपाल धामी पसल	५	१	निजी	एकल	१०००००
६	फुल बस्ती किराना पसल	५	१	निजी	एकल	१०००००
७	जयउदयदेव किराना पसल	५	१	निजी	एकल	१०००००
	जम्मा					२९०००००
१	एन्जिला किराना पसल	६	१	निजी	एकल	९५००००
२	जयमष्ट जनरल स्टोर	६	१	निजी	एकल	९६००००
३	सागर पुष्पक एण्ड फेन्सी पसल	६	२	निजी	एकल	९५००००
४	हाम्रो चुरे ट्रेडस	६	५	निजी	एकल	९५००००

५	दिपलक्षिम सप्लाएर	६	५	निजी	एकल	९९००००
६	सिता एण्ड लुना सपिङ्ग सेन्टर	६	२	निजी	एकल	९८००००
७	शैलेश्वरी मोवायल ग्यालरी	६	८	निजी	एकल	९०००००
८	विरमा खेवी मल्टी ट्रेड सेन्टर	६	५	निजी	एकल	९५००००
९	मष्ट कालीका सप्लायर	६	५	निजी	एकल	९७००००
१०	निसान्त किल्लिक	६	६	निजी	एकल	८०००००
११	खडक सन्तोष ट्रेडस	६	५	निजी	एकल	९०००००
१२	पुजा सपिङ्ग सेन्टर	६	२	निजी	एकल	५०००००
१३	हेमा ट्रेड कन्सर्न	६	५	निजी	एकल	४०००००
१४	सुषान्त ट्रेड एण्ड सप्लाएर	६	५	निजी	एकल	९९००००
१५	विपिन किराना पसल	६	१	निजी	एकल	९०००००
१६	निरज इन्टरप्राइजेट	६	५	निजी	एकल	८०००००
१७	मनकामना स्टोर	६	१	निजी	एकल	५०००००
१८	अपेक्षा जनरल स्टोर ट्रेड सेन्टर	६	५	निजी	एकल	९०००००
	जम्मा					१५३१००००

कोड नं. : किराना वा व्यापारिक वस्तु, १, कपडा तथा फेन्सी २, तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र ३, मासु विक्री केन्द्र ४, निर्माण सामग्री ५, औषधी पसल वा क्लिनिक ६, मर्मत सेवा केन्द्र ७, इलेक्ट्रिकल ८, मदिरा पसल ९

अनुसूची २ : विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

क. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	विद्यालयको किसिम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
				छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधाभूत तह															
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	सामुदायिक	१३	१९	३२							१३	१९	३२
२	भैरो आ वि, सिमली	१	सामुदायिक	६	१०	१६	५१	३९	९०				५७	४९	१०६
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	सामुदायिक	१४	१२	२६	७५	७७	१५२				८९	८६	१७५
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	सामुदायिक	४	८	१२	१६	२७	४३				२०	३५	५५
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	सामुदायिक	१६	९	२५	२८	३०	५८				४४	३९	८३
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	सामुदायिक	९	१५	२४	८	९	१७				१६	९	२५
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	सामुदायिक	१०	८	१८							१०	८	१८
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	सामुदायिक	२६	१७	४३							२६	१७	४३
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	सामुदायिक	२२	१२	३५							२२	१३	३५
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	सामुदायिक	०	०	०	७८	७०	१४८				७८	७०	१४८
११	सरस्वती आ. वि.	१	सामुदायिक	२३	१५	३८			०				२३	१५	३८
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	सामुदायिक	९	७	१६	३४	५०	८४				४३	५७	१००
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२	सामुदायिक	६	५	११	१६	१६	३२				२२	२१	४३
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२	सामुदायिक	११	१८	२९	५३	४५	९८				६४	६३	१२७
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२	सामुदायिक	७	८	१५	२०	१९	३९				२७	२७	५४
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	सामुदायिक	१०	१७	२७	२५	२९	५४				३५	४६	८१
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	सामुदायिक	१५	१०	२५	६५	६१	१२६				८०	७१	१५१
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	सामुदायिक	१६	१४	३०	८८	८८	१७६				१०४	१०२	२०६

१९	आदर्श आ.वि., सालघाडी	३	सामुदायिक	८	७	१५	२५	२०	४५				३३	२७	६०
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	सामुदायिक				५५	३५	९०				५५	३५	९०
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	सामुदायिक	२२	२७	४९	५८	६१	११९				८०	८८	१६८
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि., कापडीगडा	३	सामुदायिक	१०	१०	२०	२०	१९	३९				३०	२९	५९
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	सामुदायिक	२८	२२	५०	९०	७०	१६०				११८	९२	२१०
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	गुठी	१९	२१	४०			०						
२५	केदारेशस्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	सामुदायिक				१७	१७	३४				१७	१७	३४
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	सामुदायिक	९	१४	२३	३४	३५	६९				४३	४९	९२
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	सामुदायिक				१२	१०	२२				१२	१०	२२
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	सामुदायिक				७१	८०	१५१				७१	८०	१५१
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	सामुदायिक	७	४	११	३५	४३	७८				४२	४७	८९
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	सामुदायिक	११	१२	२३	२९	२५	५४				४०	३७	७७
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	सामुदायिक	१२	८	२०	३५	२५	६०				४७	३३	८०
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	सामुदायिक				१९	२०	३९				१९	२०	३९
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	सामुदायिक				४३	४२	८५				४३	४२	८५
३४	सूर्य ज्योती बोर्डिङ्ग स्कुल,	५	प्राइभेट				४७	७८	१२५				४७	७८	१२५
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	सामुदायिक	२२	१७	३९	८३	१००	१८३				१०५	११७	२२२
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	सामुदायिक	११	१३	२४	६८	६९	१३७				७९	८२	१६१
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	सामुदायिक	०	०	०	९४	९७	१९१				९४	९७	१९१
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	सामुदायिक	०	०	०	१०५	१०५	२१०				१०५	१०५	२१०
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कुल	६	प्राइभेट	०	०	०	४५	२१	६६				४५	२१	६६
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	सामुदायिक	७	१३	२०	६०	८३	१४३				६७	९६	१६३
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	सामुदायिक	०	०	०	१९	९	२८				१९	९	२८
			जम्मा	३८३	३७२	७५६	१६२१	१६२४	३२४५				१९८४	१९५८	३९४२

माध्यमिक तह															
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	सामुदायिक	११	१२	२३	८५	११०	१९५	५२	४३	९५	१४८	१६५	३१३
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	सामुदायिक	११	१०	२१	१०५	११४	२१९	४८	४२	९०	१६४	१६६	३३०
३	शिव मा वि. , किम्तोला	१	सामुदायिक	१०	१०	२०	९७	११७	२१४	१३०	१५८	२८८	२३७	२८५	५२२
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	सामुदायिक	०	०	०	८५	७२	१५६	३२	३४	६६	११७	१०६	२२३
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	सामुदायिक	७	११	१८	२२२	२२५	४४७	६७	४५	११२	२९६	२८१	५७७
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	सामुदायिक	३८	३२	७०	७२	६७	१३९	२५	२५	५०	१३५	१२४	२५९
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	सामुदायिक	९	१४	२३	१०४	१०४	२०८	८१	७०	१५१	१९४	१८८	३८२
			जम्मा	८६	८९	१७५	७७०	८०९	१५७८	४३५	४१७	८५२	१२९१	१३१५	२६०६
	आधारभूत र मा. वि जम्मा संख्या		कुल जम्मा	४६९	४६१	९३१	२३९१	२४३३	४८२३	४३५	४१७	८५२	३२७५	३२७३	१९७६०

अनुसूची ३ : विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी	
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची								
आधारभूत विद्यालय													
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	१	०	२	०	छैन	छैन	५	३०	काँडेतार	छ	छ
२	भैरो आ वि , सिमली	१	२	२	४	५	छैन	छैन	३	२५	पर्खाल	छ	छ
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	३	१	८	१	छैन	छैन	४	२४०	पर्खाल	छ	छैन
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	३	०	८	०	छैन	छैन	४	५०	छैन	छ	छ
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	१	०	३		छैन	छैन	कुसन,	५०	छैन	छ	छैन

६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	१	०	४		छैन	छैन	कुसन	१००	छैन	छ	छैन
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	१	०	३		छैन	छैन	कुसन	९०	छैन	छ	छैन
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	१	०	५		छैन	छैन	कुसन	८०	छैन	छ	छैन
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	१	०	२		छैन	छैन	कुसन	१००	छैन	छ	छैन
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	३		१०		छैन	छैन	४	३ रोपनी	कच्ची	छ	छैन
११	सरस्वती आ. वि.	१	१		२		छैन	छैन	४	०	छैन	छ	छैन
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	१	१	२	९	छैन	छैन	३	३०	पर्खाल	छ	छैन
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२		२		७	छैन	छैन	३	३६३	कच्ची	छ	छ
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२		२		६	छैन	छैन	३	३८०	छैन	छैन	छैन
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२	२	१	४	३	छैन	छैन	४	४००	छैन	छ	छैन
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	१	१	२	२	छैन	छैन	४	५००	छैन	छ	छैन
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२		३		९	छैन	छैन	४	५०	कच्ची	छ	छ
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	४	२	८	४	छैन	छैन	५		कच्ची	छ	छ
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३		२		६	छैन	छैन	४		छैन	छ	छ
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	२		६		छैन	छैन	३		छैन	छ	छैन
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	१	३	३	७	छैन	छैन	३	५०	तारवार	छ	छैन
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	१	१	२	१	छैन	छैन	३	४५	छैन	छ	छ
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	२		९		छैन	छैन	३	९०	पर्खाल	छ	छ
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	२		७		छैन	छैन	३	१००	पर्खाल	छ	छ
२५	केदारेश्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	१	१	२	३	छ	छैन	४	८००	पर्खाल	छ	छ
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	२	१	५	२	छ	छैन	४	१०००	पर्खाल	छ	छैन
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	१		४		छ	छैन	४	१०००	पर्खाल	छ	छ
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	३	१	७	२	छैन	छैन	४	७२००	पक्की	छ	छैन

२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	२	१	७	१	छैन	छैन	४	३ रोपनी	कच्ची	छ	छैन
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	१		१		छैन	छैन	५	७०	छैन	छ	छ
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	२		५		छैन	छैन	६	२ रोपनी	कच्ची	छ	छ
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	२		४		छैन	छैन	४	१०००	पक्की	छ	छ
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	२	१	४	२	छैन	छैन	५	११५२		छ	छ
३४	सुर्य ज्योती बोर्डिङ्ग स्कूल,	५	२		८		छैन	छैन	४	२५०	तारवार	छ	छ
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	३	१	१	२	छ	छैन	५	५०	कच्ची	छ	छ
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	१	०	२	०	छैन	छैन	५	१००	कच्ची	छ	छ
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	४	१	६	४	छैन	छैन	५	५०	तारवार	छ	छ
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	३	१	७	२	छैन	छैन	५	३०		छ	छ
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६	२	०	७	०	छ	छ	५		तारवार	छ	छैन
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	४	०	११	०	छ	छैन	५	५०	कच्ची	छ	छैन
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	५	२	३	४	छ	छैन	५	०	छैन	छैन	छैन
	जम्मा		७४	३१	१७८	८२							
	माध्यमिक विद्यालय												
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	५	१	१४	२	छैन	छ	५	१०८	तारवार	छ	छ
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	४		२२		छ		४	१००	कच्ची	छ	छैन
३	शिव मा. वि. , किम्तोला	१	१२		३४		छ	छ	४	१२ रोपनी	पर्खाल	छ	छ
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	१	२	२	९	छैन	छैन	३	७५००	कच्ची	छ	छ
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	५		२०		छैन	छ	५	१०००	पक्की	छ	छ
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	३	२	७	८	छ	छ	५	८ रोपनी	कच्ची	छ	छ
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	७	१	१९	४	छ	छ	५	१८०	पर्खाल	छ	छैन
	म. वि. जम्मा		३७	६	११८	१६१							
	कुल जम्मा (आ. र मा.वि.)		१११	३७	२९६	४४४							

अनुसूची ४: शिक्षक विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या			
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी	
आधारभूत विद्यालय											
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	सामुदायिक	०		२	२				
२	भैरो आ वि, सिमली	१	सामुदायिक	१							
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	सामुदायिक	१	६	३	२		२	१	२
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	सामुदायिक	०	२	५	३				१
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	सामुदायिक	३	३	३	३				१
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	सामुदायिक	१	३	३	३		२	२	२
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	सामुदायिक	०	१	१			१		१
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	सामुदायिक	१	२	२					
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	सामुदायिक	०	०	२					
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	सामुदायिक	३	८	१	१		१		१
११	सरस्वती आ. वि.	१	सामुदायिक		१	२	२				
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	सामुदायिक	२	४	१					
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२	सामुदायिक	१	२	१					
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२	सामुदायिक	२	५	१			१		१
१५	बेताल आ. वि., देशना	२	सामुदायिक		२	२					
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	सामुदायिक		४						
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	सामुदायिक	३	२	१	१		१	१	१
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	सामुदायिक	२	७	२	२		१		१
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	सामुदायिक	२	२	२	२				

२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	सामुदायिक	१	२	३	३				
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	सामुदायिक	४	२	२					
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	सामुदायिक	१	१	१					
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	सामुदायिक	२	६	३	३		२	२	२
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	गठी	०	१	२					
२५	केदारेशस्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	सामुदायिक	१	१	१					
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	सामुदायिक		३	२					
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	सामुदायिक	१	२	२					
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	सामुदायिक	३	४	४	४		१		१
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	सामुदायिक	२	२	३	१		१		१
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	सामुदायिक	०	२	२	२				
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	सामुदायिक	०	३	२	२				
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	सामुदायिक	१	२	१					
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	सामुदायिक	२	६	१	१		१		१
३४	सूर्य ज्योती बोर्डीङ्ग स्कूल,	५	प्राइभेट		६	३	३		१		२
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	सामुदायिक	७	५	३	३		१		२
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	सामुदायिक	३	७	३	३		१		२
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	सामुदायिक	२	५	२	२				१
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	सामुदायिक	४	५	३	३			१	१
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६	प्राइभेट	०	४	४	०				
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	सामुदायिक	३	५	२	२		२		२
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	सामुदायिक	०	२	१	०				
	जम्मा			५९	१३०	८४	५३		१९	७	२६

माध्यमिक विद्यालय											
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	1	सामुदायिक	७	६	१	१	०	१	१	१
२	भैरव मा.वि., अलाड	1	सामुदायिक	८	११	२	२	०	२	२	२
३	शिव मा वि. , किम्तोला	1	सामुदायिक	१७	२०	३	३		२	१	२
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	3	सामुदायिक	४	८	३	३	०	२	२	२
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	5	सामुदायिक	९	१२	३	१०	५	२	१	३
६	जनता मा.वि. वैसेनी	4	सामुदायिक	६	५	१	१		२	१	१
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	6	सामुदायिक	१४	१३	४	४		२	२	२
	जम्मा			६५	७५	१७	२४	५	१३	१०	१३
	कुल जम्मा (मा.वि र आधारभूत)			१२४	२०५	१०१	७७	५	३२	१७	३९

अनुसूची ५: भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाई उपलब्धि दर

विद्यालयको नाम	वडा नं.	खुद भर्ना दर (प्रतिशत)			निरन्तरता दर (प्रतिशत)			सिकाई उपलब्धिदर (प्रतिशत)			उत्तीर्ण दर (प्रतिशत)		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
आधारभूत विद्यालय													
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	९९		८०								
२	भैरो आ वि , सिमली	१											
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१											
४	जनजागृती आ वि, किचान	१											
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	५९		९८			७०					
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	५०	१००	८४								
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	५०		९१								
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	१००		९१								
९	आदर्श शिशु सदन आ वि,	१	९८		९३								

बजाडी													
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१		८५			९०		४५			१००	
११	सरस्वती आ. वि.	१		८०			८५					१००	
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	१६			१३							
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२		१००			९०						
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२		१००		८३	९२		८५				
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२		९०			८५						
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२		९०			९०						
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	७०	९५		७०	९४		८०			७५	
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	६७	८०									
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	७०	५५									
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३		७०			७६						
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	९७	९८		८५	९१		६१			९५	
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	९५	९६		८०	९०		६०			९४	
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३				९०	१००		८०			९०	
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	९०										
२५	केदारेश्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४		९९			९८						
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	९९	९८			८०						
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४		९९			८५						
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४		९८			९०		७०			१००	
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	७३	८३		५६	८०		६५			७२	
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	२४	२२									
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	२०	३५									
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५		९९			९९						

३३	मसानी आ. वि. गुणी	५		८०			७९							
३४	सुर्य ज्योती बोर्डिङ्ग स्कुल,	५	२०	२०			९९							
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	९७	९६		९५	९२		६१			१००		
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	८०	८६		७६	७७		५१			१००		
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६		९०			८५		५५			१००		
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६		९५			९५		५७			१००		
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कुल	६		९४			९४		५१					
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	९५	९३		९०	९०		५०			१००		
४१	घौलापहरु आ.वि,	६		९६		९४			४१					
	जम्मा		१४६९	२५२२		१३६९	२२२६		९८२			१२२६		
	जम्मा प्रतिशत		७३	८४.०७		८०.५३	८९.०४		६१.३८			९४		
माध्यामिक विद्यालय														
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	८२	९२	८९	८०	९०	८५	५२	८३		८५	९२	
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	६०	९५	९८	६०	९५	९८	५१.२७	५२.०२		१००	८९	
३	शिव मा. वि. , किम्तोला	१	९५	९०	६०	९०	९५	९६	४८	४८.१८	५१	१००	८०	५५
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३		१००	१००		९०	९०				८७		
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	९८	९९	९२	९९	९८	९६	४५	४२		४५	४२	
६	जनता मा.वि. वैसेन	४	४०	२०	२३	४५	२०	४	८०	८२		१००	९०	
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	९९	९५	९५	९९	९३	९३	५२	४५		१००		
	जम्मा		४७४	५९१	५५७	४७३	५८१	५६२	३२८.२७	३५२.२	५१	६१७	३९३	५५
	प्रतीशत		७९	८४.४३	७९.५७	७८.८३	८३	८०.३	५४.७१	५८.७	५१	८८	७९	५५
	आवि		६९	८४.०७	०	८०.५२९	८९.०४	०	६१.३७५	०	०	९४	०	
	जम्मा		१४८	१६८.५	७९.५७१	१५९.३६	१७२	८०.२९	११६.०९	५८.७	५१	१८२	७९	५५
	औषत		७४	८४.२५	३९.७९	७९.६८	८६.०२	४०.१	५८.०४	५८.७	५१	९१	३९	५५

अनुसूची ६: आधारभूत शिक्षा पुरागर्ने, छात्रवृत्ति पाउने, दिवा खाजा पाउने

क. सं.	विद्यालयको नाम र किसिम	वडा नं.	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी प्रतिशत		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्रविधिक विषयमा भर्ना		विज्ञान विषयमा भर्ना हुने सङ्ख्या	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय														
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	१९	१३							०	०	०	०
२	भैरो आ वि, सिमली	१	४९	५७										
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	८६	८९										
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	३५	२०							०	०	०	०
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	२९	२३			१	२८	३९	४४				
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	२४	१७					४२	२७				
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	१४	१५			०	१५	१४	१५				
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	२६	१७			५	१६	२६	१७				
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	२७	१३			७	९	२२	१३				
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१			५	६	११	७८						
११	सरस्वती आ. वि.	१					२	११						
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	४४	२६	४४	२६	३५	४४	२६					
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२	१७	१७	३	३		१७	२१	२२				
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२	४५	५३	१	५	८	५७						
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२	२४	२१	५	२	८	२४	२७	२७				
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	३०	२४	९	९	१७	२७	२९	२८				
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	७	८०	६५	७								
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	१०२	१०४	५८	८१	२०	१००						

१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	३३	२७										
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	३५	५५			६	४५	३५	५५				
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	८८	८०	१२	१४	९	६२	८८	८०				
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	३०	२९	६	६	८	२९	३०	५९				
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	७०	६०	८	१२	२०	६८						
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	२१	१९										
२५	केदारेशस्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	१७	१७	४	३		६						
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	३४	३५			१०	३४						
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	१२	१०				४						
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	८२	६८	५	४	१३	११						
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	४७	४२	३५	४३	१०	२९	७	४				
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	३३	४३										
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	४०	३७										
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	२०	१९				२२	२०	१९				
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	४२	४३										
३४	सूर्य ज्योती बोर्डिङ्ग स्कूल,	५	७८	४७					५०	२०				
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	११७	१०५	११	१४		१०५						
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	७२	७९	४	२		७९						
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	९४	९७	५	३		९७						
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	१०५	१०५	७	१०		१०५						
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६	२१	४५										
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	९७	६७	८	४		६७						
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	९	१९				१९	९	१९				
	जम्मा		१८३९	१७३७	२९५	३१८	१९०	१२०८	४८५	४४९	०	०	०	०

माध्यामिक तह														
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	१२०	१८५	८६	७२	६६	८४	०	०	२६	१२		
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	१६६	१६४	१५	१५	१७	१२०						
३	शिव मा वि. , किम्तोला	१	२२७	२७५	१५	२३	३५	९०						
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	१०६	११७	३४	३२	६	६४						
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	२६८	२८९	२२३	२२२		२८९						
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	१२४	१३५	९०	७२		७५						
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	१९४	१८८	१०	२१		१४४						
	जम्मा		१२०५	१३५३	४७३	४५७	१२४	८६६	०	०	२६	१२		
	कुल जम्मा (आ.वि. र मा.वि.)		३०४४	३०९०	७६८	७७५	३१४	२०७४	४८५	४४९	२६	१२		

अनुसूची ७: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था

क. सं.	विद्यालयको नाम र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
आधारभूत विद्यालय							
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
२	भैरो आ वि, सिमली	१	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	२	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	३	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	४	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	५	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
११	सरस्वती आ. वि.	१	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकैरी	२	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
२५	केदारेश्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	भएको	भएको	भएको	छैन	छैन
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन

२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छैन
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	नभएको	नभएको	नभएको	छैन	छैन
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	भएको	भएको	भएको	छैन	छैन
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	नभएको	नभएको	भएको	छैन	छैन
३४	सूर्य ज्योती बोर्डीङ्ग स्कूल,	५	नभएको			छैन	छैन
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन
माध्यामिक तह							
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	नभएको	भएको	नभएको	छैन	छ
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	नभएको	भएको	भएको	नभएको	छैन
३	शिव मा वि. , किम्तोला	१	नभएको		भएको	नभएको	नभएको
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	नभएको	भएको	भएको	नभएको	नभएको
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	नभएको	भएको	भएको	छैन	छैन

अनुसूची ८ : बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

क. सं.	विद्यालयको नाम र किसिम	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
आधारभूत विद्यालय						
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
२	भैरो आ वि, सिमली	१	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	भएको	भएको	भएको	भएको
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	भएको	भएको	भएको	भएको
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१	भएको	भएको	भएको	भएको
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	भएको	भएको	भएको	भएको
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	भएको	भएको	भएको	भएको
११	सरस्वती आ. वि.	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२	भएको	नभएको	भएको	भएको
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२	भएको	भएको	भएको	भएको
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१५	बेताल आ. वि., देशना	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२	भएको	भएको	भएको	भएको
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	नभएको	भएको	भएको	भएको
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	नभएको	भएको	नभएको	भएको
२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	भएको	भएको	नभएको	भएको
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	भएको	भएको	भएको	भएको
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	भएको	भएको	भएको	भएको
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	भएको	भएको	भएको	भएको
२४	ग्वासी आ. वि सहजपुर	३	भएको	भएको	नभएको	नभएको
२५	केदारेश्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४	नभएको	भएको	भएको	भएको
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	भएको	नभएको	भएको	भएको
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	भएको	नभएको	नभएको	भएको
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	भएको	भएको	भएको	भएको

२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	भएको	भएको	नभएको	नभएको
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५	भएको	भएको	भएको	भएको
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	भएको	भएको	भएको	भएको
३४	सुर्य ज्योती बोर्डीङ्ग स्कूल,	५	भएको	भएको	भएको	भएको
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	भएको	भएको	भएको	भएको
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	भएको	भएको	भएको	भएको
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	भएको	भएको	भएको	भएको
३८	ग्वासी आ. वि सिराडी	६	भएको	भएको	भएको	भएको
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६				
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	भएको	भएको	भएको	भएको
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	भएको	भएको	भएको	भएको
माध्यामिक तह						
१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	भएको	नभएको	नभएको	भएको (केहि मात्र)
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	भएको	भएको	भएको	भएको
३	शिव मा. वि. , किम्तोला	१	भएको	भएको	भएको	नभएको
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	भएको	भएको	भएको	भएको
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	भएको	भएको	भएको	नभएको
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	भएको	भएको	नभएको	नभएको
७	मेलकट्टेस्वर मा.वि.	६	भएको	भएको	भएको	भएको

अनुसूची ९: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

क. सं.	विद्यालयको नाम र किसिम	बडा नम्बर	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार										
			दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय													
१	कालिका आ. वि., जिरेतोला	१									१३	०	०
२	भैरो आ वि, सिमली	१											
३	केदार आ वि, तुसारेपानी	१											
४	जनजागृती आ वि, किचान	१	१	४	३	१							
५	समैजी आ. वि., घरखेडा	१	१	३									
६	जनता आ. वि. मिलनपुर	१	१०	६									
७	जनजागृती आ वि. चिलौटे	१											
८	वर्मा आ. वि. आमसेरा	१	५	५		१							
९	आदर्श शिशु सदन आ वि, बजाडी	१	४	७									
१०	केदारेश्वर आ. वि.	१	५	९	१	१			२	१			
११	सरस्वती आ. वि.	१		१									
१२	जनता आ. वि. सल्लेकाँडा	२					३५	१	१	१	१		
१३	सरस्वती आ. वि. चुरे	२											
१४	ककर सिंह आ.वि. कडकिरी	२	८	१०			४७						
१५	बेताल आ. वि. , देशना	२	५	५			२७						
१६	दुर्गा आ.वि., हिजिरे	२	७	१४			४८					०	०
१७	केदारेश्वर आ.वि. खैराला	२											
१८	जनकल्याण आ.वि., शान्तिपुर	३	२२	२०									
१९	आदर्श आ वि, सालघाडी	३	८	१०									

२०	समैजी आ. वि., गुगुडेनी	३	५	१	१	१	४३						
२१	भगवती आ.वि., मस्ये	३	११	१२			४८						
२२	समैजीलिङ्ग आ.वि, कापडीगडा	३	५	५			२६						
२३	पशुपती शिक्षा मन्दिर	३	२०	१९							४९		
२४	गवासी आ. वि सहजपुर	३	०	०									
२५	केदारेशस्वर आ.वि. ओखलढुङ्गा	४								६			
२६	समौजी आ.वि. जगाती	४	९	१०						१४			
२७	कालिका आ. वि. बन्दार	४	४	८				१		६			
२८	सूर्यमुखी आ.वि. बालुवागडा	४	१३	११	१								
२९	मसुरखेत आ.वि. सैन	४	५	८	११	५							
३०	सरस्वती आ.वि, रानीभुखडा	४	१	२									
३१	सरस्वती आ.वि, बाटेगडा	४	१५	१२									
३२	समौजी आ.वि. मौरी	५					२२						
३३	मसानी आ. वि. गुणी	५	४	६				१		१			
३४	सूर्य ज्योती बोर्डीङ्ग स्कूल,	५											
३५	भगवती आ.वि., कोट	६	११	१२		१							
३६	जनता आ.वि. शान्तिनगर	६	८	१०							१		
३७	सिद्धबाबा आ.वि, गजार	६	१३	१७									
३८	गवासी आ. वि सिराडी	६	७	८									
३९	खडक स्मृति ई. बो., स्कूल	६											
४०	सिद्ध आ.वि. गोगतपानी	६	५	५	२	२							
४१	घौलापहरु आ.वि,	६	०	०									
	जम्मा		२१२	२४०	१९	१२	२९६	३	२८	३	६५	०	०

माध्यामिक विध्यालय

गाउँ वस्तुगत विवरण

चुरे गाउँपालिका २०७५

१	मोहन्याल मा. वि., निगाली	१	६६	८४		२				४	२	०	०
२	भैरव मा.वि., अलाड	१	१७	१५						१	५		
३	शिव मा वि. , किम्तोला	१	३०	१८	१	१	७०			३	२		
४	भानु मा.वि., चित्रपुर	३	६	६४					१	४	७		
५	शुक्र मा.वि, खानीडाँडा	५	७	६	३		१०	११		५	५		
६	जनता मा.वि. वैसेनी	४	१५	१२									
७	मेलकट्टेश्वर मा.वि.	६	२८	३८									
	जम्मा		१६९	२३७	४	३	७०	१०	१२	१७	२१	०	०
	कुल जम्मा		३८१	४७७	२३	१५	३६६	१३	४०	२०	८६	०	०

अनुसूची १०

सामुदायिक वनको विवरण

क्र.सं	वडा नं.	सामुदायिक सस्थाको नाम	प्रकार	सदस्य			जम्मा सडकलित पुँजी (नेरु)
				म.	पु.	सक्रियता	
१	२	शिवशक्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	३	८	सक्रिय	०
२	२	जनता सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	३	६	सक्रिय	०
३	२	हिमशिखर सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	३३,०००
४	२	भरना सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	२०,०००
५	२	दुर्गादेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	३५,०००
६	२	केदार सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	४०,०००
७	४	घापडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	३	४	सक्रिय	१०,०००
८	४	भैरव बेताल सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	५,०००
९	४	बेताल सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	७,०००
१०	४	मालिका हरियाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	३	४	सक्रिय	४८,०००
११	४	मुसुखेत वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	३	६	सक्रिय	१०,०००
१२	४	मष्ट सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	३५,०००
१३	४	समैजी सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	४०,०००
१४	४	गौडेछडी सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	३	४	सक्रिय	१०,०००
१५	४	मोहन्याल सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	४	५	सक्रिय	५०,०००
१६	४	लालीगुरास सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	मिश्रित	५	६	सक्रिय	१५०,०००
१७	३	पञ्चवली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	७	४	सक्रिय	१७०,०००
१८	३	समैजीलिङ्गा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	८०,०००
१९	३	सिद्धभगवतीशिल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	१८,०००
२०	३	सालघारी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	२२०,०००
२१	३	जनजाग्रीती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	३००,०००
२२	३	गुप्तपानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	५	सक्रिय	३५,०००
२३	३	ठुलीखाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	५	सक्रिय	४०,०००
२४	५	भगवती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	५	सक्रिय	५,०००

२५	५	जनकल्याण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	१५००००
२६	५	धुरा सल्लेरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	८	सक्रिय	२०००००
२७	५	शिवशक्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	०
२८	५	जनजागरण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	१६००००
२९	५	शिवशक्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	८	सक्रिय	२२००००
३०	५	बाँसपानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	१५००००थ
३१	६	बयालागडी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	११	१०	सक्रिय	६००००
३२	६	जनता सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	६००००
३३	६	सिद्धशल्पता सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	३००००
३४	६	सिद्ध हरीयाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	०
३५	६	सिद्धप्रगतीशिल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	२००००
३६	६	शिद्ध लगनशिल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	४००००
३७	६	ग्वासी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	३००००
३८	६	सिद्धभगवती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह गिदडा	मिश्रित	६	५	सक्रिय	२००००
३९	६	बाँसघारी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, सिमली	मिश्रित	५	६	सक्रिय	४००००
४०	६	चुरे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह बयाला	मिश्रित	६	५	सक्रिय	३००००
४१	१	श्री केदार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह पालडी	मिश्रित	४	७	सक्रिय	६००००
४२	१	श्री प्रगति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	३००००
४३	१	श्री कालिका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	४००००
४४	१	श्री केदार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, अलाड	मिश्रित	६	५	सक्रिय	२००००
४५	१	श्री केदार लालिगुराउस सामुदायिक वन उ. समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	५००००
४६	१	भगवती (क) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	३०००००
४७	१	भगवती (ख) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	६००००
४८	१	शिव सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	३०००००
४९	१	नवदुर्गा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	४	७	सक्रिय	८००००
५०	१	जनकल्याण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	२०००००
५१	१	ठुलीखाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	५	६	सक्रिय	९०००००
५२	१	गुप्तपानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	मिश्रित	६	५	सक्रिय	३०००००

अनुसूची ११

संस्थागत तथ्याङ्क/सहभागितामूलक सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसङ्ख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं. :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

वार्ड नं. :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ वर्षको विवरण लिने) रकम रु. हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	
जम्मा																	

खण्ड ख: आर्थिक विकास स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सिपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																जम्मा
	कृषि र पशु		इन्जिनियरिङ		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रशासोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	
जम्मा																	

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आमदानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)

२.३ सिँचाइ सुविधाको उपलब्धता

सिँचाइ सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिँचाइको किसिम (सतह (कूलो/नहर), लिफ्टिङ, बाँध, ट्युबेल/बोरिङ, पोखरी वा अन्य)	सिँचाइको माध्यम (कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिँचाइको उपलब्धता (बर्षेभरि वा मौसमी)	सिञ्चित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				एकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			

२.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म (गाई, भैँसी, बाख्रा, बड्गुर र कुखुरा) को नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी सङ्ख्या	
			उत्पादित वस्तु	एकाई	परिमाण		महिला	पुरुष

२.५ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक
१				
२				
३				
४				
५				
६				

२.६ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (सङ्ख्या)

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
	समूह		सदस्य सङ्ख्या	समूह		सदस्य सङ्ख्या	फर्म		सहकारी		सदस्य सङ्ख्या				
	सङ्ख्या	म		पु	सङ्ख्या		म	पु	सङ्ख्या	म		पु			
१															
२															
३															
४															
५															
६															

२.७ घट्ट, मिल तथा सडकलन तथा प्रशसोधनसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			सडकलन तथा प्रशोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१										
२										
५										
६										
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योगसम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको बार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
साना								
घरेलु								
लघु								

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदि)

व्यापार तथा व्यवसाय सञ्चालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोगगर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)

*व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेस्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

२.१० धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलसम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुराँ सडख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			

२.१० होटेल, रिसोर्ट, रेस्टुरेण्ट र होमस्टेसम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेस्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	वार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड सङख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)

२.११ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजार स्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
खुद्रा बजार						

२.१२ आयात तथा निर्यातको अवस्था

निर्यात/आयात हुने प्रमुख वस्तु	इकाई	गापा/नपा भित्र आयात परिमाण	गापा/नपाबाट निर्यात हुने परिमाण
खाद्यान्न			
धान वा चामल	मे.ट.		
गहुँ वा पिठो	मे.ट.		
मकै	मे.ट.		
तरकारी			
आलु	मे.ट.		
टमाटर	मे.ट.		
काउली	मे.ट.		
फलफूल			
केरा	मे.ट.		
आँप	मे.ट.		
स्याउ	मे.ट.		
लिची	मे.ट.		
सुन्तला	मे.ट.		
दलहन			
मसुरो	मे.ट.		
अरहर	मे.ट.		
मास			
तेलहन			
तोरी	मे.ट.		
नगदेबाली			
तिल			
पशुजन्य उत्पादन			
माछा	क्विन्टल		
मह	क्विन्टल		
दुध र दुधजन्य उत्पादन	लिट्र		

निर्यात/आयात हुने प्रमुख वस्तु	इकाई	गापा/नपा भित्र आयात परिमाण	गापा/नपाबाट निर्यात हुने परिमाण
मासु र मासुजन्य उत्पादन	क्विन्टल		
अण्डा	क्यारेट		
जडीबुटी	क्विन्टल		
गिट्टी वा बालुवा	मे.टन		
अन्य			

२.१३ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था

क्र.सं.	कच्चा पदार्थको नाम	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	लोकता			
२	अल्लो			
३	बालुवा			
४	खोटो			
५	बाँस			

२.१३ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको संख्या					
	भारत	खाडी मुलुक तथा मलेसिया	युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया	जापान वा कोरिया	अन्य देश	जम्मा
१						
२						
३						
५						
६						

नोट: खाडी मुलुकहरुमा इरान, ओमन, दुबई, साउदी अरब, कतार, कुवेत, इराक, बहराइन

२.१४ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	घरपरिवार सङ्ख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थानअनुसार सुकुम्बासी परिवार
१		
२		
३		
४		
५		
६		
जम्मा		

२.१५ सार्वजनिक जग्गाको विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक जग्गा रहेको स्थान	जग्गाको क्षेत्रफल	हालको उपयोग	जग्गाको स्वामित्व
१				
२				
३				
४				
५				

३.१६ खनिज तथा खानी सम्बन्धि विवरण

वडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान

३.१७ पशु वधशाला विवरण

वधशालाको नाम	ठेगाना

खण्ड ग: सामाजिक विकास

३.१. शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेन्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउन्ड वालको किसिम (तारवार, कच्ची, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी सङ्ख्या

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
जम्मा														

३.१.३ कलेज तथा विद्यार्थी सङ्ख्या

कलेज/क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	संकाय	पढाइ हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी सङ्ख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्राविधिक							
१.							
२.							
ख. प्राविधिक							

कलेज/क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	संकाय	पढाइ हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरू	विद्यार्थी सङ्ख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
१.							
२.							
जम्मा							

३.१.४ शिक्षक विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक सङ्ख्या			
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी	
जम्मा											

३.१.५ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाई उपलब्धि दर

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धि दर			उत्तिर्ण दर			
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	
जम्मा														

३.१.६ विद्यार्थी उत्तीर्ण दर

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा

३.१.७ शैक्षिक गुणस्तरसम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)

३.१.८ बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/ नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)

३.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार													
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा				
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा			

३.१.१० आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

बडा नम्बर	विद्यालय सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१				
२				
३				
४				
५				
६				
जम्मा				

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३.२.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार★	स्वास्थ्यकर्मी		शय्या सङ्ख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)						
			स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि

★१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आँखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसूति गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. सहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. नजी क्लिनिक, १६. अन्य

३.२.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाहरु

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/छैन)							
			सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मसी	आँखा उपचार सोवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य

३.२.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या								
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य	अन्य

३.२.४ खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका सङ्ख्या			खोप लिने बालबालिका सङ्ख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनीका	विसिजि	पेन्टाभ्या लेन्ट★	पोलियो तेस्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	वृद्धि अनुगमन गरिएका	वृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कुषोषित

३.२.५ सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती सङ्ख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवतीको सङ्ख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१							
२							
३							
४							
५							
६							

३.२.६ सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु सङ्ख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ वर्षका महिलाको सङ्ख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सङ्ख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
	जम्मा									

३.२.७ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)					
६	कुष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मृदु रोग					
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभी एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसूतिजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सवैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.२.१० प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था

बडा नम्बर	नजिक स्वास्थ्य चौकीसम्म आइपुग्न लाग्ने समयअनुसार घरपरिवार सङ्ख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१				
२				
३				
४				
५				
६				

३.२.११ सार्वजनिक शौचालय तथा ढलसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	ढल रहेको टोल र मिटर
१		
२		
३		
४		
५		
६		
जम्मा		

३.२.१२ फोहोरमैला व्यवस्थापन

वडा नम्बर	प्रति परिवार विसर्जन हुने फोहोरमैला (केजी)	कुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने परिवार संख्या
१		
२		
३		
४		
५		
६		

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग (१. खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)
१				
२				
३				
४				
५				
६				

३.३.२ यूवा सृजनशीलता, उद्यमशीलता र परिचालन

वडा नम्बर	व्यावसायिक खेलाडी सङ्ख्या	व्यावसायिक कृषिमा संलग्न युवा सङ्ख्या	उद्योग व्यवसायमा संलग्न युवा सङ्ख्या
१			
२			
३			
४			
५			

३.३.३ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य सङ्ख्या	
		युवा	युवती

३.३.४ बालक्लब विवरण

बाल क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य सङ्ख्या	
		बालक	बालिका

३.३.५ घरपरिवारविहिन बालबालिकाको अवस्था

वडा नं.	घरपरिवारविहिन बालबालिकाको संख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
१			
२			
३			
४			
५			
६			

३.३.६ मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रासम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

३.३.७ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

४.१.१ सडक मार्ग

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने बस्तीहरु		लम्बाइ (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)
		देखि	सम्म		

४.१.२ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने बस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसङ्ख्या
		देखि	सम्म		

४.१.३ सवारी रुटको विवरण

सवारी रुट			
देखि	सम्म	समय	गाडीको प्रकार

४.१.४. गाउँ नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी साधन

वडा नम्बर	सार्वजनिक सवारी साधनको विवरण		वस पार्क स्थल	वस विसौनी स्थल
	सवारीको प्रकार	संख्या		
१				
२				
३				
४				
५				
६				

४.२. पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने बस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे / ट्रस्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.३. सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जीर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.३.१ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

४.४ जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा, वायु उर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण

विद्युत् उत्पादन आयोजनाको नाम	ठेगाना	क्षमता (वाट, किलोवाट वा मेघावाट)

४.५ हुलाक, पत्रपत्रिका, दुरसञ्चार र रेडियो स्टेसनसम्बन्धि विवरण

विवरण	नाम	ठेगाना
हुलाक		
प्रकाशित हुने पत्रपत्रिका		
दुरसञ्चार सेवा कार्यालय		
दुरसञ्चार टावर		
रेडियो स्टेसन		

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ सामुदायिक वनको विवरण

वडा नं.	सामुदायिक संस्थाको सङ्ख्या	सदस्य			जम्मा सङ्कलित पूँजी (नेरु)
		महिला	पुरुष	जम्मा	

५.२ जडिबुटीको विवरण

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जि.)	बार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)

५.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटाएका वडाहरू	जम्मा क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
१.				
२.				

५.४ चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)

५.५ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

५.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या	कैफियत

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षति

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्प दंस		जंगली जनावर बाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
१.																			
२.																			
३.																			
४.																			
५.																			
६.																			

५.५.३ विपदको किसिमअनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस्)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शीतलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जङ्गली जनावरबाट क्षती
१							
२							
३							
४							
५							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्रअनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी									
बाढी डुवान									
पहिरो									
शितलहर									
रोग माहामारी									

क्षति विवरण	विपद्को क्षेत्रअनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
सर्पको टोकाइ									
भूकम्प									
जंगली जनावरबाट क्षती									
अन्य									
जम्मा									

५.५.५ विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपद्को क्षेत्र अनसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
वाढी डुवान											
पहिरो											
भूकम्प											
जंगली जनावरको क्षती											
अन्य											
जम्मा											

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

६.१.१ गाउँपालिका/नगरपालिका आय व्यय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु. हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
क. आन्तरिक आय			
शुरु मौज्जात			
घरजग्गा कर			
मालपोत वा भूमिकर			
हाटवजार पसल कर			

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
सवारी साधन कर			
मनोरञ्जन कर			
वहाल विटौरी			
विज्ञापन कर			
व्यवसाय कर			
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
विक्री आय			
दण्ड जरिवाना			
अन्य आय			
स्रोत उपयोग बाँडफाँड			
ख. प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम ¹			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
ग. संघीय अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
जम्मा आय			
(घ) वैदेशिक स्रोत तथा विकास साभेदार			
१.			
२.			
३.			
जम्मा			
(ङ) जनसहभागिता परिचालन			
नगद लागत सहभागिता			

¹ वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत निशर्त निक्षेपित कार्यक्रमहरू:

- साविकमा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (बौद्ध दर्शनप्रवर्द्धन तथा गुम्बा विकास समिति; आदिवासी जनजाती उत्थान प्रतिष्ठान; उपेक्षित उत्पिडित र दलित वर्ग उत्थान विकास समिति; फोहोरमैला व्यवस्थापन प्राविधिक केन्द्र; गाउँ विकास समितिअनुदान; नगरपालिका अनुदान; ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम; स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम; विकेन्द्रीत ग्रामीण पूर्वाधार तथा जिविकोपार्जन आयोजना; नगर क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम; साना सिचाई, नदि नियन्त्रण तथा अन्य पूर्वाधार; सुनौला हजार दिन; स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम; वातावरणमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम; आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडक; साविकमा वन मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; जडिबुटी विकास कार्यक्रम; वृक्ष सुधार, वृक्षारोपण तथा निजी वन कार्यक्रम; सामुदायिक तथा कबुलियती वन विकास कार्यक्रम; स्थानीय स्तरमा सञ्चालन हुने भू(संरक्षण कार्यक्रम; सामुदायिक विकास तथा वनरजलाधार संरक्षण कार्यक्रम; साविकमा सिंचाई मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; भूमिगत स्यालो ट्यूबवेल सिंचाई मर्मत सम्भार आयोजना; नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई आयोजना; समृद्ध तराईमधेस सिंचाई विकास विशेष कार्यक्रम; स्थल विशेष नदी नियन्त्रण कार्यक्रम टार बजार संरक्षण कार्यक्रम)
- साविकमा सहर विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (क्षेत्रीय तथा पर्यटकिय महत्वका सडकहरू; अन्य सहर सडक निर्माण तथा सुधार; साविकमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम; संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम)
- साविकमा खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (खानेपानी सेवा नियमन तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम; खानेपानी तथा गुणस्तर सुधार कार्यक्रम; उच्च, मध्यमस्तरीय र ठूला खानेपानी आयोजनाका कार्यक्रमहरू)
- साविकमा महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (महिला विकास जागृति कार्यक्रम; महिला विकास कार्यक्रम)
- साविकमा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (खेलकुद पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम; खेलकुद विकास कार्यक्रम; स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने खेलकुद प्रतियोगिताहरू)

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
श्रम सहभागिता			
(ड) सांसद क्षेत्र विकास कोष			
जम्मा			
(च) अन्य आम्दानी जम्मा			
कूल जम्मा (Grand Total)			
आ. खर्च र लगानी			
विकास खर्च जम्मा (रु हजारमा)			
विकास खर्च (प्रतिशत)			
प्रशासनिक खर्च जम्मा			
प्रशासनिक खर्च (प्रतिशत)			

६.१.५ गाउँसभा पदाधिकारीको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१		अध्यक्ष	
२		उपाध्यक्ष	
३		वडा अध्यक्ष वडा नं. १	
४			

६.१.६ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.सं.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

६.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

६.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उच्चमी समूह	अन्य...
१											
२											
३											
४											
५											
६											
जम्मा											

६.२.२ आमा तथा महिला समूहको विवरण

क्र.सं	वडा नं.	समूहको नाम	प्रकार	सदस्यता		
				महिला	पुरुष	सक्रियता

६.२.३ कृषक तथा उच्चमी तथा वचत समूहको विवरण

क्र.सं	वडा नं.	संस्थाको नाम	प्रकार	सदस्यता		
				महिला	पुरुष	सक्रियता

६.२.४ वाणिज्य बैङ्क, विकास बैङ्क, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्थासम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक		
ख.	विकास बैंक		
ग.	वित्तीय संस्था		
घ.	लघु वित्त संस्था		
ड.	सहकारी संस्था		

६.२.५ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम

अनुसूची १२

घरधुरी विवरण संकलन फारम

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी
पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

- १.१ प्रदेश नं : ..... १.२ जिल्लाको नाम : ..... कोड : ..... १.३ स्थानीय तहको नाम : .....
 १.४ वडा नं : ..... १.५ वस्तीको नाम: ..... कोड : ..... १.६ मार्गको नाम: .....
 १.७ घर क्रम संख्या (घर नम्बर): ..... १.८ घरको जियोकोड : ..... १.९ परिवार क्रम संख्या : .....
 १.१० उत्तरदाताको नाम : ..... १.११ लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी): ..... १.१२ उत्तरदाताको घरमुलीसँगको नाता: ...
 १.१३ उत्तरदाताको सम्पर्क नं. :

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.सं	नाम	थर	लिङ्ग	जन्ममिति	जात जाती ★	धर्म	मातृ भाषा	शैक्षिकस्तर (५ वर्ष माथिका लागी)★★	बसोबासको अवस्था (घर, अन्यत्र स्वदेश, विदेश)★★★	पेशा (१० वर्ष माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष माथी)	अपाङ्गताको स्थिति	स्वास्थ्य स्थिति (स्वस्थ, सामान्य रोगी, दीर्घ रोगी)

- ★ १. पहाडी ब्राह्मण/क्षेत्री/सन्यासी/ठकुरी २. पहाडी दलित ३. पहाडी जनजाति/आदिवासी ४. तराई ब्राह्मण, क्षेत्री, राजपुत ५. तराई आदिवासी/जनजाति ६. तराई दलित ७. मुस्लिम
 ८. पहाडी अन्य ९. तराई अन्य ★★ १. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक ४. स्नातक ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल वा सो भन्दा माथि ७. प्राविधिक एसएलसी ८. साधारण लेखपढ ९. निरक्षर १०. उमेर कम ★★★ स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको परिवारको सदस्यको लागि पेशा, वैवाहिक र अपाङ्गताको विवरण नलिने

२.२ तपाईंको परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिंग (महिला/ पुरुष/तेस्रो लिंगी)	उमेर (वर्ष/महिना)	मृत्युको कारण (१. महामारी, सर्ने रोग २. एड्स ३. नसर्ने रोग (क्यान्सर, रक्तचाप, दम, मधुमेह आदि) ४. दुर्घटना ५. अन्य)

२.३ तपाईंको परिवारका सदस्य मध्ये कतिजनाको विमा गरिएको छ ?

क) जीवन विमा (.....) ख. स्वास्थ्य विमा (.....) ग. अन्य विमा (.....) घ. कुनै पनि होइन

२.४ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. पाइपधारा घर कम्पाउन्डमा ( )   २. पाइपधारा सार्वजनिक ( )   ३. डिप बोररिङ ( )
 ४. ट्युबवेल/हेन्डपम्प ( )   ५. ढाकिएको इनार/कुवा ( )   ६. मूलको पानी ( )
 ७. नढाकिएको इनार/कुवा ( )   ८. नदी खोला ( )   ९. अन्य ( )

२.५ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. दाउरा ( )   २. मट्टीतेल ( )   ३. एल पि ग्यास ( )   ४. गुइठा ( )
 ५. वायोग्यास ( )   ६. विद्युत ( )   ७. अन्य ( )

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. विद्युत ( )   २. मट्टीतेल ( )   ३. वायोग्यास ( )
 ४. सोलार ( )   ५. अन्य ( )

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ ?

१. शौचालय नभएको ( )   २. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ( )
 ३. फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क) ( )   ४. साधारण ( )

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ ? (सुविधा भएको मा छ उल्लेख गर्ने)

सुविधाहरू	उपलब्ध (छ, वा छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्युटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ ? १. छ ( )   २. छैन ( )

२.९ यदि परिवारबाट कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

- २.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा: .....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा: .....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने: .....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)

२.१० परिवारका कुनै सदस्यको बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ ( )   २. छैन ( )

२.११ परिवारको सरदर वार्षिक आम्दानी कति छ ? (रु.....)

२.१२ परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कति छ ? (रु.....)

२.१३ तपाईंको वार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्री कति छ ? यदि छ भने तलको विवरण दिनुहोस्

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		बिक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	एकाइ (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मकै				
गहु				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसुरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सस्यु				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फर्सी				
परबल, कुन्दुक, काँक्रो				
करेला, घिरौला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफूल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		बिक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	एकाइ (कठ्ठा/रोपनी)	
स्याउ/आरुवखडा				
किवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१४ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपक्षी पालेको छ ? १. छ ( ) २. छैन ( )

२.१५ चौपाया तथा पशुपक्षीहरूको विवरण दिनुहोस (सङ्ख्या उल्लेख गर्ने):

क्र.सं	चौपाया तथा पशुपक्षी	सङ्ख्या	दुध उत्पादन (लिट्र)	मासु उत्पादन (के.जि.)	अण्डा (सङ्ख्या)	उन (के.जि.)	हाड/छाला (के.जि.)	अन्य	बिक्रीबाट वार्षिक आमदानी (रु.)
१	गाइगोरु/वाच्छावाच्छी								
२	राँगाभैसी/पाडापाडी								
३	याक/चौरी								
४	बाखा/भेडा, खसी/बोका								
५	सुंगुर/बडगुर								
६	कुखुरा/हाँस								
७	अस्ट्रिच								
	.....								

२.१६ तपाइको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोला?

- माछापालन पोखरी संख्या: ..... पोखरीको क्षेत्रफल: ..... हेक्टर वार्षिक उत्पादन: ..... के.जि.
- मौरी घर सङ्ख्या: ..... वार्षिक मह उत्पादन: ..... केजि
- रेसमखेती कोयो सङ्ख्या: ..... उत्पादन: ..... के.जि.

२.१७ आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खान पुग्छ ? (एकमा मात्र ठीक चिन्ह लगाउनुहोस) ।

- क. ३ महिनासम्म ( ) ख. ४ देखि ६ महिना सम्म ( )
ग. ७ देखि ९ महिनासम्म ( ) घ. ९ महिना भन्दा बढी ( )

२.१८ परिवारमा कुनै सदस्यले विगत ३ बर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेका छन्? १. छ २. छैन
यदी छ भने सोको विवरण दिनुहोस् ।

सिप विकासका क्षेत्रहरू	महिला	पुरुष
सूचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रिकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, मोबाइल, रेडियो घडी आदि)		
सिलाइ बुनाइ, बुटक, शूडगार, पार्लर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कार्पेन्ट्री आदि)		
इन्जिनियरिङ, अटोमोबाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीए र खाद्य प्रशोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्यसम्बन्धी		
वनसम्बन्धी		
पर्यटन टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कलासम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाईंको घर कती वटा छ ? (..... वटा), कोठा सङ्ख्या कति छ ? (.....)

३.२ तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो? (सही उत्तरमा एकमा मात्र ठीक लगाउनुहोस)

१. निजी/आफ्नै ( ) २. भाडामा ( ) ३. संस्थागत ( ) ४. अन्य ( )

३.३ बसोबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको ( ) २. जस्ता वा च्यादर छाना भएको ( )

३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको ( ) ४. आरसिसि ढलान भएको ( )

५. काठको छाना भएको ( ) ६. माटोको छाना भएको ( )

७. अन्य (उल्लेख गर्ने) ..... ( )

३.४ तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?

१. माटो र ढुङ्गा ( ) २. सिमेन्ट र ढुङ्गा ( ) ३. फ्रेम स्ट्रक्चर ( )

४. लोड बेयरिङ ( ) ५. काठको खम्बा ( ) ६. अन्य (खुलाउने) ( )

३.५ तपाईं बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ ? १. छ ( ) २. छैन ( )

३.६ तपाईं बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ ? १. छ ( ) २. छैन ( )

कोड प्रयोगका लागि विवरण

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमुलीवाट सुरु गर्ने र ज्येष्ठ सदस्यअनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	नाम	परिवारमुलीवाट सुरु गर्ने र ज्येष्ठ सदस्यअनुसार नाम उल्लेख गर्ने
३.	थर	परिवारमुलीवाट सुरु गर्ने र ज्येष्ठ सदस्यअनुसार थर उल्लेख गर्ने
४.	लिङ्ग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
५.	उमेर	पूरा गरेको उमेर वर्षमा लेख्ने (२ वर्ष भन्दा कम उमेरको बच्चाको उमेर महिना लेख्ने)
६.	जातजाती	१. पहाडी बाह्रमण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्त्यासी २. मधेशी बाह्रमण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाति आदिवासी ४. तराई जनजाति आदिवास ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
७.	धर्म	१. हिन्दु २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य .....
८.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधि (पिएचडी) ७. प्राविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
९.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
१०.	पेसा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पट्टा, पुजारी आदी) ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. बेरोजगार १०. अन्य
११.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
१२.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. बौद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहीन (आँखा नदेख्ने) ५. बोलन तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर बोलाइसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टिविहीन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण सङ्कलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाइने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३. बादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनरा, पार्की, टमाटा) ५. साकी (मिजार, चर्मकार, भुल)
२.	मधेशी दलित	१. कलवार २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. ककैहिया ४. धावी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खङ्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमार १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाति आदिवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाङ, थामी, बोटे, दनुवार, वरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाङ, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहरी, ताप्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लाके, ल्होपा, दुरा, वालुङ ४. गुरुङ, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडवे, तिनगाउले थकाली, बाह्रगाउले, माफाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, ट्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाति तथा आदिवासी	१. किसान, मेचे (वोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्थाल) ३. थारू, राजवंशी, गन्गाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाह्रमण तथा क्षेत्री	सवै पहाडी मूलका बाह्रमण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाह्रमण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौटे
८.	पहाडी अन्य जाति	गिरी, पुरी, भारती, सन्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्य जाति	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुर्मी, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी /भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुन्डा, बडाई, पञ्जाबी, बडगाली, मारवाडी, नुराड, कायस्थ, जैन, बानिया, अमात, कशवानिया, राजवोध, कुंशवाहा

सन्दर्भ सामाग्री

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। *नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८*, काठमाण्डौं: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली ।

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७५ वि.सं.)। *गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४* / काठमाण्डौं: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।

Central Bureau of Statistics, (2016). *National Climate Change Impact: A statistical Report 2016*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.

Survey Department, (1996). *Land Reform and Mapping Project Report*. Kathmandu: GoN, Ministry of Land Reform and Management.